

መንፈሳዊ ውጊያዎች

(የዲያብሎስ ውጊያዎች ጀምሮ መጽሐፍ)

የግብጽ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ፓትርያርክ
ብፁዕ አቡነ ሺናዳ ሣልሳዊ እንደጻፉት፤

አያሌው ዘሊየሱስ እንደተረጎመው፡፡

የሽፋን ሥዕል፡- ዲያቆን ሲራክ ዘሊየሱስ

መስከረም ፲፱፻፺፱ ዓ.ም.

አዲስ አበባ

ምስጋና

- ❖ የትርጉሙን ረቂቅ ውድ ጊዜያቸውን መሥዋዕት በማድረግ አንብበው ገንቢ አስተያየታቸውን ለሰጡኝ ለዲያቆን ጥላሁን ደሲሳ፤ ለዲያቆን ወንድምስሻ ገብሬ፤ ለዲያቆን ሲራክ ዘኢየሱስና ለወንድሜ ደጄኔ ሁንዴ፤
- ❖ የእንግሊዘኛውን መጽሐፍ በመስጠት እንድተረጉመው ላበረታታኝና የትርጉሙን ረቂቅ ባለው ውድ ጊዜ አንብቦ ገንቢ አስተያየቱን ለሰጠኝ ለዲያቆን አካለ ወልድ ተሰማ፤
- ❖ የኮምፒውተር ለቀማውን ለህትመት ካሜራ ዝግጁ ላደረገልኝ ለውድ ውድ ወንድሜ ለአቶ ዘውዱ ተካ፤
- ❖ መጽሐፉ ተተርጉሞ እንዲወጣ በተለያዩ መንገድ ለረዳችኝ ለውድ እህቴ ዕሴኒ በርሔና ለሌሎችም ኢትዮጵያውያን ወገኖቼ በሙሉ መንፈሳዊ ምስጋናዬን በእግዚአብሔር ስም አቀርብላቸዋለሁ።

የመጽሐፉ የእንግሊዘኛ ርዕስ: "Spiritual Warfare"

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያንን ደንብና ሥርዓት ጠብቆ የተዘጋጀ።

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው።
All Rights Reserved

አድራሻ:- ደብረ ብሥራት ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን ወይም
በስልክ ቁጥሮች - 0911 15 75 96፤ 0911 61 59 15፤

መግቢያ

የማንኛውም ሰው ሕይወት ከውጊያ የተለየ አይደለም። የቅዱሳን አባቶች ሕይወት እንኳ ከመንፈሳዊ ውጊያዎች የተለየ አይደለም። እንዳንዶቹ የእነርሱ ውጊያዎች ውጪያዊ ሲሆኑ ጥቂቶቹ ደግሞ ውስጣዊ ናቸው።

የዲያብሎስ ውጊያዎችን በተመለከተ ቀደም ሲል «የዲያብሎስ ውጊያዎች» በሚል ርዕስ ባሳተምሁት መጽሐፍ ውስጥ ሃያ አምስት የተለያዩ የዲያብሎስ ደባዎችንና አሥራ አንድ የሚሸነፍባቸውን መንገዶች ጠቅሼያለሁ።

ይህን በማስመልከት በዚህ መጽሐፍ የመጀመሪያ ምዕራፍ ውስጥ ጥቂት አላለሁ። ከውጪያዊ ጥቃት፣ ከአካባቢና ከክፉ ባልንጀርነት የሚመጡ ውጊያዎችም ውጪያዊ ውጊያዎች ውስጥ የሚመደቡ ናቸው። በእነዚህ ሁለት ነጥቦች ዙሪያ በዚህ መጽሐፍ የምለው አለኝ። ከዚህ በተጨማሪ "Life of Purity and Repentance" የተባለው መጽሐፌን እንድታነቡ እመክራለሁ።

ውስጣዊ ውጊያዎችን በተመለከተ ትኩረቴ በሁለት ዋና ዋና ነጥቦች ላይ ነው። እነርሱም፡- አሳቦችና ምኞቶች ናቸው። አሳቦች ሕሊናን ሊዋጉ ምኞቶች ደግሞ ልብንና ስሜትን ይዋጋሉ። በዚህ መጽሐፍ የመጀመሪያ ምዕራፍ ላይ ከተጠቀሰው በተጨማሪ ስለ አሳቦች ውጊያ በዚሁ መጽሐፍ ሌላ ምዕራፍ ውስጥ ቀርቧል።

በሚቀጥሉት ገጾች ውስጥ ስለ ውስጣዊና ውጪያዊ ውጊያዎች እንድታነቡ እተዋችኋለሁ። ልታውቁት የሚገባው ጉዳይ አሁን የምታነቡት ይህ መጽሐፍ ከመንፈሳዊ ውጊያዎች አጠቃላይ ይዘት ጋር ሲነጻጸር እንደ መግቢያ ብቻ የሚቆጠር መሆኑን ነው።

አቡነ ሺናዳ ሣልላዊ።

ከተርጓሚው

ውድ እንባብያን ወንፍቼ በሙሉ! ከዚህ መጽሐፍ ቀደም ሲል ከብፁዕ አቡነ ሺናዳ ሣልሳዊ መንፈሳዊ መጻሕፍት መካከል «የተራራው ስብከት»! «የዲያብሉስ ውጊያዎች»! «የነፍስ አርነት»! «የተስፋ ሕይወት» እና «መንፈሳዊው ሰው» የተባሉትን አምስት መንፈሳዊ መጻሕፍት እግዚአብሔር ፈቅዶልኝ በተከታታይ ተርጉሜ ማቅረቤ በእናንተ ዘንድ ይታወቃል። ከዚህ በተጨማሪ ከቅዱስ ዮሐንስ አፈ ወርቅ መንፈሳዊ መጻሕፍት መካከል አንዱን «ሀብታምና ድሀ» በሚል ርዕስ ተርጉሜ ማውጣቴ አይዘነጋም።

አሁንም ቸር! መሐሪ! ይቅር ባይና ርኅሩኅ የሆነው ልዑል እግዚአብሔር ዕድሜና ጤና! ብርታትና እውቀት ሆኖኝ ይህን "Spiritual Warfare" የተባለውን የብፁዕ አቡነ ሺናዳ ሣልሳዊ መንፈሳዊ መጽሐፍ «መንፈሳዊ ውጊያዎች» ብዬ ወደ አማርኛ በመመለስ እንዳቀርብ የማያልቅ ቸርነቴን ሰጠሃልኝ ክብርና ምስጋና ለእርሱ ይድረሰው!

«መንፈሳዊ ውጊያዎች» የተባለው ይህ የብፁዕ አቡነ ሺናዳ ሣልሳዊ መንፈሳዊ መጽሐፍ ከዚህ ቀደም «የዲያብሉስ ውጊያዎች» ተብሎ የተተረጎመው መጽሐፍ ሁለተኛ ወይም ተከታይ ክፍል ነው። ሁለቱ መጻሕፍት በአርዕስት ቢቀራረቡም በመጠናቸውና በሚያስተላልፉት ጭልእነት ይለያያሉ።

በዚህ መሠረት «መንፈሳዊ ውጊያዎች» በውስጣዊ ውጊያዎች በመጀመር በውስጡ ዓይነቶቻቸውን! ምልክቶቻቸውን! ምክንያቶቻቸውንና መፍትሔዎቻቸውን ካብራራ በኋላ ስለ ውጪያዊ ውጊያዎች በተመሳሳይ መልኩ በመግለጽ የሚጠናቁት መጽሐፍ ነው። መጽሐፉ በአሥራ አራት ምዕራፎች! በስምንት ዐቢይ ርዕሶች! በሰማንያ ዘጠኝ ንዑሳን ርዕሶችና በአርባ ዘጠኝ ደቂቅ ርዕሶች እንደ መከፋፈሉ ብዛት ያላቸውና የተለያዩ መንፈሳዊ ፍሬ ነገሮችን ለእንባብያን ያስጨብጣል ብዬ አምናለሁ።

ባለንበት ዘመን በትምህርት! በሥራና በሌሎችም ሥጋዊ ጉዳዮች ከመንፈሳዊ ሕይወት አብዝቶ በመራቅ ላይ ላለው ወገኔ መጻሕፍት የበኩላቸውን ድርሻ ያበረከታሉ ብዬ ስለማምን ያለ አስተማሪ የሚያስተምሩ መንፈሳዊ መጻሕፍትን የቅርብ ባልንጀሮቹ እንዲያደርግ እመክራለሁ።

አምላካችን እግዚአብሔር ከውስጥና ከውጪ በሚቃጠብን የዲያብሉስ ውጊያዎች ወድቀን እንዳንቀር እርሱ በምሕረት እጆቹ ያንሳን።

አያሌው ዘኢየሱስ።

ማውጫ

ምዕራፍ አንድ። በአንተ ውስጥና ከአንተ ውጪ ያሉ ውጊያዎች።	7
ምዕራፍ ሁለት። የራስ ውጊያ።	21
ምዕራፍ ሦስት። ባዶነት።	43
ምዕራፍ አራት። መርሳት።	50
ምዕራፍ አምስት። ጥርጥር።	57
ምዕራፍ ስድስት። ፍርሃት።	66
ምዕራፍ ሰባት። የአሳቦች ውጊያ።	73
ምዕራፍ ስምንት። ውጪያዊ ገጽታዎች።	88
ምዕራፍ ዘጠኝ። የአንደኛት ኃጢአቶች።	97
ምዕራፍ አሥር። የልብ ጭካኔ።	105
ምዕራፍ አሥራ አንድ። መንፈሳዊ ዝለት።	113
ምዕራፍ አሥራ ሁለት። የገዢ ውጊያ።	135
ምዕራፍ አሥራ ሦስት። የውዳሴና የክብር ፍቅር።	157
ምዕራፍ አሥራ አራት። ጠብ ወይም አለመስማማት።	177

የመጽሐፉ ታሪክ

ከሰው ሕይወት ጋር ከሚዛመዱት ጠቃሚ አርዕስት መካከል መንፈሳዊ ውጊያዎች እንዲሁ ስለሆነ በዚህ ዙሪያ የተጻፉ የመጽሐፍት ስብስቦችን በአንድ ጥራዝ ማሳተም አስፈላጊ ሆኖ ተገኝቷል። በዚህ ተከታታይ ጽሑፍ ውስጥ የመጀመሪያ ሆኖ የታተመው መጽሐፍ «የዲያብሎስ ውጊያዎች» ነው።

ሁለተኛ ሆኖ የታተመው መጽሐፍ ይኼኛው ነው። ጽሑፉ እ.አ.አ. በ1960ዎቹ ውስጥ እንደ ስብከት ተሰብኳል። “The love of praise and honour” የሚለውን የመጀመሪያ ርዕስ የሰበከሁት እ.አ.አ. በ1965 ዓ.ም. እስከንድርያ በሚገኘው በቅዱስ ሚናስ ቤተ ክርስቲያን ሲሆን ስብከቱ የተሰበከውም ለአገልጋዮች በተደረገ ጉባኤ ላይ ነበር። ይህ ስብከት “Moharram Baik” በሚገኘው በአመቤታችን ቤተ ክርስቲያን አማካይነት ታትሞ ከወጣ በኋላ በተደጋጋሚ ታትሞ ወጥቷል። ርዕሱ መጠነኛ ለውጥ ተደርጎበት በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ተካቷል።

የዚህ መጽሐፍ አርዕስት በ1985 (እ.አ.አ.) ሙሉ ዓመት ውስጥ “Watani” በተባለ ወርሐዊ መጽሔት በተከታታይ ወጥቷል። አሁን ለሁሉም እንዲጻፈስ ስለተፈለገ አንድ መጽሐፍ አድርገን ልናወጣው መርጠናል።

እግዚአብሔር ከፈቀደ «መንፈሳዊ ውጊያዎች» በሚለው ተከታታይ ጽሑፍ ውስጥ የምናሳትማቸው ብዛት ያላቸው ሌሎች አርዕስት አሉን። ከእነዚህ መካከል «ቁጣ» በሚል ርዕስ አንድ መጽሐፍ የሚኖረን ሲሆን በዚህ መጽሐፍ ውስጥ «የአንደበት ኃጢአቶች» በሚል ንዑስ ርዕስ ባጭሩ የተገለጸው ርዕስ በመጽሐፍ ይዘት ይኖረናል።

መንፈሳዊ ውጊያዎችን አስመልክተው አንዳንድ አባቶች በጻፏቸው ጽሑፎቻቸው ውስጥ ነፍስን ስለሚዋጉ ስምንት ውጊያዎች ገልጸዋል። እነርሱም፡- ሆዳምነት፣ ዝመት፣ ቁጣ፣ ገዝን፣ ስንፍና፣ የሀብት ምኞት፣ ከንቱ ውዳሴና ክብር ናቸው። እነዚህን አርዕስት አስመልክተው አባቶች ያዘጋጁቸውን ጽሑፎች እንድታነቡ እመክራለሁ።

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ አብዛኛዎቹን መንፈሳዊ ውጊያዎች ለማካተት ሞክረናል። ከዚህ በተጨማሪ ስለ ምልክቶቻቸው፣ ስለ ምክንያቶቻቸውና ስለ መፍትሔዎቻቸው ለመግለጽ መከራ አድርገናል።

ሁልጊዜ ድል በመንግቱ የሚያዞረን ክርስቶስ ማንኛውንም በጎ ስኬት እንዲያከናውንላችሁ እየተመኘሁ በምስተኛው ክፍል የመንፈሳዊ ውጊያዎች መጽሐፍ እስከምንገናኝ ድረስ ሰላም ሁኑ።

እቡነ ሺናዳ ሣልሳዊ።

ምዕራፍ አንድ።

በአንተ ውስጥና ከአንተ ውጪ ያሉ ውጊያዎች።

♦ ውስጣዊ ውጊያዎች።

- የአሳብ ውጊያና አሳብን እንዴት መዋጋት ይቻላል።
- የምኞት ውጊያ።

♦ ውጪያዊ ውጊያዎች።

- የዲያብሎስ ውጊያዎች።
- ክፉ ባልንደርነት።
- ጥቃት።
- አካባቢ።

መንፈሳዊ ውጊያዎች ወደ ሰው የሚመጡት ከውስጥ፣ ከዲያብሎስ፣ ከዓለምና ከክፉ ሰዎች ነው።

♦ ውስጣዊ ውጊያዎች።

እነዚህ ውጊያዎች ከልብ ምኞት፣ ከእእምሮ አሳብና ከሰውነት እንቅስቃሴ ይመጣሉ።

ውስጣዊ ውጊያ በውጪ ካለ ውጊያ ጉዳቱ የላቀ ነው። ምክንያቱም በውስጣዊው ውጊያ ሰው የገዛ ራሱ ጠላት ስለሚሆን ነው። ሰውየው ስለሚመኝ ውና ሊቋቋመው ስለማይፈልግም ይህ ውጊያ ከባድ ነው።

ከቅዱሳን አንዱ «ንጹሕ ልብ የማይደረር ምሽግ ነው» ብሎ እንደ ተናገረ በሰው ሕይወት ውስጥ የልብ ንጽሕና ከምንም በላይ ይቆጠራል። ልብ በዓለት ላይ የተመሠረተ ቤትን ይመስላል። ከውጪ የተፈለገውን ያህል ነፋስ ቢነፍስም ምንም ዓይነት ጉዳት ሊያደርስበት አይችልም። ማቴ 7:24-25።

ውስጣዊ ውጊያ የሌለበት ሰው በውጪያዊ ውጊያ ቢጠቃ ለእርሱ ቀላል ስለሚሆን በቀላሉ ሊያሸንፈው ይችላል። ይህ ሊሆን የሚችለውም የእርሱ ልብ እንዲህ ያለውን ነገር ስለማይቀበለው፣ መልስ ሊሰጠው ስለማያዘምና በጄ ስለማይለው ነው።

ምናልባት ውስጣዊ ውጊያ የሚመጣው የአንድ ሰው ተፈጥሮ በኃጢአት ሲጠመድ ሊሆን ይችላል። እዚህ ላይ ሰው ውጊያ የሚመጣበት በልቡና በአሳቡ ውስጥ በተተከሉ የቀደሙ ጉዳዮች ነው።

2. አሳቦችህን ለመምራት ራስህን አለማምድ እንጂ አሳቦችህ አይምሩህ።

3. ሁልጊዜ ሕሊናህን በመንፈሳዊ ነገሮች መላ።

ይህን የምታደርግ ከሆነ ዲያብሎስ መጥፎ አሳብ ሊያስተዋውቅህ ሲመጣ እንኳን ደህና መጣህ የሚለው ሕሊና አያገኝም። እንደ መከላከያ መፍትሔ ይሆንህ ዘንድ ዘወትር ራስህን በሥራ ባተሌ አድርግ። ዲያብሎስ ወደ እርሱ ገብቶ የወደደውን ዘር እንዳይዘራበት ሕሊናህን ባይ አታድርገው።

መንፈሳዊ ንብረት ሕሊናን በሥራ ለመጥመድና መጥፎ አሳቦችን ለማራቅ ብቻ ሳይሆን ሌላም ታላቅ ጥቅም አለው። ንብረት ሕሊናን በተመስጦ ሊሞላ የሚችል መንፈሳዊ ዘዴ ከመስጠቱም በላይ ተቃዋሚ አሳቦችን የሚያጠፋውንና እግዚአብሔርን መውደድ የሚያስችለውን ስሜት በልብ ውስጥ ያገናጽፋል።

4. ባልጠበቅኸው ሰዓት የኃጢአት አሳብ እንዳይጥልህ የልብህን ጽሕፍ በመጠበቅ ሁልጊዜ ንቁ ሁን።

አሳቦች ደካማ አንተ ደግሞ ብርቱ በሆናችሁበት ጊዜ አሳቦችን ከጅምሩ አጥፋቸው። አሳቦችን ለጥቂት ጊዜ በሕሊናህ ውስጥ ካቆየሃቸው ወዲያውኑ ሰፍረው ይቆጣጠሩሃል። በአንተ ውስጥ ተደራጅተው ሲሰፍሩ ስለምትደክምና ልትቋቋማቸው ስለማትችል ትወድቃለህ። ስለዚህ አሳቦችን ከአንተ ለማራቅ ንቁና ፈጣን ሁን። የመዝሙረኛውን ቃላትንም አስታውስ፡- «እንቺ ወራዳ የባቢሎን ልጅ ሆይ . . . ሕፃናቶችሽን ይዞ በዓለት ላይ የሚፈጠፍጣቸው የተመሰገነ ነው።» መዝ 136:8-9።

እዚህ ላይ መዝሙረኛው የሚናገረው የግዞት ምድር የሆነችውንና ልቡን በምርኮ የወሰደችውን ባቢሎንን ነው። ዳዊት «ሕፃናቶችሽን ይዞ . . . » የሚለውን ያልዳበሩትን፤ በጅምር ያሉትንና ትናንሾቹን ኃጢአቶች ሲሆን « . . . በዓለት ላይ የሚፈጠፍጣቸው የተመሰገነ ነው።» በሚሉት ቃላት ውስጥ የተጠቀሰው «ዓለት» ደግሞ ክርስቶስ ነው። «የም ድንጋይ ክርስቶስ ነበረ።» 1ኛ ቆሮ 10:4።

5. የአሳብ መንፈሳዊ ባሕርይና የአሳብ ይሉኝታ።

ሕሊናህ በጸሎት፣ በተመስጦ፣ በፍቅር ቃላት፣ በውዳሴና በመዝሙር ከእግዚአብሔር ጋር አንድ ይሆናል። በዚህ ጊዜ ሕሊና በሌሎች የኃጢአት አሳቦች ላለመጠመድ ይሉኝታ ይይዘዋል። በመሆኑም እነዚህን አሳቦች ያስወግዳል። ይህ ደግሞ መንፈሳዊ መፍትሔ ነው። ከላይ የተመለከተው ከእግዚአብሔር ጋር አንድ የሚያደርግ መፍትሔ ሕሊናን በይሉኝታ የሚይዝ ከሆነ ሕሊናን ከእግዚአብሔር ጋር አንድ ማድረግ ከኃጢአት አሳቦች የሚጠበቅ መፍትሔ ነው።

6. በሌላ መልኩ ጥቃቶችን ሊያመጡብህ ከሚችሉ የኃጢአት አሳቦች መራቅ አለብህ።

ከማንኛውም ጎጂ ስብሰባ፣ ከማንኛውም ክፉ ባልገጅርነት ወይም ከማንኛውም ግንኙነት ራቅ። መጥፎ አሳብ ሊያስከትሉብህ የሚችሉና ከመንፈሳዊ አሳቦችህ ሊያስወጡህ የሚችሉ አሳቦች ያላቸው ጽሑፎችን ከአንተ ዘንድ አስወግድ። እነዚህን ነገሮች አትስማ፤ አትመልከት፤ ስለ እነርሱም አታውራ። በአጠቃላይ ክፉ አሳብ ሊያመጡብህ የሚችሉ ነገሮችን ከአጠገብህ አስወግድ።

7. ስሜቶችህ የሕሊናህ መግቢያዎች ስለሆኑ ንጹሕ አሳቦችን ይሰጡህ ዘንድ ንጹሕ አድርገህ ጠብቃቸው።

በስሜቶችህ ችልተኛ ከሆንህ ራስህን ተዋጋው። ራስህን ጠብቅ። ስሜቶችህ ያገልግሉህ እንጂ አይቃወሙህ። ከዚህ በኋላ በቅዱሳን ሥዕላት ላይ ተመስጦ አድርግ፤ ስለ እነርሱ አድምጥ፤ ማግሌቴንና ቅዳሴውን አድምጥ። በቤተ ክርስቲያን ዙሪያ ያለው በዕጣን፣ በመብራት፣ በቅዱሳን ሥዕላትና በመንፈሳዊ ዜማ የተሞላ ከባቢ አየር ተካፋይ ሁን። እነዚህ ሁሉ ለልብህ መንፈሳዊ አሳቦችን ያቀርባሉ።

8. መልካም ወይም መጥፎ ያልሆኑ የጥርጥር አሳቦችን ተጠንቀቃቸው።

እነዚህ አሳቦች በአብዛኛው ወደ ኃጢአት አሳቦች የሚመሩ ናቸው። ሕሊናውን ሊቆጣጠር የማይችለውን ሰው ሕሊናውን እንደ ወደደው እንዲባዝን ስለሚተወውና በኃጢአት የተሞላ ጉዳይ እንዲያገኝ ስለሚረዳው በእርሱ የተጠመደ ይሆናል። ሕሊናህን በጎ በሆነው በእግዚአብሔር ፍቅር ወይም በሌሎች ጠቃሚ ጉዳዮች መላው። ይህም ሥራህን፣ ጥናትህን፣ አገልግሎትህንና ሕሊናህ በሌሎች ጠቃሚ ባልሆኑ ነገሮች እንዳይጠመድ በመጠበቅ ኃላፊነትህን መወጣትህን ያጠቃልላል።

9. በአሳብ ታውከህ ልታሸንፈው ካልቻልህ ከሌሎች ጋር በማውራት ከእርሱ ሸሽተህ ሂድ።

ብቻህን ብትሆንም እንኳ ብቸኝነትህን ትተህ በመውጣት ከሰዎች ጋር ግንኙነት አድርግ። ሕሊናህ በተመሳሳይ ሰዓት በአሳብና በንግግር ሊጠመድ ስለማይችል በግንኝነትህ ውስጥ ያለው ንግግር የኃጢአት አሳብህን ያጠፋልሃል። በመንፈሳዊ መረዳት ብቸኝነት ማለት ከእግዚአብሔር ጋር መሆን ማለት ነው። ይህ ከክፉ አሳቦች ጋር በብቸኝነት መቆየት በሚለው ከተተረጎመ ከሌሎች ጋር በጎብረት መቆየት በእርግጥ ይሻላል።

10. አሳብን ለማጥፋት የጸሎትን እርዳታ ፈልግ።

ወደ እግዚአብሔርን አንተን የማያስደስት ማንኛውንም ዓይነት አሳብ ከእኛ እርቅልን ብለን እንጸልያለን። አሳብን ስለ መዋጋት የሚገልጸውን መንፈሳዊ መመሪያ ልንገኛለን ሁ አንወዳለን። እርሱም . . .

11. አሳቦችን ከመዋጋት ይልቅ ከአሳቦች መሸሽ ይሻላል። ምንም እንኳን አዕምሮህን ወጥሮ የያዘውን ክፉ አሳብ ልታሸንፈው ብትችልም እግረ መንገዱን ሊያረክብህ ይችላል።

በታላቅ መሻት ውስጥ ሆነህ «አሳብ እንዴት እንደሚመራ እንዴት እንደሚጠናቀቅ አውቃለሁ!» በማለት ራስህን አታታል። እንዲህ ያለው አሳብ ጉዳት ሊያደርስብህ እንደሚችል አንተ ራስህ ጠንቅቀህ ታውቃለህ። ስለሆነም ራስህን ውጤቱን በምታውቀው የክስ ወንጠር ላይ አታስቀምጥ። እንዲህ ያለውን ጉዳይ ቀላል አድርገህ በመገመትም «አሳቦችን አሸንፋቸዋለሁ። ስለ እነርሱ የማወራውም ድካማቸውን ለማሳየት ነው!» አትበል። አሳቦች አንተን በማሸነፍ ድካምህን ሊገልጡብህ ይችላሉና።

በመዋጋት ለምን አቅምህን ታዳክማለህ?

በመንፈሳዊ ሕይወትህ ውስጥ ሕሊናህን ብርታት በሚሰጡ በጎና ንጹህ አሳቦች ጥመደው። ሕሊናህን አንተን ሊጠቅሙ በሚችሉ አሳቦች እንጂ ሊጠቅሙ በማይችሉ ተቃዋሚ አሳቦች አትመላው።

12. አሳቦች እያደጉ ሲሄዱ ወደ ሌላ አሳብ ወይም ወደ ምኞት ይመራሉ። እዚህ ላይ አሳቦች የበለጠ አደገኛ ይሆናሉ። ምክንያቱም ከሕሊና ወደ ልብ፣ከአሳብም ወደ ድርጊት ስለሚሸጋገሩ ነው። በዚሁ ወደ ሌላ ነጥብ እንሸጋገራለን።

+ የምኞት ውጊያ፡፡

ብዛት ያላቸው የምኞት ዓይነቶች አሉ። ከእነርሱም መካከል የሥጋ ምኞት፣ የእውቀት ምኞት፣ የሥልጣንና የደረጃ ምኞት፣ የብቀላ ምኞት፣ የበላይነት ምኞት፣ የሀብት ምኞት፣ የባለቤትነት ምኞት፣ የክብር ምኞትና የዝና ምኞት ዋና ዋናዎቹ ናቸው።

እዚህ ላይ ልብ ንብረትነቷ ከእግዚአብሔር ይልቅ ወደ ሌላ ስለሚሸጋገር «ልጄ ሆይ ልብህን ሰጠኝ . . . » (ምሳ 23:26) ለሚለው የእግዚአብሔር ቃል የምትሰጠው ምላሽ አይኖርህም።

1. በአንድ ምኞት ከተጠቃህ በእርሱ አትግፋ።

ይልቁት ልታስወግደው ከመሞከር ጋር «ባንኛችሁት ምኞት ላይሆን ባሸንፋችሁት ምኞት ደስ ይበላችሁ!» የሚለውን አባባል አስታውስ። ሰውን ይበልጥ ደስ የሚያሰኘው ራሱን ማሸነፍ ሲችል ነው። በሌላ ምኞት ከሚመጣ ደስታ ይልቅ ራስን ከማሸነፍ የሚመጣ ደስታ ጥልቅ ነው።

2. ምኞት ቢያሰለችህም ተስፋ አትቁረጥ! ምንም ጥቅም የለውም ብለህም አታስብ!

አንተ ልትመለከተው የሚገባህ መድኃኒቶችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለአንተ የሚያደርግልህን ነገር እንጂ አንተ ለራስህ ልታደርገው ያቃተህን ነገር አይደለም። ጌታ ሳምራዊቷን ሴት ወደ ወንጌል መስካሪነት መግደላዊት ማርያምንም ወደ ቅድስትነት የለወጠ አምላክ ነው። እግዚአብሔር በጸጋው ክሌሎች ጋር እንደሚሠራ ሁሉ ከአንተም ጋር ይሠራል። ስለዚህ ብቻህን እንደምትዋጋ አድርገህ በፍጹም አታስብ።

3. ድል ከተቀዳጁ በኋላ በፊትህ የቀደሙ ውድቀቶችህንና ደካማ ተፈጥሮህን ያላገሉብህ ቅዱሳንን አስብ።

እግዚአብሔር ድል የነሡትን እንደ ወደዳቸው አንተንም ይወድሃል። ከሌሎች ጋር ሆኖ እንደሠራውም ከአንተም ጋር ይሠራል። ጥቃት ሲጨምር የእግዚአብሔር ጸጋ ይበልጥ ይጨምራል። ስለዚህ ወደ እግዚአብሔር በመጠጋት የእርሱን እርዳታ ፈልግ።

4. በምኞትህ ውስጥ ስትሆን እግዚአብሔር በምሕረቱ እስኪገባህ ድረስ ከእርሱ ጋር በጽናት ታገል።

በጠለቀ ኃጢአት ውስጥ ስትሆን ለመጸለይ አትፈር። አባታችን አዳም ኃጢአት ከሠራ በኋላ ከእግዚአብሔር ፊት በመሸሽ ራሱን ከዛፍ በስተ ጆርባ እንደ ጸበቀ አንተም ራስህን አትደበቅ። በወደቅህ ቁጥር እግዚአብሔር እንዲያነሳህ፣ ወደ ንሥሐ እንዲመራህና እንዲያነጸህ በእርሱ ላይ ተጣበቅ። «አቤቱ ጌታዬ ሆይ! አንተ በእኔ ላይ አድረህ ተዋጋ። የእኔንና የአንተን ጠላቶች ድል ግሃቸው! አንተ አትተወኝ!» በለው።

እንዲህም በለው፡- «አቤቱ ጌታዬ ሆይ! በኃጢአት ብወድቅም የአንተ የሆንሁና ከአንተ ጋር የተዛመድሁ ልጄህ ነኝ! ከጋጣህ ብጠፋም የመንጋህ በግ ነኝ! በሩቅ ሀገር የምኖር ልጄህ ነኝ! ከገንዘብ ቦርሳህ ውስጥ ብጠፋም የአንተ ድሪም ነኝ! . . . ጠላት ከአንተ ጋር ሊለየኝ ቢሞክርም እኔ አንተን ፈጽሞ አልረሳህም . . . አንተም እንዲሁ! ምንም እንኳን ከአንተ ብርቅም ከልቤ አላወጣሁም ወደፊትም አላወጣህም። በአንተ ላይ ኃጢአት ብሠራም እስካሁን ድረስ እወድሃለሁ።

ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስ ጌታን በካደ ጊዜ እንዳደረገው አንተም አድርግ። እርሱ ጌታውን «ሰውየውን አላውቀውም . . . » (ማቴ 26:72) ብሎ ከካደ በኋላ ስሜቶቹን በማወቅ በእርሱ ፊት ራሱን በትሕትና ዝቅ አድርጎ እንዲህ ነበር ያለው፡- «ጌታ ሆይ፡- አንተ ሁሉን ታውቃለህ! እንድወድህ አንተ ታውቃለህ።» ዮሐ 21:17።

5. ኃጢአት ከእግዚአብሔር ፍቅር እንዲለይህ አይሁን። ይልቁንም ልብህን ለእርሱ ከፍተህ «አቤቱ አምላኬ ሆይ! ይህን ኃጢአት የፈጸምሁት ከድካሜ የተነሣ ነው እንጂ ከጥላቻ ወይም ከክህደት የተነሣ አይደለም!» በለው።

6. አግዚአብሔር ድካምህን አንደሚያውቅና እስካሁን ድረስም እንደሚወድህ እርግጠኛ ሁን! በኃጢአት ውስጥ ብትሆንም እግዚአብሔር ሊያድክህ፤ ወደ እርሱ ሊያቀርብህና ወደ ቀደመ ደረጃህ ሊመልስህ እንደሚሠራ አመን። አዳም የዳነው ንሥሐ ለመግባት ባደረገው መከራ ሳይሆን አዳምን በተመለከተው የእግዚአብሔር ቸርነት ነው።

7. የኃጢአት ምኞትህን የሚዘን ልክ በልብህ ውስጥ ያመጣጥን ዘንድ ማንኛውንም ዓይነት መንፈሳዊ ሥራ በመሥራት የክፋታቸውንና የአደጋቸውን መጠን ቀንሰ። የምኞትን ኃጢአት እስክታስወግድ ድረስ መልካም ፈቃድ በልብህ ውስጥ ቀስ በቀስ እንደሚያብብ እርግጠኛ ሁን። መንፈስ ቅዱስ በውስጥህ እንደሚሠራ ሲታወቅህ ችላ አትበለው! ከእርሱ ጋር ሥራ እንጂ በምኞትህ ልትቀጥል አትሞክር።

8. ድካምህን ስታውቅ በሌላ ጊዜ ራስህን ለውጊያ አታጋልጥ።

◆ ውጪያዊ ውጊያዎች።

እነዚህ ውጊያዎች የሚመጡት በሚገባ ከሚታወቁ ምንጮች ነው። የሚመጡት ከዲያብሎስና ጠላት ከሆኑ ሰዎች ወይም የቅርብ ወዳጆች ከሆኑ ሰዎች ነው። እነዚህ ውጊያዎች ከዓለም፣ ከቁላዊ ነገሮች፣ ወይም በውስጡ ጥቃት ከያዘ ከአካባቢ ሊመጡ ይችላሉ።

+ የዲያብሎስ ውጊያዎች።

የዲያብሎስ ውጊያዎች ዝግ ብለው የተራዘሙ ወይም ድንገተኛና ከባድ ሊሆኑ ይችላሉ።

ዲያብሎስ ሰለባዎቹን የሚሰበው በተራዘመ ለዘብተኛ አቀራረብ ስለሆነ ተጠቂዎቹ ምን ሊመጣባቸው እንደሚችል አያውቁም። ስለሆነም እነዚህን ዝግ ያሉ ውጊያዎቹን አንገነዘባቸውም።

ዲያብሎስ ሕይወታቸው አስከለወጥ ድረስ መንፈሳዊ ፍቅራቸውን በዝግታ እያሳጣ ወደ ሰፊው የውጊያ ዓውድ ቀስ በቀስ ይጎትታቸዋል። የሚባኝነት ዕድላቸው ካለፈ በኋላ ስለሚሆን ዲያብሎስ ባልተዘጋጁበት ሰዓት ድንገት ይመታቸዋል። ምናልባት ጠቢቡ ሰሎሞን የተወጋው ቅንጦት፣ ድሎት፣ ብዙ ሴቶችና ይሉኝታ ባለበት በዚህ መንገድ ነው። በመሆኑም ወደቀ። 1ኛ ነገ 11:1-8። የወደቀውም በዕድሜው የመጨረሻ ዘመን ላይ ነው።

ድንገተኛና ከባድ ውጊያዎች አስፈሪ ጣዕረ ሞት ወይም የተሳላቁ ቅዠቶችን ይመስላሉ። እነዚህ ነገሮች የዲያብሎስ ከንቱ ስሜቶች ናቸው። ታላቁ ቅዱስ እንጦንስ በእነዚህ ውጊያዎች ቢወጋም ድል የነሣቸው በትሕትና፣ ሰይቶ በማወቅና በእሎት ነው። በዚህ ስላሸነፋቸው ርኩሳን መናፍስት እርሱን በማፈር ከአጠገቡ በነው ጠፍተዋል።

ይህ ይሁን እንጂ እግዚአብሔር አምላክ ሰው ሁሉ በእነዚህ ውጊያዎች እንዲጠቃ አይፈቅድም። ምክንያቱም መጽሐፍ ቅዱስ « . . ነገር ግን ከሚቻላችሁ መጠን ይልቅ ትፈቱኑ ዘንድ የማይፈቅድ እግዚአብሔር የታመነ ነው። » (1ኛ ቆሮ 10:13።) ብሎ ስለሚናገር ነው።

ከባድ ከሚባሉትና ድንገት ከሚደርሱት ውጊያዎች መካከል በጸድቁ ኢዮብ ላይ የወረደው አንዱ ነው። ኢዮ 1 እና 2። ይህ ውጊያ በእግዚአብሔር ፈቃድ የሆነ፤ ኢዮብ ሊሸከመው በሚችለው መጠን የተወለደና በመልካምና በተባረከ መንገድ የተጠናቀቀ ውጊያ ነው። ኢዮ 42። ይሁን እንጂ ሁሉም የዲያብሎስ ውጊያዎች ቅዱስ እንጦንስን እንደ ገጠሙት ማስደንገጫዎችና ማስፈራሪያ ትዕይንቶች ወይም በጸድቁ ኢዮብ ላይ እንደወረደው ቁስልና ጥፋት ያሉ ብቻ አይደሉም።

ከእነዚህ የተለዩ ዲያብሎስ የሚቀሰቅሳቸው ሌሎች ውጊያዎች አሉ። እነዚህም ዲያብሎስ በአሳብ ውስጥ ወደ ሕሊና የሚያስወነጭፋቸው ወይም በልብ ውስጥ የሚያሳድራቸው ውጊያዎች ናቸው። እነዚህ ውጊያዎች ሲጀምሩ በአጠቃላይ ውጊያዎች ከመሆናቸውም በላይ ለሰውየው እንግዳ ስለሆኑ ነው። እነዚህ ውጊያዎች ሰውየው ወደ ልቡና ወደ ፍላጎቶቹ ዘልቀው እንዲገቡ መዝጊያውን እስኪከፍትላቸው ድረስ በዚያው ይቆያሉ። ከከፈተላቸው እዚህ ላይ ከፍተኛውን ስህተት ይፈጽማል።

በአንተ ውስጥ ያለውን የእግዚአብሔርን መንግሥት ለሚያጠፋ ጠላት መዝጊያዎችህን መክፈት መንፈሳዊ ክህደት ነው። ይህ ክህደት ወደ ቤትህ ገብቶ ሊቀመጥ በወደደው በእግዚአብሔር ላይ የሚደረግ ክህደት ነው። በእርግጥም የእግዚአብሔር ተቃዋሚ የሆነው ጠላት ከጌታህ ይልቅ በልብህ ውስጥ ገብቶ ይቀመጥ ዘንድ ስለፈቀድህለት ይህ ክህደት ነው። በዝግ ደሙ ለዋጄህና እስከ መጨረሻው ድረስ ለወደደህ ጌታ ይህ ሸፍጥ ነው። እርሱ ለአንተ ቅዱሳት ምሥጢራትን ከመግለጡም በላይ ልብህን የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ አድርጎልሃል። 1ኛ ቆሮ 6:19-20። አንተ ግን ለዲያብሎስ በመታዘዝ ልብህን ከፍተህ የእርሱን ተቃዋሚ አሳቦች መቀበልህ ታላቅ ክህደት ነው። በዚህ ክህደት ምክንያት በአንተ ውስጥ ያለውን የእግዚአብሔርን የጸጋ ሥራ ስለምትቃወም ዲያብሎስ በአንተ ላይ ጋይል ይቀዳጃል።

ውጪያዊ ውጊያዎች ከባድ ናቸው በማለት ምንም ዓይነት ምክንያት አታቅርብ። ይህን የምታደርግ ከሆነ ለእነርሱ እጅህን ስለ ሰጠህ ጋይል የምታጎናጽፋቸው አንተ ትሆናለህ። የምትቃወማቸው ከሆነ ግን ሐዋርያው እንደ ተናገረ ዲያብሎስ በአንተ ፊት ደካማ ይሆናል። « . . ዲያብሎስን ግን ተቃወሙ ከእናንተ ይሸሻል። » ያዕ 4:7።

ለእግዚአብሔር ፍቅር ያለውና በእምነት የጸናባርቱ ልብ የሚገባበሉትን የጠላት ፍላጻዎች ሁሉ ሊያጠፋ ይችላል። ኤፌ 6:16። የቅዱስ ዳዊት ልብ በእምነት ሲበረታ የግዙፉ ጎልያድ ጋይል በእርሱ ፊት ደካማ ሆኗል። 1ኛ ሳሙ 17:26። የነቢዩ ሙሴ ልብ በፈርዖንና በሠራዊቱ ላይ እየበረታ ሲመጣ የጠላቶቻቸው ጋይል እየከሰመ ሄዷል። በዚህ ጊዜ ቀይ ባሕር ሙሴን

አሳስፈራውም። አንተም በውስጥህ ያለው ልብህ ብርቱ እስከ ሆነ ድረስ በዲያብሎስ ውጊያዎች ፊት በጭራሽ ደካማ አትሆንም። ከዚህ በተጨማሪ በነቢያት አድር ይናገር በነበረው በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ቃል ትጽናናለህ። «ታላቅ ተራራ ሆይ፡- አንተ ምንድር ነህ? በዘሩባቤል ፊት ደልጻላ ሚዳ ትሆናለህ . . . » ዘካ 4:7። እኛ ደካሞች ስንሆን ለዲያብሎስ ሊሰጠው የማይገባውን ክብር እንሰጠዋለን። በዚህም እኛን ሊፈራን ሲገባው በገዛ አጃችን ድፍረቱን እንሰጠዋለን።

የርኩሳን መናፍስት አለቃ የሆነው ዲያብሎስ ከረዳቶቹ አንዱን ወደ አንዱ ክርስቲያን አማኝ እንዲዋጋው ሲልከው ርኩስ መንፈሱ እየተንቀጠቀጠ፡- ከዚህ የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያና የእግዚአብሔር አምላል ከሆነ ሰው ጋር እንዴት እዋጋለሁ? ያድኑት ዘንድ የእግዚአብሔር መላእክት ዙሪያውን የከበቡትን ይህን ብርቱ ሰው እንዴት እዋጋለሁ? የአምነትን ጋሻ ወደያዘውና የመዳንንም ራስ ቁር ወዳጠለቀው ሰው እንዴት እቀርባለሁ? ይላል። ኤፌ 6። ከዚህ በተጨማሪ በመስቀል ቅርጽ ቢያማትብብኝ ምን እሆናለሁ? አጆቼን ለጸሎት ቢያነግብኝስ ወዴት አመልጣለሁ? «ሂድ! አንተ ሰይጣን . . . » ብሎ ቢያባርረኝስ ምንኛ አፍራለሁ? በማለት ይጠይቃል።

ይሁን እንጂ ከዚህ በተቃራኒው ርኩስ መንፈሱ እስኪደነቅ ድረስ ያ ሰው እርሱን በመፍራት ክፈቱ ሲሸሽ ይመለከተዋል። ስለሆነም እንዲህ ዓይነቱን ሰው ይንቀዋልም ይጠላዋልም። ከዚህ በኋላ ዲያብሎስ በሶምሶን ላይ እንዳደረገው የዚህን ሰው ፀጉር ይላጫል ዓይኖቹንም ያወጣል። በመጨረሻም በልጆች እያስፈዘበት ወፍጭ ያስፈጨዋል። መሳ 16:19-21።

ርኩሳን መናፍስት በአንተ ላይ ኃይላቸውን ሊያሳዩ ቢሞክሩም አትፍራቸው። ይልቁኑ አንተ የእግዚአብሔር አምላል ስለ ሆንህ በእነርሱ ፊት ራስህን አክብር።

ለዲያብሎስ ውጊያዎች ዓይነተኛ ምሳሌ ከሚሆኑን መካከል እግዚአብሔርን አለማመንና ተስፋ መቀረጥ ዋና ዋናዎቹ ናቸው። ይሁን እንጂ እነዚህ የአንተ እጅ የሌለባቸውና የአንተ ያልሆኑ ውጪያዊ አሳቦችና ጥቃቶች ስለሆኑ አትፍራቸው።

ዲያብሎስ ወደ ሕሊናህ የሚያስወነጭፋቸው ፍላጎዎች የእግዚአብሔርን ሕልውና፣ ፍቅሩንና ጥበቃውን እንድትጠራጠር የሚያደርጉ ናቸው። የጸሎትህን ውጤታማነትና የቅዱሳንን አማላጅነት የሚያጠራጥሩ አሳቦችም በሕሊናህ ውስጥ ይጨምራሉ። ይሁን እንጂ አንተ በዚህ አልተደሰትሁም ብለህ አሳቦቹን በመቃወም እግዚአብሔር ከአንተ ያርቅልህ ዘንድ ወደ እርሱ ስትጸልይ ዲያብሎስ፡- «እነዚህ ሁሉ አሳቦች በአንተ ውስጥ እያሉ እንዴት ልትድን ትችላለህ?» ይልሃል። ይህ የአሳብ ውጊያ ነው እንጂ በአሳብ የሚመጣ ውድቀት አይደለም። ለጥቂት ደቂቃዎች ብትወድቅም እንኳ ከድካም የተነሣ እንጂ በእግዚአብሔር ባለመታመን አይደለም። ስለዚህ እርሱም ይቅር ይልሃል።

አሳቦችን ወደ ሕሊናህ የሚያመጣ ጽሑፍ እንዲታነብ እመክርሃለሁ። እነዚህን አሳቦች የሚያቀብሉህን ክፉ ግንኙነቶች አስወግድ። ዲያብሎስ በእነዚህ ነገሮችና አሳቦች አንተን ለመዋጋት ሊጠቀምባቸው ስለሚችል ቀድመኸው ብልህ ሁኑ። ይህ ጉዳይ ወደ ሌላ ርዕስ ይመራናል።

+ ክፉ ባልንጀርነት።

እንዲህ ያለው ባልንጀርነት ለመንፈሳዊነትህ፣ ለእምነትህና ለሕሊናህ ጎጂ ነው። አልፎ ተርፎም ሕሊናህንና ስሜቶችህን ሊያጠፋ ይችላል።

የአናታችን የሔዋን የመጀመሪያ ውድቀት የተከተለው ከአባብ ጋር በመሠረተችው ክፉ ባልንጀርነት ምክንያት ነው። ንጉሥ አክሐብ የወደቀው በክፉ ሚስቱ በኤልሳቤል ከንቱ ምክር ነው። ጠቢቡ ስሎምን የወደቀውም ባንባቸው አንገዳ ሚስቶቹ አማካይነት ነው።

ስለዚህ የአሳቦቻቸውን ቀጽዕኖዎች በአናንተ ላይ በቀላሉ ሊያሳድሩ ስለሚችሉ ባልንጀሮቻችሁን በሚገባ እንድትመርጡ ትመከራላችሁ። የትዳር ጓደኛ የሚሆኗችሁንም በጥንቃቄ እንድትመርጡ ትመከራላችሁ። ምክንያቱም እነርሱ መንፈሳዊነታችሁን ሊክብም ሆነ ሊገድ የሚያስችል የአሳብ ተጽዕኖ በአናንተ ውስጥ ማሳደር ስለሚችሉ ነው።

የቅርብ አጋሮች ከጓደኞች ወይም ከወዳጆች ወይም ከባልንጀሮች የበለጠ ጥልቅና እደገኛ ውጤት ሊያስከትሉ ይችላሉ። ከባልንጀሮች ጋር የምትገናኙት አልፎ አልፎ ሲሆን ከቅርብ አጋሮች ጋር የምትኖሩት ግን እስከ መጨረሻው ድረስ ነው። ስለዚህ ከምንም ነገር አንጸር የእግዚአብሔር ሰው የሆነ አጋር መምረጥ የግድ ነው። ልትደሰቱ የሚገባችሁ በውጪያዊው ገጽታ ሳይሆን በውስጣቸው ባለው ጥልቀት ነው። ይህን አስመልክቶ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተጻፈው ቃል እንዲህ ይላል፡- «አትሳቱ፤ ክፉ ባልንጀርነት መልካሙን አመል ያጠፋዋልና።» (1ኛ ቆሮ 15:33)፤ «... ለሰውም ቤተ ሰዎቹ ጠላቶች ይሆኑበታል።» (ማቴ 10:36)።

ለዚህ ምሳሌ የሚሆኑን ልጆቻቸው እንዳይጸሙ፣ እግዚአብሔርን እንዳያመልኩ፣ በጉባኤ ላይ እንዳይሳተፉና በቤተ ክርስቲያን እንዳያገለግሉ የሚከለክሉ ወላጆች ናቸው። አልፎ ተርፎም እነዚህ ወላጆች ልጆቻቸው ራሳቸውን እንዲያስጌጡና በተለያዩ ዓለማዊ መዝናኛዎች እንዲሞላቀቁ የሚመክሩ ናቸው። በመሆኑም ይህን የሚመስለው ቤተሰብ ራሱን እንደ አንድ መንፈሳዊ ቤተሰብ የሚመራ ቤተሰብ አይደለም።

ለላው ምሳሌ በሚስቱ መንፈሳዊነት እያሳገጠ እርሱን ከራሱ ጋር ወደ ቅጣት የሚመራው መንፈሳዊነት የሌለው ባል ነው። እንዲህ ዓይነቱ ባል ሚስቱ በመንፈሳዊነቷ እንዳትቀጥልና በማንኛውም መንፈሳዊ አገልግሎት ውስጥ እንዳትሳተፍ የሚያግድ ባል ነው። ሌላው ሁሉ ቢቀር የምትጸምበትንና ቅዱስ ቱርባን የምትቀበልበትን ዕድል አይሰጣትም። ጌታ ግን እንዲህ ይላል፡- «ከእኔ

ይልቅ አባቱን ወይም እናቱን የሚወድ ለእኔ ሊሆን አይገባውም፡፡ » ማቴ 10:37::

እንደ ሰው ራሱን ከቤተሰቦቹ ወይም ከባልንጃሮቹ መለየት ሊያዳግተው ይችላል ይሆናል፡፡ ይሁን እንጂ እነርሱን ከመውደድ ይልቅ እግዚአብሔርን ሊወድ ለእነርሱ ከመታዘዝም ለእግዚአብሔር ሊታዘዝ ይገባዋል፡፡ እምነቱንና መንፈሳዊነቱን ስለ ወዳጆቹ ሲል መሥዋዕት አድርጎ ማቅረብ የለበትም፡፡ አንድ ሰው ምንጊዜም ቢሆን «ከሰው ይልቅ ለእግዚአብሔር ልንታዘዝ ይገባናል፡፡» (ሐዋ 5:29) የሚለውን የሐዋርያት ቃል ሊያስታውስ ይገባዋል፡፡ ከእግዚአብሔር የሚሻል ወይም ከእርሱ ይበልጥ የሚወደድ ማንም ሊኖር አይገባውም፡፡ ከዘላለማዊነትህ የሚበልጥ ምንም ዓይነት ጠቃሚ ነገር አይኖርም፡፡

ይሁን እንጂ ልትርቃቸው የሚገቡ አንዳንድ ዘመዶች ይኖሩሃል፡፡ ይህም መራቅ በአካል መራቅ ሳይሆን በሥራቸው፣ በንግግራቸውና በማናቸውም የተሳሳቱ ድርጊቶቻቸው ውስጥ ተባባሪ ባለመሆን ሊሆን ይገባዋል፡፡ ይህ በዚህ አንዳለ ክፉ አድራጊ ዘመዶቻቸውም ሆነ ባልንጃሮቻቸውን ስለ ይሉኝታ ብለው የማይርቁ ሰዎች ብዙዎች ናቸው፡፡ በመሆኑም ስለ ይሉኝታቸው የክፉ ሥራዎቻቸው ተባባሪ ይሆናሉ፡፡

መንፈሳዊ ሰው ግን ይሉኝታ ወሰን አንዳለው ያውቃል፡፡ ከዚህ በተጨማሪ ከእነዚህ ጥቃቶችና ምክንያቶቻቸው ለመራቅ ጠበቅ ያለ አቋምና ብርቱ ለብእና ሊኖር ያስፈልጋል፡፡

«ስለ መንገዱ ከመጠየቅህ በፊት ስለ ንጄኛህ ጠይቅ» የሚለው አባባል ትክክለኛ ነው፡፡ ምክንያቱም አንዳንዶቹ ወዳጆችህ ነፍስህን ሊያጠፉ የሚችሉ መጥፎ ተጽዕኖ ሊያሳድሩ ስለሚችሉ ነው፡፡ እነዚህ ሰዎች ለልብህና ለአዕምሮህ አንግዳ የሆኑ መመሪያዎችንና አሳሳቶችን በማስተዋወቅ ሕይወትህን ከትክክለኛው መንገድ ያስወግዳሉ፡፡

የእንተ አውነተኛ ንጄኛ ወደ እግዚአብሔር የሚያቀርብህ መሆኑን እውቅ፡፡ አውነተኛ ንጄኛህ መልካም ዝናህን የሚጠብቅና ስለ ድንኳትህ የሚያስብ ጽድቅና ልባም ሊሆን ይገባዋል፡፡ በመቀጠል ሌላኛውን መንፈሳዊ ውጊያ አንመለከታለን፡፡

ጥቃት፡፡

መሰናከል በውጪ የሚገለጥና ለውድቀት የሚዳርጉ የኃጢአት አሳቦችን፣ ድርጊቶችንና ምኞቶችን የሚያስተዋውቅ ነው፡፡ መሰናከል ከመስማት፣ ከማየት፣ ከማንበብና ከሌሎች ስሜቶች ሊመጣ ይችላል፡፡ እንተ ለሌሎች መሰናከል ከመሆን ይልቅ መሰናከልን በምትችለው መጠን ከእንተ በንድ ማስወገድ ይገባሃል፡፡

መሰናከሎች በእኛ ላይ ተጽዕኖ ማሳደር ይችላሉ፡፡ ወይም እኛ ስለምንናፋቃቸው እንፈልጋቸዋለን፡፡ በእኛ ላይ ተጽዕኖ የሚያሳድሩት ውጪያዊ ውጊያዎች ሲሆኑ በናፍቆት የምንፈልጋቸው ደግሞ ውጪያዊ ደስታን የሚፈልጉ ውስጣዊ ውጊያዎች ናቸው፡፡ በዚህኛው ውጊያ ውስጥ ውስጣዊና ውጪያዊ

ውጊያዎች ይገናኛሉ፡፡ ይህ ተጽዕኖ ከባድ ስለሚሆንም ከእርሱ ማምለጥ ይበልጥ ከባድ ነው፡፡

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከእነዚህ መሰናከሎች እንድንርቅ በመለኮታዊው ትእዛዙ እንዲህ ብሎናል፡- «ቀኝ ዐይንህም ብታሰናክልህ አውጥተህ ከእንተ ጣላት . . . ቀኝ እጅህም ብታሰናክልህ ቆርጠህ ከእንተ ጣላት . . . » ማቴ 5:29፡፡ በዚህ የጌታ ትእዛዝ ውስጥ ቀኝ ዐይን ተብሎ በምሳሌ የተጠቀሰው ለእኛ የቅርብ ወዳጆች በሆኑት ሰዎች ሲመሰል ቀኝ እጅ የተባለው ደግሞ እኛን አብዝተው በሚረዱን ሰዎች እንደሚመሰል አባቶቻችን ተርጉመውልናል፡፡

ስለሆነም ከእነዚህ ክፉ ሰዎች ጋር ግንኙነት መፍጠር የሰውን ዘላለማዊነት ያሳጣል፡፡ ከዚህ በተጨማሪ ሰው ሊቋቋማቸው የሚችላቸውንም ሆነ የማይችላቸውን ውጪያዊ ውጊያዎች ሊያመጡበት ስለሚችሉ ከእነዚህ የቅርብ ሰዎችና ተወዳጆች ሊርቅ ያስፈልገዋል፡፡ ዋጋው ምንም ይሁን ምን ዋናው ቁም ነገር ከውጪያዊ ውጊያዎች መራቅ ነው፡፡

በየዕለቱ « . . . ከክፉ አድኅን እንጂ ወደ ፊተና አታግባን » (ማቴ 6:12) እያልህ እየጸለይህ ዘዋ ፈቃድህ በእነርሱ አትውደቅ፡፡ የእሳት እራት በእሳት ተቃጥላ እስክትጠፋ ድረስ በእሳቱ ዙሪያ እንደምታንገርብህ ሁሉ ሰው በዙሪያቸው እንዲከር የሚሰቡ አንዳንድ መሰናከሎች አሉ፡፡ አንድ የእሳት እራት ከእርሱ አስቀድመው ብዙ የእሳት እራቶች በእሳት ተቃጥለው እንደ ጠፉ ቢመለከትም እርሱም እንደ ሌሎቹ ተቃጥሎ እስኪጠፋ ድረስ አርፎ አይቀመጥም፡፡

አንድ ሰው መሰናከል ሆኖ ከጣለህ በኋላ እርሱ ያመልጣል፡፡ እንተ ግን ትቀጣለህ፡፡ እንተ ንብሐ ለመግባት ብትቸገርም እርሱ ግን ንብሐ ሊገባ ይችላል፡፡ ስለዚህ ባለህ ኃይልና በውስጥህ ባለው የእግዚአብሔር ጸጋ አሠራር ከመሰናከሎች ራቅ! ይህን በማድረግህም በሚቻልህ ሁሉ ውጪያዊ ውጊያዎችን ታስወግዳለህ፡፡

አንዳንድ ንባቦችም የመሰናከልና የውጪያዊ ውጊያ መገኛዎች ናቸው፡፡ ንባብ የሰውን አሳብና ስሜት ከማቃወሱና የእርሱን መመሪያዎች ከመታከልም በላይ የአንባቢውን ሕይወት ይመራል፡፡ ከዚህ በተጨማሪ በግልጽ ስህተት የሆኑና ስለ እነርሱ ማንንም ሳታማክር ልታስወግዳቸው የሚገዙ የንባብ ዓይነቶች አሉ፡፡ አንዳንዶቹ ንባቦች ጥርጥርንና ግራ መጋባትን ሲያመጡ አንዳንዶቹ ደግሞ የተሳሰቱ ስሜቶችንና ምኞቶችን ያመጣሉ፡፡

መንፈሳዊ ሰው ከጎጂ ንባባት መራቁ ብቻ በቂ አይደለም፡፡ ይልቁኑ ለእግዚአብሔር ያለውን ፍቅር ጥልቅ ሊያደርጉለት የሚችሉ ንባባትን ማንበብ አለበት፡፡ ይህ ደግሞ ከውጪ የሚመጡ ውጊያዎችን ለመከላከል ሁነኛ መፍትሔ ነው፡፡ አንድ ሰው በእውቀት ፍቅር ቢወጋ ሁሉም እውቀት ጥቅም እንደሌለው ማወቅ ይገባዋል፡፡ አንዳንዱ እውቀት የዋህነቱን ወይም ንጽሕናውን በመለወጥ ለቀሶች ትኩረት እንዲሰጥ ያደርገዋል፡፡ ስለሆነም ማንኛውም መንፈሳዊ ሰው ውጊያዎችን ሊያስወግዱ የሚችሉ ጽሑፎችን መርጦ ሊያነብ ይገባዋል፡፡

አካባቢ፡፡

በዚህ ርዕስ ሥር የሰውን አጠቃላይ ሁኔታ እንመለከታለን፡፡ ይህም ሰው በሚኖርበት አካባቢ ውስጥ ያለውን አሳብ፣ ልማዱን፣ የኑሮ ሁኔታውን፣ ብዛት ያላቸው መመሪያዎችን፣ የሚደራጀርበትን ሥርዓት፣ በሁሉም ወይም በብዙ-ነት ዘንድ ያለውን ጽንሰ አሳብ ያጠቃልላል፡፡

ይህን በመሰለ አካባቢ ውስጥ ሰው መንፈሳዊ መመሪያዎችን ሊረዳለት ከማይችሉ ሰዎች ጋር እንግዳ ሆኖ መኖር ለእርሱ በጣም አስቸጋሪ ይሆንበታል፡፡ በመሆኑም በዚህ አካባቢ የሚኖር ይህ እውነተኛ ሰው በየዕለቱ ጸድቅ ነፍሱን እያስጨነቀ ይኖራል፡፡ 2ኛ ጴጥ 2:8፡፡ ከመንፈሳዊው የሕይወት ንጻና ሳልወጣ አኖራለሁ ብሎ ቢሞክርም እንኳ ታላቅ ጥረት እንዲያደርግ ይጠበቅበታል፡፡ መንፈሳዊ መንገዱን አጠብቃለሁ ብሎ ከተነሣም ብዛት ላላቸው ውጊያዎች የተጋለጠ ይሆናል፡፡ አካባቢውን መለወጥ ከቻለ ይህ የተሻለ ነገር ነው፡፡ ካልቻለ ግን ውጊያውን መቋቋም፣ መቃወምና ድል መንግሥት አለበት፡፡ እግዚአብሔርም ይህን የፍቅር ጥረቱን አይዘነጋም፡፡

ሕይወታችን ለእውነት መመስከር ይገባዋል፡፡ ይህንንም በአንደበታችን ብቻ ሳይሆን በተግባራዊ ሕይወታችን ውስጥም ልንመሰክር ይገባናል፡፡ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ «... ይህን ዓለም አትምሰሱ፡፡» (ሮሜ 12:2) በማለት መከራናል፡፡ መንፈሳዊ ሕይወት ትግልን፣ ትዕግሥትንና ጽናትን ይፈልጋል፡፡

አንድ ሰው በትግሉ ውስጥ የሚታገለው ብቻውን አይደለም፡፡ ሲዋጋም በእግዚአብሔር ጸጋ እየታገዘ እንደሚዋጋ እርግጠኛ መሆን አለበት፡፡ በመሆኑም «እስከ መጨረሻ የሚጸና ግን እርሱ ይድናል፡፡» (ማቴ 10:22፡፡) የሚለው ቃል በሕይወቱ ውስጥ ይተረጎማል፡፡

መንፈሳዊ ውጊያዎች ብዛት ስላላቸው ታግለን ድል ልንነሣቸው ይገባናል፡፡ ኢየሱስ ክርስቶስ ተዋግተው ድል ለሚነሱት የሚሰጣቸው ስጦታዎች ምንኛ የበዙ ናቸው! ራእይ 2 እና 3፡፡

ስለዚህ በፍርድ ቀን ጸድቅ ፈራጅ የሆነው ጌታ ታግለው ድል ለነሡት የሕይወት እክሊል ሲሰጥ ያለ ዋጋ እንዳትቀር ዛሬ ከእነርሱ ጋር ለመሰለፍ አጥብቀህ ታገል! 2ኛ ጢሞ 4:8፡፡ ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለአያንዳንዱ አንደ ራሱ ድካም መጠን ዋጋውን ይከፍሰዋል፡፡ 1ኛ ቆሮ 3:8፡፡

ምዕራፍ ሁለት፡፡

የራስ ውጊያ፡፡

- የራስነት (የእኔነት) አደገኛነት፡፡
- ራስና ኃጢአት፡፡
- የተላላተ ራስ ወዳድነት፡፡
- ጥንታዊ ውጊያ ነው፡፡
- ራስ ወዳድነት ከእግዚአብሔርና ከንስሐ አባት ጋር ይቃረናል፡፡
- ራስን ማግኘት፡፡
- ራስን የማምለክ ውጤት፡፡
- የተላላተ ራስን ማስደስት፡፡
- መስጠትና ማግኘት፡፡
- በድርድር ውስጥ ያሉ የራስ ስህተቶች፡፡
- ራስን መካድና ራስን መሥዋዕት ማድረግ፡፡
- ራሱን ያጠፋል፡፡
- ደስታን መርሳትና ራስን ድል መግዛት፡፡
- ማግኘት በእገልግሎት መስክ ውስጥ፡፡
- ሁለተኛው ምዕራፍና ዝቅተኛው ሥፍራ፡፡
- ራስን መንቀፍ፡፡

የራስ (የእኔነት) አደገኛነት፡፡

ራስነት (እኔነት) የሰው ልጆችን የሚዋጋ ጥንታዊና በጣም አደገኛ ጠላት ነው፡፡ አንተ ከራስህ ጋር ከምታደርገው ውጊያ ጋር የሚነጸጸር ውጊያ ዲያብሎስ አያውቅህም፡፡ ትልቁ ችግርህ እኔነት ነው፡፡ ራሱን ከውስጥ የሚያሸንፍ ሰው ዓለሙንና ዲያብሎስን ማሸነፍ ይችላል፡፡ በራሱ የሚሸነፍና በራሱ ፊት በድካም የሚቆም ከሆነ ግን በማንኛውም ዓይነት ኃጢአት ይወድቃል፡፡

በዓለሙ ውስጥ ያለውን ኃጢአት ከጌላ አንሥተን ብንመረምር እኔነትን በሁሉም የኃጢአት ዓይነቶች ውስጥ አናገኛለን፡፡ በመሆኑም በውስጡ ያለውን እኔነት ማሸነፍ የሚችል ሰው በማንኛውም መንፈሳዊ ውጊያ ውስጥ ድል አድራጊ ነው፡፡ እንዲህ ዓይነቱ ሰው ራሱን እስከከፋና መዝጊያዎችን ለጠላቶቹ እስካልከፈተ ድረስ ስለ ማንኛውም ውጪያዊ ጠላት ግድ አይሰጠውም፡፡ ይህን አስመልክቶ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ የተናገራቸው ቃላት ምንኛ ድንቅ ናቸው፡፡ «ሰው ራሱን ካልገዳ በስተቀር ማንም ሊገዳው አይችልም፡፡» ነው ያለው፡፡

ዋናው ጉዳት የእግዚአብሔርን መንግሥትና ውስጣዊ ሰላምን ማጣት ሊሆን እንተ ውስጥህ ብርቱ እስከ ሆነ ድረስ ሁለቱም ወደ አንተ ከውጪ ሊመጡ አይችሉም፡፡ እዚህ ላይ አንድ ሰው «ጥቃት ከውጪ አይመጣም? ለምሳሌ፡- ፈተዓ! ምኞት . . . ወይም ሌሎች ውጪያዊ ጥቃቶች አይደሉምን?» ብሎ ሊጠይቅ ይችላል፡፡

የዚህ መልሱ ውጪያዊ ድብደባዎች ወይም ጥቃቶች ወደ አንተ ሊመጡ ቢችሉም በአንተ ላይ ምንም ዓይነት ሥልጣን አይኖራቸውም፡፡ በአንተ ላይ

ለመወሰን ኃይልና ሥልጣን ያለው ፈቃድህ ብቻ ነው። ጥቃትን ወይም ፈተናን ትቀበላለህ ወይስ አትቀበልም? ውጪያዊ ውጊያንስ ትቀበላለህ ወይስ አትቀበልም?

ጻድቁ ዮሴፍ እጅግ ከባድ የሆነ ውጪያዊ ውጊያ ከጲጥፋራ ሚስት ቢገጥመውም አልወደቀም። እርሱ ኃጢአትን በልቡ ውስጥ ስላልተቀበለው ፈተናውንም አልተቀበለውም። ስለሆነም ጥቃቱን ሊቋቋም ችሏል። ዲያብሎስ አሳቦችን ያቀርብልሃል እንጂ ተቀብለህ ተግባራዊ እንድታደርጋቸው አያስገድድህም።

ራስና ኃጢአት።

በዚህ መሠረት በኃጢአት መውደቅ የሚመጣው ከራስ እንጂ ውድቀት ሊያመጡ በሚችሉ ቀላል ፈተናዎች ምክንያት አይደሉም። በእርግጥ እንደዚህ ዓይነቶችን ፈተናዎች ያለ ማቋረጥ ለረዥም ጊዜ መቋቋም በውስጥ ያለ ራስን ሊያዝል ስለሚችል ሰውየው አጁን ሊሰጥ በመጨረሻም ሊጠቅም ይችላል።

እዚህ ላይ የራስ ድክመት ቀጥተኛ ምክንያት ሲሆን ጥቃቶች ደግሞ ቀጥተኛ ያልሆኑ ምክንያቶች ናቸው። ስለሆነም በውስጥ ያለው ብርቱ ራስ (ማንነት) ከውጪያዊ ጥቃቶች ሊርቅ ስለሚችል በእነዚህ ፈተናዎች ሊጠቃ ወይም በአነርቡ ፊት የደከመ ሊሆን አይችልም። ይህን አስመልክቶም የመጀመሪያው የዳዊት መዝሙር በኃጢአተኞች ምክር እንዳንሄድና በዋዘኞች ወንበር እንዳንቀመጥ አስጠንቅቆናል። ቅዱስ ጳውሎስም «ከከፋ የጎልማሳነት ምክር ሽሽ . . . » (2ኛ ጢሞ 2:22) በማለት መክርናል። እዚህ ላይ ሽሽት የሚለው ቃል የሚገልጥልን ውጪያዊ የኃጢአት ተጽዕኖዎችን የማይቀበለውን ንጹሕ ራስን ነው።

በዚህ መሠረት ጻድቁ ዮሴፍ የሸሸው ከድካም ሳይሆን ብርቱ ስለ ነበር ነው። ይህም መልካም ነው። የእርሱ ሽሽት ኃጢአትን መቃወሙንና ከእርሱም መራቁን ያረጋጋጠ ኃይሉ ነው።

ንጹሕ ማንነት እንኳን ተራ የውጪ ጥቃትን ቀርቶ የኃጢአት አሳቦችን እንኳ ይቃወማል። እንዲህ ካለው አሳብ ጋር መግት አይፈጥርም። ይህ አሳብ በሕሊና ውስጥ ተደላድሎ በመቀመጥ ወደ ራስ ድክመት እንዲያመራ ዕድሉን ካለመስጠቱም በላይ በአፋጣኝ ያስወጣዋል። እዚህ ላይ የሕሊናንና የልብን መዝጊያዎች ከዲያብሎስ በሚቀርቡ የኃጢአት አሳቦች ላይ ጥርቅም አድርጎ ስለሚዘጋ ራስ ብርቱ ነው።

መዝሙረኛው ዳዊት እንዲህ ይላል፡- «አዩራሳሌም ሆይ እግዚአብሔርን አመስግኜ፤ ጽዮንም ሆይ ለአምላክሽ እልል በዩ፤ የደጃችሽን መወርወሪያ አጽንቶአልና፤ ልጃችሽንም በውስጥሽ ባርኮአልና።» መዝ 147:1-2። የሰሎሞንም መዝሙር «አንቲ ሙሽራ የተቆለፈ ንነት፤ የተዘጋ ምንጭ፤ የታተመም ፈላሽ ናት።» (መጋ 4:12) በማለት ማንነትን ይባርካል።

«ወርች ከራስህ በላይ እንዳይበሩ ልትከለክላቸው ባትችልም በፀጉርህ ላይ ጎጆዎቻቸውን እንዳይሠሩ ግን ልትከለክላቸው ትችላለህ።» የሚለው አባባል ምንኛ አውነት ነው። አሳቦች ወደ አንተ መምጣታቸው እርግጥ ነው። ይሁን እንጂ የአንተ አቋም ምንድር ነው? አንተነትህስ ለምን ያህሉ ታዲያ ምን ያህሉንስ ተቃውሟል?

አንድ ቀን ከሆነ ሰው የሚያንጉ ቃላትን ልትሰማ ትችላለህ። በዚህ ጊዜ የአንተ ምላሽ ምን ይመስላል? በዚህ ትነሣለህ ወይስ ጉጉትህን ትቋቋማለህ? ቃላቱ ሌሎችን ሊያነሣሡ ቢችሉም አንተን ሊያነሣሡ ስለማይችሉ በእርጋታ፤ በጥምናና በጥበብ መልስ ልትሰጥባቸው ይገባሃል።

እዚህ ላይ ማንነት ከንጽሕናው፤ ከኃይሉና ከጽናቱ አንጻር በጉጉት ፊት ይመዘናል። ሰው በኃጢአት ሲወድቅ የሆነው ሁሉ ከውጪ በመጣ ውጊያ ነው ብሎ መደምደም አይቻልም። በራስ ውስጥ በተገለጠ የውስጥ ውጊያ ጭምር እንጂ። እኛነታችን እግዚአብሔርን ከከፋና በውጪ ላሉ ጠላቶች (ለእግዚአብሔርና ለራሱ ጠላቶች) መዝጊያውን ከከፈተ በኃላፊነቱ ላይ ልንደራደር አንችልም።

እዚህ ላይ አንድ ጥያቄ ልንጠይቅ እንችላለን። ይኸውም፡- «አንተነትህ ለራስህ ወዳድ ነው ወይስ ጠላት? የአንተ አጋር ነው ወይስ ተቃዋሚ?» ቅዱስ ይስሐቅ የተናገረው አባባል እዚህ ላይ ሊጠቀስ ይችላል። «አንተ ከራስህ ጋር ከታረቅህ ሰማይና ምድር ከአንተ ጋር ይታረቃሉ።» ይህም ማለት አንተ ከሥጋህ፤ ከሕሊናህና ከነፍስህ ጋር የምትታረቅ ከሆነ ሦስቱም በአንድ መንገድ ይኸውም በመንፈሳዊው መንገድ ሊጓዙ ይችላሉ ማለት ነው። በዚህ ጊዜ መንፈስ በሥጋ ላይ ሥጋም በመንፈስ ላይ ሊቀዋወሙ ስለማይችሉ ሰማይና ምድር ከአንተ ጋር ይታረቃሉ ማለት ነው። በዚህ አካሄድም በእግዚአብሔር፤ በሰዎችና በራስህ ላይ ኃጢአት አትሠራም ማለት ነው።

አንድ ሰው ራሱን እንደሚወድ፤ ራሱም እርሱን እንደሚወደውና ሁልጊዜ እንደሚያስደስተው ሊናገር ይችል ይሆናል። እዚህ ላይ ወደ አንድ ጠቃሚ ነጥብ እንሸጋገራለን . . .

የተሳሳተ ራስ ወዳድነት።

ራስ ወዳድነት ማለት ምን ማለት ነው? ይህ ሲባል ራስን እየተንከባከቡ የሚያስፈልገውንና የሚመኝውን ሁሉ ማቅረብ ማለት ነው? ወይስ ራስን ማወደስ፤ ራስን ማክበርና ለራስ ውለታ መዋል ማለት ነው?

ለራስህ እነዚህንና ሌሎችን ነገሮች የምታደርግ ከሆነ ለማንነትህ ያለህ መውደድ የተሳሳተ ራስ ወዳድነት ነው። እውነተኛው ራስ ወዳድነት ራስን በመንፈሳዊ መንገድ መምራት፤ ራስን ከእግዚአብሔር ፍቅር ጋር አንድ ማድረግና ወደ መንግሥቱ መምራት ነው። አንተነትህ ጥፋት ሲሠራ ማጣራት፤ ሲሳሳት መቅጣት፤ የኃጢአት ምኞቶችን መቃወምና ጠባቡን ማረም እውነተኛ ራስ ወዳድነት ነው።

ይሁን እንጂ የሥጋ ወይም የሰሜት ወይም የዓለም ደስታና ምኞት አስፈላጊ ባይሆንም አንዳንድ ጊዜ ራስ እነዚህን ነገሮች ይመኛል። እዚህ ላይ የምትወጋው በራስህ ነው። ስለሆነም ይህን ውጊያ ባለህ አቅም ሁሉ እየተቃወምህ ጌታ በወንጌሉ የተናገረውን ቃል ዘወትር አስታውሱ። «... በጋላሌ ሊመጣ የሚወድ ቢኖር ራሱን ይካድ መስቀሉንም ዕለት ዕለት ተሽክሞ ይክተላችኋል።» ሉቃ 9:23።

ምንም እንኳ ይህ አባባል መስቀሉን ዕለት ዕለት ተሽክሞ የሚከተል ሰው እንደሚያስፈልግ ቢገልጽልንም መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከእርሱ ጋር ለመኖር ራስን መካድ ዋናው የቅድስና ሕይወት እንደ ሆነ ባይገልጽልን አላለፈም። ይህ መስቀል ደግሞ የተሳሳተ ራስ መውደድን ይቃወማል ያሽንፋልም።

የተሳሳተ ራስ መውደድ ያላቸው ሰዎች ብዙ ናቸው። ከተሳሳተ ራስ መውደድ አሠራሮች መካከል አንዱ ራስን ማግነን ነው።

ራስን ማግነን።

አንድ ሰው ራሱን ሁልጊዜ ታላቅና ድንቅ ለማድረግ ይወዳል። ይህን ለማሳካት ሲል የተሳሳተ መንገድ ይከተላል። አንድ ሰው ራሱን ታላቅ ሊያደርግ የሚፈልገው ከውስጥ ሳይሆን ከውጪ ነው። በውጪ የሚገለጡት የታላቅነት ገጽታዎችም ሥልጣንና ማዕረግ፣ ሀብትና ዝና ወይም የሰዎች ውዳሴ ናቸው። እነዚህ ሁሉ ጉዳዮች ከራስ ተፈጥሮና ከንጽሕና ጋር ምንም ዓይነት ግንኙነት የላቸውም። እንዲያውም ይህ አጉልቶ የሚያሳየው አለማወቅንና አለመረዳትን ነው። ከዚህ ተቃራኒ በሆነ መንገድ መዝሙረ ዳዊት የሚነግረን ምንም እንኳ ልብስዋ የወርቅ መገናጸፊያ ቢሆንም ክብሯ እንደ ሆነ ነው። «ለሐሴቦን ገጉ ሥልጅ ሁሉ ክብርዋ ነው።» መዝ 44:13።

ታዲያ ሰው ሁሉ በእርግጥ የሚፈልገውና በውስጥ ሊኖር የሚገባው ታላቅ መንፈሳዊ ክብር ምንድን ነው? ውስጣዊው ክብር ሰው ከተፈጠረ በጋላ በውስጡ የሚያስቀረው እግዚአብሔርን የመምሰል ገጽታ ነው። ዘፍ 1:26-25። የራስ ውስጣዊ ክብር የመንፈስ ፍሬዎች በተባሉት በፍቅር፣ በደስታ፣ በሰላም፣ በትዕግሥት፣ በቸርነት... ወዘተ ሊታጀብ ያስፈልጋል። ዝላ 5:22። ንጽሕና፣ ቅድስና፣ በነገር ሁሉ አለመወቀስ፣ ትሕትና፣ መስከን፣ ርገራጌና ብልህ መሆን እውነተኛ ክብር ናቸው። ራሱን በእነዚህ ቅድስናዎች የሚያለማምድ ሰው በእርግጥም በመንፈሳዊነት ራሱን ይወዳል።

የሰዎችን ክብርና አድናቆት ሳያገኝ ራሱን በውዳሴና በሙገላ ከፍ ከፍ ለሚያደርግ ሰው ይህ ሁሉ ውጪያዊ ገጽታ ስለሆነ መንፈሳዊው ሰው ከዚያ በላይ ከፍ ከፍ ሊል ይገባዋል። ራስ በሌሎች ሲወደስ ምን ዓይነት ጥቅም ሊያገኝ ይችላል? ከዘላለማዊነት ጋር ሲነጻጸር እንዲህ ያለው ውዳሴ ምን ዋጋ ሊኖረው

ይችላል? ውጪያዊ ክብር ራስን ለማግነን መንፈሳዊ መንገድ ነው? ወይስ ብዙዎች የሚወድቁት መንፈሳዊ ውጊያ ነው?

ራስን ማምለክ ወይም ራስን ማድነቅ የዚህ ውጊያ ገጽታ ነው። በዚህ ረገድ አንድ ሰው ራሱን በፊቱና በሰዎች ፊት እንኳን ወይም ጉድለት የሌለው ውብ አድርጎ ሊመለከት ይችላል። የእርሱን ማግነት ምንም ዓይነት ስህተት የማይሠራና የማይወድቅ አድርጎ ሊያምን ይጀምራል። እንዲህ ዓይነቱ ሰው ሁልጊዜ በመስተዋት ፊት ሲቆም የራሱን ጥሩ ጎን ሊመለከት የሚወድ ራሱን አድናቄ ሰው ነው። እንዲህ ዓይነቱ ሰው ምንም ቀላል ቢሆንም በእርሱ ላይ የሚሰነዘሩ ስድቦችን፣ ሂሳቦችንና ግልጽ የሆኑ አሳቦችን ሊቀበል አይወድም።

እርሱ በሰዎች ሁሉ ፊት ውብና ድንቅ ሆኖ ለመቆየት ስለሚወድ እነዚህ ሁሉ ምስሉን የሚያጠፋበት መስለው ይታዩታል። ይህ ሰው በእርሱ ላይ የሚሰነዘሩ ግልጽ የሆኑ አስተያየቶችን ወይም ሂሳቦችን ስለማይቀበልና ከጎ ጥፋቶቹ ስለሚቆይ በመሆኑ አያርምም ያለበትን ደረጃም አያስተካክልም። በመሆኑም ራስ ወዳድነቱ ከውስጥ ንጽሕና እርቆ ይመራዋል።

በዚህ መሠረት ራስ ወዳድነት ከዚህ አንጻር ሲታይ እውነተኛ ፍቅር ስላልሆነ አደጋን በማቀናጀት የአንድን ሰው የዘላለም ሕይወት ይፈታተናል። ይህ ለራስ ዝና የሆነ ተራ ፍቅር ነው። ገጽታውም የሚታየው ለሰዎች ፊት እንጂ ለዘላለማዊነትና ለንጽሕና አይደለም። በፍቅረ ውዳሴ ራስን የማግነን ሙከራ ብዙዎች የወደቁበት ውጊያ ነው።

ውዳሴን የሚሻ ሰው በሰዎች ስለ ተወደሰ አይረካም። ስለሆነም ስለ ራሱ ብዙ ማውራቱን በመቀጠል ራሱን በሰው ፊት ሊያወድስ ይጀምራል ማለት ነው። ስለ ራሱ በማውራቱ መልካም አያደርግም። ስለ ራሱም እውነት የሆነውን ነገር ሁሉ አይናገርም። የሚናገረው ስለ መልካም ጎን፣ ስለ ማሸነፍና ስለ ክብሩ ነው። ይህን በማድረጉም ጉድለቶቹን ይሸሽጋል። እነዚህ ጉድለቶቹን እንድ ሰው ከገለጠበት በተቃራኒው ቆሞ ምክንያት በመደርደር ራሱን ሊከላከል ይሞክራል።

ጥንታዊ ውጊያ ነው።

ይህ ውጊያ ዲያብሎስ ከመጀመሪያ ወላጆቻችን ጋር «... እንደ እግዚአብሔር መልካምንና ክፉን የምታውቁ እንድትሆኑ እግዚአብሔር ስለሚያውቅ ነው...» (ዘፍ 3:5) በማለት የተጋጠመበት ውጊያ ነው።

ሰው ራሱን ከፍ ከፍ ሊያደርግ ውጊያ ይገጥመዋል። ዲያብሎስም በዚህ ተመሳሳይ ፊተና ወድቋል። ስለሆነም መለኮታዊው ቃል እንዲህ በማለት ተናግሮታል። «አንተም በልብህ፡- ወደ ሰማይ ዐርጋለሁ፤ ዘፋኒንም ከሰማይ ከዋክብት በላይ ከፍ ከፍ አደርጋለሁ፤... በልዑልም እመሰላለሁ አልህ።» ኢሳ 14:13-14። «ዐርጋለሁ፤» «በላይ፤» «ከፍ ከፍ» የሚሉት ተደጋጋሚ ቃላት የሚያመለክቱን ራስን የሚያስታብዩ መሆናቸውን ነው። ራስን ከፍ ከፍ ማድረግ «በልዑልም እመሰላለሁ» አስከ ማለት የሚያደርስ ነው።

አንዲህ ካለው ትዕቢት ወይም ውድቀት የሚበልጥ ምን እደጋ ሊኖር ይችላል? ንጉሥ ሄሮድስ በዚህ ውጊያ ተወግዷል። በመሆኑም የእግዚአብሔር መልአክ ስለ መታው በትል ተበልቶ ሞቷል ሰዲያብሎስም ተሰጥቷል። ሐዋ 12:22-23።

ራስን ከፍ ከፍ የማድረግ ሁኔታ ከተገለጠባቸው መንገዶች መካከል ራስን ማጽደቅ አንዱ ነው። ይህ ደግሞ በመጽሐፈ ኢዮብ ውስጥ ተገልጧል። «ኢዮብም ራሱን ጸድቆ አድርጎ ነበርና እነዚያ ሦስቱ ሰዎች መመለስን ተዉ።» ኢዮ 32:1። ኤሊሁም በዚህ ምክንያት ኢዮብን ገሥጾታል። «ወይስ በእግዚአብሔር ፊት እኔ ጸድቆ ነኝ ትላለህ?» ኢዮ 35:1።

በጥንት ጊዜ ትዕቢት የተገለጠበት ሌላው መንገድ የባቢሎን ግንብ ነው። ታሪኩ እንደሚነግረን ሕዝቡ እንዲህ ብለው ነበር። «... ኑ ለእኛ ከተማና ራሱ ወደ ሰማይ የሚደርስ ግንብ እንሥራ፤ በምድር ላይ ሳንበተንም ስማችንን እናስጠራው...» ዘፍ 11:4። እግዚአብሔር ግን የእነዚህን ሰዎች ትዕቢት ቀጥቷል። ቋንቋቸውን በመደበላለቅ በምድር ላይ ሁሉ እንዲበታተኑ አድርጓቸዋል። ይህ ደግሞ ወደ ሌላ ርዕስ ይመራል...

ራስ ወዳድነት ከእግዚአብሔር ጋር ይቃረናል።

ሰው በራሱ ሲታመን ወደ አደገኛ ድርጊት ይሸጋገራል። ይህም ከእግዚአብሔር ተለይቶ ራስን ነጻ ማውጣት ነው። ስለሆነም በራሱ ይመራል ይህንንም መልካም አድርጎ ይመለከተዋል። በመሆኑም እግዚአብሔርን አያማክርም። «እኔ ካወቅሁት ከእግዚአብሔር እውቀትም ሆነ እርዳታ ለምን ያስፈልገኛል?» ብሎ ይናገራል። ስለሆነም በራሱ የተማመነ ሰው የተሸናፊነትን (በእግዚአብሔር) ሕይወት ለመምራት በጣም ይቸገራል።

የተሸናፊነት ሕይወት የአንድን ሰው አመለካከት ብቻ የሚይዝ ልብ የለውም። ስለሆነም ከራስ ጋር ከሚደረግ ውጊያ ጋር ሙሉ ለሙሉ ይቃረናል። እዚህ ላይ የምናስታውሰው በወቅቱ ከእግዚአብሔር ኮብልሎ የሄደውን የነቢዩ ዮናስን ስህተት ነው። እርሱ በዚያ ወቅት የተከተለው ከእግዚአብሔር ፈቃድ ጋር የሚቃወመውን የተሳሳተ ፈቃዱን ነበር። እግዚአብሔር ነጭን ሲምር ይህ ዮናስን ሰላላስደሰተው በጣም ተቆጥቶ ነበር። በዚህ ምክንያት እግዚአብሔር እንዲህ በማለት ተናገረው። «... በውኑ ትቆጣ ዘንድ ይገባሃል?» ዮና 4:4።

ሰው በእግዚአብሔር ፈቃድ ውስጥ ገብቶ እስከ ሞት ድረስ ማማረፍ በእውነት አሳዛኝ ነው። ይህ ግን ራስ ወዳድነት ነው!!! ሌላው ቢቀር ዮናስን የሚያህል ታላቅ ነቢይ እንኳ በራስ ወዳድነት ተፈትኗል።

በራስ ዙሪያ ካሉት የችግር ደረጃዎች መካከል ለእግዚአብሔር ሙሉ እምቢተኝነት ማሳየት አንዱ ነው። እንዳስፈለገን እንኖራለን የሚሉ ሰዎች ይህን ታላቅ ስህተት አስቀምጠዋል። ስለ ምኞታቸው ሲሉ የእግዚአብሔር ሕልውና በእነርሱ የሕልውና መንገድ ላይ አንደ ቆመ አድርገው ያስባሉ።

የእግዚአብሔር ፍቅር የደስታ፣ የፈንጠዝያና የሙሉ ነጻነት ሕይወታቸውን የሚያውክ፣ የፍላጎታቸውንና የራስ ማረጋገጫቸውንም የሚቃወም አድርገው ያስባሉ። ምንም እንኳ መልካም አሳብን፣ ግብረገብነትንና ክሁሉ በላይ የሆነውን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ የሚቃወም ቢሆንም ሊያደርጉ የሚወዱትን ነገር ሁሉ ያደርጋሉ።

በራስ የሚገኝ የተማላ ነጻነት በራስ ላይ የሚከፈት ውጊያ ከመሆኑም በላይ የሚያነጣጥረው Nihilism (ጥሩ ነገር የለም) ብሎ የሚያምነው እምነት ላይ ሲሆን ፍጻሜው የሚጠቃለለውም (Atheism) (እግዚአብሔር የለም) በሚለው እምነት ላይ ይሆናል። በተለያዩ መንገድ ቢሆንም ግባቸው ተመሳሳይ ስለሚሆን አንዳንድ ሰዎች በዚህ እምነት ውስጥ ስለሚገኙ በዚህ ሊጸጹቱ ይገባቸዋል።

እነዚህ ሰዎች ትምህርተ ሃይማኖትን አስመልክተው ለራሳቸው ከገደብ ያለፈ ነጻነት ያወጁ የሥነ መለኮት ምሁራን ናቸው። ማንኛውም ዓይነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ እምነት በእነርሱ ዘንድ ተቀባይነት የለውም። ይቃወሙታል ወይም እንደ ተረት ይቆጥሩታል። አንዳንድ ጊዜ ግን እነዚህን የእምነት ቃላት ለእነርሱ እንደሚሰማሙ አድርገው ይተረጉሟቸዋል። የኖሳ መርከብ ታሪክ በእነርሱ ሕሊና ውስጥ ተቀባይነት ስለሌለው በእነርሱ ዘንድ ተራ አፈ ታሪክ ነው።

በሌሎች ዓይነት ሰዎች ውስጥ ያለው ማንነት ደግሞ የእግዚአብሔርን ትእዛዛት ቢቃወምም ቀደም ብለን ከተመለከትነው ተቃውሞ ቀለል ያለ ነው። ለዚህ ምሳሌ የሚሆኑ ሰዎች ስለ ራሳቸው ሲሉ የእግዚአብሔርን ቀን (ሰንበትን) የማያከብሩ ሰዎች ናቸው። ሌሎቹ ደግሞ ስለ ራሳቸውና ስለ ወጪያቸው ሲሉ አሥራት የማያወጡት ናቸው። እንደነዚህ ዓይነቶቹ አነታቸው ከእግዚአብሔር ጋር የሚቃወሙ ስለ ጠባይ እንጂ ስለ እምነት አይደሉም።

ራስ ወዳድነት ከንስሐ አባት ጋር ይቃረናል።

በራሱ አተማመናለሁ የሚል ሰው የነፍስ አባትን የሚመለከተው አቅልሎ ነው። እርሱ ሁሉንም ነገር እንደሚያውቅና ለሁሉም ችግሮች መፍትሔ እንዳለው አድርጎ ስለሚያስብ የንስሐ አባቱን መመሪያ አይቀበልም። ለእርሱ የተሻለ የሆነውን ስለሚያውቅና በመንፈሳዊ ሕይወቱ እንዴት መቀጠል እንደሚገባው ስለሚረዳ የንስሐ አባቱ እንዲመሩት አይጠይቅም።

እርሱ ከንስሐ አባቱ የሚፈልገው እርሱ በሚሰጠው አሳብ እንዲሰማሙ ነው። ይህን በማድረግም የንስሐ አባቱ ሊፈጸም የሚገባውን ሥርዓት እከናውነዋል ብሎ ያምናል። የነፍስ አባቱ እርሱ በሚሰነዝረው አሳብ ካልተሰማሙ ይከራከራቸዋል ይሞግታቸዋልም። ገለጻውን በመቀጠልና የንስሐ አባቱ ላቀረቡለት መፍትሔዎች ተግባራዊ ተቃውሞዎቹን በማቅረብ በመጨረሻ የራሱን አሳብ ያጸናል።

ባጭሩ ለራስ ውጊያ የተጋለጠ ሰው ሁልጊዜ እንደ ራሱ ፈቃድ ስለሚመለከት ለሰው መታዘዝ እጅግ አስቸጋሪ ይሆንበታል። ለራሱ ስለሚያስብ በሌሎች የሚሰነዘሩ አሳቦች ምንጫቸው ከየትም ይሁን ከየት ለእርሱ ተረት

ተረት ናቸው። በንስሐ አባቱ አገገር የሚያሳየው ጠባይ ይህ ከሆነ በተግባራዊ ሕይወቱ ውስጥ የሚፈጽማቸው መመሪያዎችም ከዚህ የሚዘሉ አይሆኑም። በመሆኑም በራሱ አተማመናለሁ የሚል ሰው በሥራ ውስጥ ካሉ መርሆዎች ጋር ይጋጫል ማለት ነው። ከዚህ በተጨማሪ በሥራው ውስጥ ጣልቃ ከሚገቡት ባልንጀሮችና ስሜቶች ጋር ይጋጫል።

የራስ ድጋፍ።

ራስን መደገፍና በራስ ያለ ከፍተኛ አመለካከት የሚመጡት ከዚህ በታች በምንመለከታቸው አንዳንድ ምክንያቶች ነው።

- ራስን ወደ መደገፍ የሚያመራው የመጀመሪያ ምክንያት የበላይነት፣ ተሰጥኦ፣ ልዩ ችሎታ ወይም የጋይል ስሜት ነው።

እነዚህ ሁሉ ምክንያቶች ሰውን ከውስጥ በመዋጋት ሰውየው የተቸረውን ተሰጥኦና ችሎታ ለማሳየት በሚያደርጋቸው የተለያዩ ሙከራዎች ውስጥ ራሳቸውን በውጪ ይገልጣሉ። እንዲህ ዓይነቱ ውጊያ የሚከብደው ሰውየው አንዱን ከሌላው ማበላለጥ ሲጀምር ነው።

እዚህ ላይ ሰውየው እርሱ ከሌሎች ሰዎች በማንኛውም ነገር የተሻለ አድርጎ በመቁጠር ራሱን ይበልጥ የተማረ፣ ይበልጥ የሚያውቅ፣ ይበልጥ ልምድ ያለው፣ ይበልጥ ጋይል ያለው ያደርጋል። ወይም ደግሞ ራሱን በሥዕል፣ በመዘቃ፣ በግጥም፣ በእጅ ሥራ፣ በቋንቋ . . . ወዘተ የተለየ ተሰጥኦ አድርጎ ለማቅረብ ይሞክራል።

አንድ ሰው በአገልግሎት ውስጥ ከሌሎች አገልጋዮች የሚበዙ ችሎታዎች አንዳሉት ሆኖ የሚሰማው ከሆነ እግዚአብሔርን በማገልገል ውስጥ እንኳ ራስ ከሌሎች አርሱ ተለይቶ ሊታይ ይፈልጋል። ለምሳሌ፡- አንድ ሰው ዜማ ለማጥናት የላቀ ችሎታ ሊኖረው ይችላል። ወይም ልዩ ድምፅ ሊኖረው ይችላል። ወይም መጽሐፍ ቅዱስ ለማጥናት የበረታ ሊሆን ይችላል። ወይም ደግሞ የአባቶችን ብሔሎች በመናገር የሚደርስበት አይኖርም። ከዚህ በተጨማሪ በአገልግሎቱ፣ በስብከቱ፣ በአስተዳደሩ ወይም ዕቅድ በማውጣቱ ይበልጥ ውጤታማ ይሆናል። በዚህ ተለይቶ መታየት ይፈልጋል።

- ራስን ወደ መደገፍ የሚያመራው ሁለተኛው ምክንያት ሥልጣን፣ ክብር፣ ሀብት ወይም ዝና ነው።

እነዚህ ጉዳዮች ራስን ለመደገፍ ምክንያት ሊሆኑ ይችላሉ። ትሑት ሰው ግን ሰዎች ራሳቸውን ለማሳየት፣ ጉራ ለመዝዝትና ራሳቸውን ለማስታወቅ በእነዚህ የሚጠቀሙ ከሆነ ከእነርሱ ሽቦቶ ያመልጣል።

ተሰጥኦ በራሱ የራሱ የሆነ አደጋ አለው። ከውስጥ ምናልባትም ከውጪ ተሰጥኦ በልብ ላይ ሊታበይ ይችላል። በመሆኑም ወደ ከንቱ ክብር ውጊያ ይመራል። እዚህ ላይ አንድ ሰው፡- ሰዎች ተአምር የማድረግ ስጦታ እንዴት

ከእግዚአብሔር ሊታደላቸው ቻለ? በተለይ ስጦታው ሙት የማስነሣትና ዓይን የማብራት ከሆነ? ብሎ ሊጠይቅ ይችላል።

ይህን አስመልክቶ አንድ አባት እንዲህ በማለት ተናግሯል፡- «እግዚአብሔር ስጦታ ከሰጠህ ስጦታህን ልትጠብቅበት የምትችለውን ትሕትና አብሮ እንዲሰጥህ ለምነው። አለበለዚያ ግን ከአንተ እንዲወሰደው ጠይቀው።» ከዚህ አንጻር የመንፈስ ፍሬዎችንና የልብ ገጽሕናን ለማግኘት ከመጸለይ ይልቅ እግዚአብሔር በተለያዩ ቋንቋዎች የመናገር ስጦታን እንዲሰጣቸው የሚጠይቁት ሰዎች በጣም ያስደንቃሉ። እንደነዚህ ዓይነቶቹ ሰዎች ይህን ጥያቄ በሚጠይቁበት ወቅት በሕሊናቸው ውስጥ ወደ አፍሪካ በረሀ፣ ወደ ቻይና፣ ወደ ጃፓን ሂደው የመስበክ አላብ ፈጽሞ አይመላለስም። እነርሱ የሚጠይቁት ስጦታውን ለማግኘት ብቻ ነው።

እንዲህ ያለውን ስጦታ ከመጠየቅ ጀርባ በራስ ላይ የሚመጣ ውጊያ ሊኖር ይችላል ይሆን? በእርግጥም አሉ። ወንድሜ ሆይ! እነዚህ ስጦታዎች ምጥቅም ሊሰጡህ ይችላሉ? በአንተ ላይ የታወጁ ጦርነቶች ሊሆኑ ይችላሉ። እነርሱን ባለማግኘትህ ልብህ የሚያዝነው ለምንድር ነው? መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አስቀድሞችሁ ጽድቁንና መንግሥቱን ፈልጉ ሌላው ሁሉ ይጨመርላችኋል ብሎ የተናገረውን ቃል በንቃት ልታደምጥ ይገባሃል።

በፈቃድ እግዚአብሔር እነዚህን የላቁ ስጦታዎች የተቀበልን ከሆነ ለእኔ ወይም እኔ ባይነትን የሚያጠፋው ትሕትና አብሮ እንዲሰጠን ልንጸልይ ይገባናል።

ውድ ወንድሜ ሆይ! አንተ በዚህ ውጊያ የምትወጋ ከሆንህ ራስህን ጠይቅ እንጂ ስለ ስጦታ አትጠይቅ! «ይህን ስጦታ ልቀበለው እችላለሁ ወይስ ወደ ትዕቢት በመምራት ዘላለማዊ ሕይወቴን ያሳጣኛል?» ብለህ ጠይቅ።

ራስን የማምለክ ውጤቶች።

በራሱ አተማመናለሁ የሚል ሰው ለእልኸኝነትና ለግትርነት የተጋለጠ ነው። የእርሱ አመለካከት ከሌሎች ሰዎች ሁሉ የሚበልጥ ስለሆነ ማንኛውንም ዓይነት ተቃውሞ አይቀበልም። የሚቃወመው ሰው ለእርሱ ጠላቱ ስለሆነ ይጠላዋል። ስለሆነም ሊያጠፋው ይሞክራል። ካልሆነለትም የተቃዋሚውን አመለካከት ገብቶ ይተወዋል። ይህ በአንድ ሰው አውቀት ወይም ችሎታ ውስጥ ያለ የተሳሳተ በራስ መተማመን ነው። ከእንዲህ ዓይነቱ ሰው ጋር መደራደር በጣም ዘብድ ነው።

እነዚህ ሰዎች ስለ እነርሱ የሚነገረው ነገር ከመጠናቀቁ በፊት በመካከል ዝብተው ያቋርጣሉ ወይም ተናጋሪውን ደጋግመው ያቋርጡታል። ምንም እንኳ ተናጋሪዎቹ የተረጋገጠ ብርቱ ማስረጃ ቢኖራቸውም ሰዎቹ ይህን ከምንም በመቁጠር በራሳቸው አመለካከት ይጸናሉ። ስለሆነም ሰው ሁሉ ከእነዚህ ሰዎች ጋር መነጋገር ምንም ፋይዳ እንደማይኖረው ስለሚያውቅ ከአጠገቡ ያርቃቸዋል ያስወግዳቸዋልም።

በራሴ አተማመናለሁ የሚል ሰው የመሪ ሥልጣን ካገኘ ጨቋኝ ይሆናል። ይህ የጨቋኝነት ዐመል ደግሞ ከግትርነት የሚመጣ ብቻ ሳይሆን የራስን አመለካከት በጉልበት እስከማስፈጸም የሚጠይቅ ይሆናል።

ይህ በአገልግሎት መስክ ውስጥም ሊከሰት ይችላል። አንዱ አገልጋይ የሌሎችን አገልጋዮች ሰብአዊ የሚገኝ ከሆነና ከእነርሱ ጋር መነጋገር ትርፋ ጭቅጭቅና ጊዜን ማባከን ነው ብሎ የሚያምን ከሆነ ሊያደርግ የሚገባውን ውይይት ችላ ይላል። አልፎ ተርፎም «እኔ ይህን ብያለሁና ይህ መሆን አለበት!» በማለት ይናገራል።

እዚህ ላይ ራስን ማምለክ በእርግጠኝነት ወደ ትዕቢት፣ ኩራትና ትምክህት ይመራል። ይህ ሰው እዚህ ደረጃ ላይ ሲደርስ ራስን የማዋረድ፣ የትሕትናንና የጥምናን ሕይወትን ስለሚገኝ ከጨቋኝነት ወደ አመራር ሰጪነት ይሸጋገራል። ሌላው ራስን የመውደድ ደረጃ የተሳሳተ እርካታ ነው።

የተሳሳተ የራስ ደስታ።

ይህ ደስታ የሚመጣው ከኩራት ሳይሆን ራስን ከማስደለት ነው። ሁለቱም ጉዳዮች በቅዱስ ዮሐንስ ቃላት ውስጥ ተገልጠዋል። «... የሥጋ ምኞትና የዓይን አምሮት ስለ ገዝዘም መመካት...» 1ኛ ዮሐ 2:16። በዚህ ቃል መሠረት ዘመት የራስ ውጊያ ሲሆን የምግብ ምኞት ደግሞ ሥጋን ይዋጋል።

የራስ ውጊያ ሥጋንም ሆነ ነፍስን ሊዋጋ ይችላል። የሥጋ ምኞት ጸም ለመጸም እንችላለን ነው። ምክንያቱም ለላሙና ለጣሙ ምግቦችና ለወይን ጠጅ ወይም ወደ ሱስ የሚያሸጋግሩ ዕቃዎች መስገብን ስለሚያስከትል ነው። እዚህ ላይ ስለ ሥጋ ምኞት ብዙ መናገር ቢቻልም ርዕሱ የሚነሳበት ጊዜ ስላልደረሰ በዚሁ እንገድበዋለን።

መስጠትና ማንነት።

ራስን መውደድ ሌሎችን ከመውደድ፣ ከመስጠትና መሥዋዕት ሆኖ ከመቅረብ ሕይወት ጋር የሚቃረን ከመሆኑም በላይ ሊያሸነፉት የማይቻል ደንቃራ ነው።

በዚህ ምሳሌ የሚሆነን ድሀው አልዓዛርን የረሳው ሰነፋ ባለጸጋ ነው። ሉቃ 16። ሌላ ምሳሌ የሚሆኑን ገፋጎች፣ ገብጋቦች፣ እሥራታቸውን የማይከፍሉ፣ መባ የማያቀርቡና ሁሉንም ነገር ለራሳቸው ብቻ የሚያውሉ ሰዎች ናቸው። ራሱን የሚወድ ሰው ሊሰጥ ቢችልም እንኳ ልገሳው እርሱንና ፍላጎቶቹን ሊጋፋ በማይችልበት ሁኔታ የተገደቡ ይሆናሉ። እርሱ ከትርፉ ሊሰጥ ቢችልም ሄታ እንዳወደሳት እንደዚያች ድሀ መበለት ከዋናው ወይም ያለውን አይሰጥም። ሉቃ 21:4። የሚሰጠው ከእርሱ ውጪ ያለውን እንጂ ራሱን ፈጽሞ አይሰጥም።

ራሱን የሚወድ ሰው ራሱን ስለ ሌሎች አሳልፎ ሊሰጥ አይችልም። መሥዋዕት ሆኖም አይቀርብም። ለሌሎች በመቆም የሚመጣ አደጋ ከታየው ራሱን ከመካከል ያገላል። ለዚህ ምክንያት የሚሆነው ለእርሱ እርሱነቱ ይበልጥ ጠቃሚ መስሎ ስለሚታየው ነው። በእርግጥም ራስን መውደድ ተላልፎ ከመስጠትና መሥዋዕት ከመሆን መስክ እጅግ የራቀ ከመሆኑም በላይ ለሌሎች ለመቆም ድፍረት አይኖረውም።

ማንነት ጊዜ የለኝም በሚል ሰበብ አገልግሎትን ሊገድብ ይችላል። ራሱን የሚወድ ሰው ለድሀ ከትርፉ እንደሚሰጥ ሁሉ ለአገልግሎት የሚሰጠው ጊዜም ከትርፉ የሆነውን ነው። ግዴታዎቹን ላለመፈጸም ሲል ከአገልግሎት ለመራቅ የተለያዩ ምክንያቶች ይደረጋሉ። የአገልግሎት ጊዜዎቹን ስለሚዘነጋቸውም ውጤታቸው ምንም ይሁን ምን ለሌሎች ጉዳዮች ቅድሚያ ይሰጣል። ይህ ደግሞ በአገልግሎት ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ ያሳድራል።

ይህን ሁሉ ከተመለከትን በኋላ ስለ ሰማዕትነት ምን ልንል እንችላለን? ራሱን የሚወድ ሰው እርሱነቱ ስለሚያሳሳው በሰማዕትነት ተላልፎ ሊሰጥ አይችልም። ሰማዕት ግን ራሱን ለእግዚአብሔር ሲል አሳልፎ የሚሰጥ ሰው ነው። በደረጃ ከዚህ ዝቅ የሚለው ሰማዕትነት ሙሉ ጊዜን ለእግዚአብሔር በመስጠት ራስን ሰማዕት አድርጎ መስጠት ነው።

ራስን መስጠት ከፍተኛው የአገልግሎት ደረጃ ነው። በዚህ ደረጃ ውስጥ ራሱን የሰጠ ሰው ሙሉ ጊዜውን ለእግዚአብሔር የሰጠ ስለሚሆን ለራስ ወይም ለእኔ የሚል መስክ በእርሱ ዘንድ ቦታ የለውም። እዚህ ላይ ራስን በመስጠት ውስጥ ጎልቶ የሚታየው እኔነት አይደለም። እውነተኛ ራስን መስጠት ግን በዚህ ውስጥ በሰማዕትነት ጎልቶ ይታያል።

ራሱን የካደ ሰው ያለውን መልካም ነገር ሁሉ ይሰጣል። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ «ፍቅር... ለብቻዬ ይድላኝ አይልም...» (1ኛ ቆሮ 13) ብሎ እንደ ተናገረ ራሱን የካደ ሰው ለሌሎች እንጂ ለራሱ መልካም የሆነውን አይፈልግም። ራሱን የሚወድ ሰው ግን መልካሙን ለራሱ ያስቀራል እንጂ ለሌሎች አይሰጥም።

ራስን በመውደድ ዙሪያ ከባዱ ጉዳይ ለሰው እንደ ነገር ከሰጠ በኋላ በጸጸት መልሶ የሚወስድ ሰው ሕይወት ነው። እዚህ ላይ ወደ ሌላ ነጥብ እንገባለን።

በድርድር ውስጥ ያሉ የራስ ስህተቶች፡፡

አንዳንድ ጊዜ ራሱን የሚወድ ሰው ራሱን ለማጽናት ከሌሎች ጋር መታገልን ጠቃሚ አድርጎ ይወስደዋል፡፡ ወደዚህ የሚያስገባው የመጀመሪያው ደረጃ ደግሞ ውድድር ነው፡፡

ውድድር ለጎብረተሰቡ ጥቅም ሲባል የሚደረግ ከሆነ ሁሉም ጎብረተሰቡን ለመጥቀም ስለሚወዳደር ይህ መልካም ነው፡፡ መጽሐፍ ቅዱስ እንዲህ ይላል፡- «... ሁልጊዜ በመልካም ነገር ተፈላጊ ብትሆኑ መልካም ነው፡፡» ገላ 4:18፡፡ ይሁን እንጂ ውድድር አንዱ ቡድን ሌላውን ቡድን በማንኛውም መንገድ ለማጥፋት እስከ ማድረስ የሚያበቃው ከሆነ ማንነት እዚህ ላይ የሚገለጠው ለሌሎች ባለ የፍቅር ጉድለት ታደሶ መሆኑ ግልጽ ነው፡፡ ከፍ ያለ ደረጃ ላይ ለመድረስ ሁሉም መወዳደሩ መልካም ሆኖ ላለ አንዱ ሌላውን በውድድር ሲበልጠው ሌላው ጥላቻ ስለሚያተርፍ ራስን የመውደድ አደገኝነት ይገለጣል፡፡ እዚህ ላይ ራስን መውደድ ወደ ቅናትና ጥላቻ ይሸጋገራል፡፡

የታወረ ቅናት እርሱ ብቻ እንጂ ሌሎች ሁሉን እንዲያገኙ አይፈልግም፡፡ ከሁሉም የላቀና ብቻውን ተጽዕኖ የሚያሳድር ለመሆንም ይፈልጋል፡፡ ብቻውን ታላቅ ሆኖ እንዲወደስም ይሻል፡፡ መብራቶች ሁሉ ወደ እርሱ እንዲበሩ እንጂ ወደ ሌሎች እንዲያበሩ አይፈልግም፡፡ ይህ ካልሆነ ማንነት እርሱን በሚበልጠው ወይም የእርሱን ፈለግ በሚከተለው ላይ ጦርነት ያውጃል፡፡

አንዱ ዓይነት ሊወደስ የሚፈልግ ሲሆን ሌላው ዓይነት ደግሞ ብቻውን ሊመሰገን የሚፈልግ ይሆናል፡፡ እዚህ ላይ አደጋው የሚገለጠው ሌሎች በራሳቸው ወይም በሰዎች ላይ ምንም ዓይነት ጥፋት ሳያደርሱ ወቀሳ የሌለባቸውና እፍቃሪዎች ሆነው ሲገኙ ከራስ ተቃውሞ ሲቀርብባቸው ነው፡፡ ይህ ታዋቂ ሰዎች ስለ ታላቅነታቸው ሲሉ በቅናት ምክንያት ለሌሎች የሚያሸክሙት መስቀል ነው፡፡

ይህ ደግሞ ዳዊት ከንጉሥ ሳኦል የተቀበለው፤ ጸድቁ ዮሴፍም ከወንድሞቹ የተቀበለው መስቀል ወይም መከራ ነው፡፡ በተመሳሳይ ምክንያት መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ ተወለደ ሄሮድስ መከራ አምጥቶበታል፡፡ ፈሪሳውያንም በእርሱ ላይ ተመሳሳይ መከራ የማድረስ ስሜት ነበራቸው፡፡ አስቀድመው ይህንን መከራ ሲያደርሱበት ስላልቻሉ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለ እነርሱ እንዲህ ተብሎ ተጽፎአል፡- «ስለዚህ ፈሪሳውያን እርስ በእርሳቸው፡- አንድስ እንኳ ልታደርጉ እንዳይቻላችሁ ታያላችሁ?» እነሆ ዓለሙ በኋላው ተከትሎት ሄዶአል ተባለው፡፡» ዮሐ 12:19፡፡

በአራት ዘፍጥረት ላይ የተጻፈው ቃል ምንኛ ከባድ እንደ ሆነ ተመልከቱ፡- «በአንድነትም ይቀመጡ ዘንድ ምድር አልበቃቸውም...» ዘፍ 13:6፡፡ ራስ የበላይ ለመሆን ከፈለገ የሚወዳደረውን ከማጥፋት ወደኋላ አይልም፡፡ ይህም ኢይዘራኤላዊው ናቡቴን ባስገደለው በንጉሥ አካንብ ሕይወት ውስጥ ተገልጧል፡፡

ክብርና ውዳሴን አስመልክቶም ከዚህ ጋር ተመሳ ይ የሆነ ነገር ሲባል ይቻላል፡፡ አስቀድመን ራሱን ወዳድ የሆነ ሰው ካለብት ችግሮች መካከል በሰው

ሁሉ እንዲወደስና በእነርሱ ዘንድ ክብር እንዲያገኝ መውደዱ እንደ ሆነ ተመልክተናል፡፡ አሁን የምንመለከተው ዓይነት ግን ይበልጥ አደገኛው ነው፡፡ ይህም እርሱ ብቻ እንዲከበር፤ እንክብካቤ እንዲደረግለትና እንዲወደስ የሚፈልገው ዓይነት ነው፡፡ ይህ ጉዳይ ይበልጥ የሚከፋው እንዲህ ዓይነቱ ስሜት በእርሱ ዙሪያ ካሉት ሰዎች መካከል አንዱ በሌሎች መክበር የሚደሰት ሆኖ ሲመለከት ነው፡፡

ስለሆነም ተመሳሳይ ሙያ ወይም የሥራ መስክ ባላቸው ወይም ለበላይነት በሚፎካከሩ ሰዎች መካከል ቅራኔ አለ ማለት ነው፡፡ ማርያም በመድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጌታ እግር ሥር ተቀምጣ ትምህርቱን ከመማር ውጪ ምንም ዓይነት ማርታን የሚቃወም ተግባር አልፈጸመችም፡፡ ይሁን እንጂ ከማርታ ወቀሳ አላመለጠችም፡፡ ማርታ እህቷ ማርያምን እንድትወቅስ ያደረጋት በውስጧ ያለው እርሷነቷ ወይም ግለኝነቷ ነው፡፡ «እኔ ብቻዬን ለምን አሠራሁ? ለምን መጥታ አታገዝኝም? እኔ ይህን ተመስጦ ሳላገኘው እርሷ ለምን በዚህ ልትደሰት ቻለች?» ብላ እንድትጠይቅ ያደረጋት ይህ ራስነቷ ነው፡፡ ሉቃ 10:40፡፡ ማርታ ከራስነቷ ተነሥታ እህቷ ማርያምን እንደወቀሰችት በጠፋው ልጅ ታሪክ ውስጥ የሚገኘው ታላቅየው ወንድም ታናሽ ወንድሙን ወቅሶታል፡፡ ሉቃ 15፡፡

ራስ ወዳድነትን አስመልክቶ የሚጠቀሰው ሌላ ነጥብ ራሱን የሚወድ ሰው ራሱን በጭራሽ አለመውቀሱ ነው፡፡ እንዲያውም የራሱን ስህተት በሌሎች ላይ ያሳጠል፡፡ እንዲህ ዓይነቱ ሰው ከፈተና ቢወድቅ መምህሩ ከባድ ጥያቄ ስላመጣበት ነው ወይም የፈተና ወረቀቶችን በቀና ልቡ ስላላረማቸው ነው ይላል፡፡ አልፎ ተርፎም ይህን አስመልክቼ ጸሎት ባቀርብም እንኳ እግዚአብሔር አልረዳኝም ብሎ እስከ መናገር ይደርሳል፡፡

እንዲህ ዓይነቱ ሰው ሁልጊዜ እርሱ እንደ ተበደለ አድርጎ ይቆጥራል፡፡ ራሱን የሚወድ ሰው የፈለገውን ካላገኘ ይነጫነጫል፤ ያጉረመርማል፤ ያማርራልም፡፡ ቤተሰቦቹን፤ ጎብረተሰቡንና የሚኖርበትን ዘመን ወይም ጊዜ ያማርራል፡፡ የሌሎችን እንክብካቤም ይከላል፡፡ ግቡን እንዳይመታ ያደረጉትን ብዙ ምክንያቶችም ይደረድራል፡፡

ይህን ሁሉ እንዲያደርግ ምክንያት የሆነው እርሱነቱ ግን አልተከሰሰም፡፡ ራሱን በገዛ ዐይኖቹ ሲመለከት ወቀሳ የሌለበት አድርጎ ስለሚቆጥር ጥፋቶቹን ሲያርም አይችልም፡፡ ጥፋቱ እየቀጠለ ሲሄድና እርሱም ራሱን ማረም ሲያቅተው ማማረሮቹም ያለ ማቋረጥ ይቀጥላሉ፡፡ የበላይ አለቃ ከሆነ ከበታቹ ያሉ ረዳቶቹን ጥፋት ያማርራል፤ የበታች ሠራተኛ ከሆነም የበላዩንና አጠገቡ ያሉ የሥራ ባልደረቦቹን ይከንናል፡፡ በእነዚህ ሰዎች ላይ ምንም ዓይነት ጥፋት ባያገኝም ቢሕን፤ በመመሪያውና በመተዳዳሪያ ደንቡ ያማርራል፡፡ በአጭሩ እርሱ ምንም ዓይነት ጥፋት ሲያጠፋ ጥፋቶቹን በተለያዩ ውሸቶችና ምክንያቶች በማለባበስ ለራሱ ይከራከራል ወይም ጋላፊነቱን በሌሎች ያላካካል ወይም የምሩን እንዳልተናገረ አድርጎ ሊያስመስል ይሞክራል፡፡ በመሆኑም ራሱን በመውቀስ ፋንታ ጥፋቶቹን ይሸሽጋል፡፡

ራሱን የሚወድ ሰው ለክብር በጣም ይጠነቀቃል። ሌሎችን የሚመዝነው ራሱን ከሚመዝንበት ሚዛን በተለየ ሚዛን ነው። እርሱን ሌሎች ሲናገሩት እያንዳንዱን ቃል በጥንቃቄ ይመረምራል። እርሱ ሌሎችን የሚናገርበትን ቃላት ግን በትክክል አይመርጥም። እርሱ ሌሎችን በማይንከባከቡት እንክብካቤ ሌሎች እንዲንከባከቡት ይፈልጋል።

በሚተጥሉት ጥቂት ገጾች ውስጥ ራሱን ስለ መካድ፣ ራሱን ስለ ማውገዝና እንዴት ይህን ጠባይ ማግኘት እንደምንችል እንነጋገራለን።

ራሱን መካድ።

ታላቁ ምሳሌ . . .

የመጀመሪያው ሰው እግዚአብሔርን መሆን ስለ ተመኘ በራስ ውጊያ ተወግቶ ድል በነሣም (ዘፍ 3:5) መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ይህን ስህተቱን በማረም ተፈጥሮአችንን በራሱ ቀድሶታል። ይህ እንዴት ሊሆን ቻለ? ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ እንዲህ ይለናል፡ « . . . የባርያውን መልክ ይዞ በሰውም ምሳሌ ሆኖ ራሱን ባይ አደረገ።» ፊል 2:7።

ጌታ በዚህ ምድር ላይ ሲኖር ራሱን የሚያስጠጋበት ሥፍራ አልነበረውም። « . . . ለቀበሮዎች ጉድጓድ ለሰማይም ወፎችም መሳፈሪያ አላቸው፤ ለሰው ልጅ ግን ራሱን የሚያስጠጋበት የለውም . . . » ሉቃ 9:58። እርሱ ራሱን ዝቅ አደረገ እንጂ በባለ ሥልጣን ወንበር ላይ አልተቀመጠም። «ተጨነቀ ተሠቃየም አፋንም አልከፈተም . . . ከዓመፀኞችም ጋር ተቆጥሯልና።» ኢሳ 53:7 እና 12።

እርሱ ስለ ራሱ አልተከራከረም። ስለ እኛ ሲል ራሱን አዋርዷል። ራሱን ያዋረደውም እኛን ሊያነሣን ነው። እኛ ጸድቃን እንሆን ዘንድ እርሱ ከዓመፀኞች ጋር ተቆጠረ። እርሱ ስለ እኛ እንጂ ስለ ራሱ አልተጨነቀም። የሐንስ የገስሐ ጥምቀት ሲያጠምቅ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መጠመቅ ባይገባውም ለእኛ ምሳሌ ይሆንን ዘንድ ግን ስለ እኛ ተጠምዷል። በመሆኑም ራሱን በመካድ ወይም በማዋረድ ውስጥ ሆኖ «አሁንስ ፍቀድልኝ . . . » (ማቴ 3:15) ብሏል።

ኢየሱስ ክርስቶስ ራሱን የተወበት ሕይወት ረዥም ስለሆነ በዚህ መጽሐፍ ዘርዝረን ልንዘልቀው እንችልም። ይህን አስመልክቶ በልደቱ ላይ የተደረገውን ተመስጦ የሚናገረውንና “Contemplations on the Nativity” የተባለውን መጽሐፍ ከገጽ 7-28 ልታነቡ ትችላላችሁ። በመቀጠል ሌላውን ራስ መካድ ሕይወት እንመለከታለን።

ራሱን መሠዋት።

ራሱን መሠዋዕት ማድረግ ለእግዚአብሔር! ለቤተ ክርስቲያን! ለዘመድ ወይም ለባዕድ ሰው ሊሆን ይችላል። ይህን አስመልክቶ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ የተናገራቸው ቃላት ምንኛ ጥልቅ ናቸው! « . . . ነፍሴን በእኔ ዘንድ እንደማትከብር እንደ ከንቱ ነገር እቆጥራለሁ።» ሐዋ 20:24። ስለሆነም እርሱ ራሱን ለአገልግሎት አሳልፎ ሰጥቷል።

« . . . በባሕር ውስጥ ኖርሁ። ብዙ ጊዜ በመንገድ ሄድሁ፤ በወንዝ ፍርሃት፤ በወንበዴዎች ፍርሃት፤ በወገኔ በኩል ፍርሃት፤ በአሕዛብ በኩል ፍርሃት፤ በከተማ ፍርሃት፤ በምድረ በዳ ፍርሃት፤ በባሕር ፍርሃት፤ በውሸተኞች ወንድሞች በኩል ፍርሃት ነበረብኝ፤ በድካምና በጥረት ብዙ ጊዜ እንቅልፍ በማጣት፤ በራብና በጥም ብዙ ጊዜ በመጠም፤ በብርድና በራቂትነት ነበርሁ።» (2ኛ ቆሮ 11:26-27)፤ «በመከራ፤ በችግር፤ በጭንቀት፤ በመገረፍ፤ በወገኔ፤ በሁከት፤ በድካም፤ እንቅልፍ በማጣት፤ በመጠም . . . » 2ኛ ቆሮ 6:4-5።

እዚህ ላይ ሐዋርያው ራሱን ዕረፍት የማይፈልግ በማድረግ ለአገልግሎት አሳልፎ እንደ ሰጠ እንመለከታለን። እርሱ ራሱን አሳልፎ የሰጠው በመስበክ፤ በማስተማርና የጠፋውን በመፈለግ ለመድከም ነው። እርሱ ለሰዎች ብርሃን ለመስጠት እንደሚቀልጠው ሻማ ነው። ለሌሎች መልካም መዓዛ ለማቅረብ እንደሚጠራው ዕጣንም ነው። በመሆኑም እርሱ ለሌሎች ታላቅ ምሳሌ ነው።

ወንጌልን ለመስበክ ሐዋርያት በሩቅ ሀገራት እንግዶችና መጽተኞች ሆነው ኖረዋል። የእነርሱ ዋና ዓላማ የእግዚአብሔር ቃል ለሁሉም እንዲደርስ ስለሆነ የሰው ሥጋ በሚበሉ ሰዎች መካከል ወንጌልን ሰብከዋል። ስለዚህ ወንድሜ ታገለግል ዘንድ ከተጠራህ ስለ ራህ ወይም ስለ ምችህ ወይም በቀስም ሆነ በገንዘብ ስለሚሆኑ ፍላጎቶችህ አታስብ . . . እግዚአብሔር ሁሉን ሊያደርግ ይቻለዋልና። አሳብህን ሁሉ እግዚአብሔርን ለምትሻው ነፍሱን አስረክብ። ችግር ባለባቸው ክፍላት ሀገራትና ለዚህ ዓላማ መሳካት ደክመው የሚያገለግላቸው ባጡት ሰዎች ራሱን አሳልፈህ ስጥ።

በአገልግሎት መስክ ላይ ስትሰማራ የሚከተለውን የጌታችንና የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ቃል አስታውሱ፡- «ነፍሱን የሚያገኝ ያጠፋታል፤ ነፍሱንም ስለ እኔ የሚያጠፋ ያገኛታል።» ማቴ 10:39። የእነዚህ ድንቅ ቃላት ትርጉም ምንድር ነው? ከበስተ ጀርባቸው ያለው መንፈሳዊ ጥልቀት ምንድር ነው? በምን ምሳሌዎች ሊመሰሉሉ ይችላሉ?

ራሱን ያጠፋል።

ነቢዩ ሙሴ ንግሥናንና የንጉሡን ቤተ መንግሥት ስለ ወገኖቹ ባደረበት የተቀደሰ ትንፋት በእምነት እምቢ በማለቱ አንዳንዶች ነፍሱን አጥቷል ብለው ሊያስቡ ይችላሉ። « . . . ከግብፅም ብዙ ገንዘብ ይልቅ ስለ ክርስቶስ መነቀፍ እጅግ የሚበልጥ ባለ ጠግነት እንዲሆን አስቧልና፤ ለጊዜው ቢጋጠሉት ከሚገኝ ደስታ

ይልቅ ከእግዚአብሔር ሕዝብ ጋር መከራ መቀበልን መረጠ . . » ዕብ 11:25-26::

ይሁን እንጂ እነዚህ ሰዎች እንደሚያስቡት ሙሴ ነፍሱን አላጠፋም:: ይልቁንም በእርሱ ውስጥ ባለው የእግዚአብሔር ሥራ ሌሎችን ወደ አምነት በመመለስ ነፍሱን እንደ ሌሎቹ ቅዱሳን አግኝቷል:: በመሆኑም በወቅቱ የአምነት ቁንጮ ሊሆን በቅቷል:: ከዚህ በተጨማሪ እርሱ በእግዚአብሔር ለተጻፉ ሕግጋት ለመታመን የመጀመሪያው ሰው ነበር:: በደብረ ታቦር ተራራ ላይም ከኢየሱስ ክርስቶስና ከኤልያስ ጋር ተገኝቷል:: በመሆኑም ያገኘው ታላቅ ክብር ካጣው ተራ ነገር ጋር ፍጹም አይነጻርም::

ይሁን እንጂ ሙሴ ከፈርዖን ቤተ መንግሥት ወጥቶ የሄደው ስለዚህ ክብር እያሰበ አልነበረም:: እርሱ በዚያን ጊዜ የፈለገው ራሱን ለወገኖቹ መሥዋዕት ማድረግ ነበር:: በቤተ መንግሥት ውስጥ ተንቀባሮ በደስታ ከመኖር ይልቅ መከራ መቀበልን መርጧል::

እንዲህ ዓይነቱ ነገር በእግዚአብሔር የተጠራው አባታችን አብርሃምንም አጋጥሞታል:: በእርግጥም እርሱ ከአገሩ ከወገኖቹና ከአባቱ ቤት ተለይቶ ወደማያውቀው ሀገር እንዲወጣ የተነገረው ራሱን መሥዋዕት አድርጎ እንዲያቀርብ ነው:: ዘፍ 12::

ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ለሚከብድ ፈተና ጠራው:: በዚህም እንድ ልጁን መሥዋዕት እንዲያደርግ ጠየቀው:: የአብርሃም መሥዋዕት በዕድሜ ውስጥ ሁሉ የሚያበራ ምስል ሆኖ አልፏል:: በመሆኑም እግዚአብሔር ዘሩን እንደ ለማይ ከዋክብትና እንደ ባሕር አሸዋ አብዝቶለታል:: እኛ ሁሉ የአብርሃም ልጆች ነን:: ሮሜ 4:11 እና 16:: አብርሃም ልጁን ለመሥዋዕት ቢላዋ የያዘ እጁን ወደ ላይ ሲያነሣ ስለ ራሱ ያስብ ነበር? አያስብም ነበር! በእርሱ ፊት ስለ ነበረው የእግዚአብሔር ትእዛዝ ብቻ እንጂ ስለ ራሱ አያስብም ነበር:: ወዴት እንደሚሄድ ሳያውቅ ከአገሩና ከወገኖቹ ተለይቶ ሲወጣ የነበረው ስሜት ከዚህ ጋር ተመሳሳይ ነበር:: ዕብ 11:8::

ይሁን እንጂ መሥዋዕት ለሆነው ለእርሱና ለሌሎችም መሥዋዕት ለሚሆኑ ሁሉ ዋጋቸውን እግዚአብሔር ይከፍላቸዋል:: እንተም ራስህን መሥዋዕት አድርገህ አቅርብ:: ከዚህ በኋላ አንተነትህ የእግዚአብሔር ታላቅ ወዳጅና በእርሱ ፊት ዋጋ ያለው ይሆናል:: በዚህም እግዚአብሔር እንድትጠፋ ሳለመፈለጉ እርግጠኛ ሁን:: አንተነትህን በብዙ አባዝቶ ሲመልስልህ በእርሱ ውስጥ ራስህን ታገኘዋለህ::

አሁን ራስን መካድ አስመልክቶ ወደ ሌላ ነጥብ እንሸጋገራለን::

ምናኔና ራስን መርሳት::

ብቸኛ ጉዳዩን ለራሱና ለምኞቱ ያዋለ ሰው ጠቢቡ ሰሎሞን ስለ ራሱ እንደ ተናገረው እርሱም ይናገራል:- « . . . ቤቶችንም አደረግሁ! ወይንም ተከልሁ! እትከልትና ገነት አደረግሁ . . . ዓይኖቼንም ከፈለጉት ሁሉ አልከስከልኳቸውም . . . » መክ 2:4 እና 10:: እዚህ ላይ ራስ ወይም እኔነት ዓለማዊና ሥጋዊ ደስታዎችን ስለ ፈለገ «ነፍሱን የሚያገኝ ያጠፋታል . . . » (ማቴ 10:39) የሚለው የጌታ ቃል በእርሱ ላይ ተግባራዊ ይሆናል::

ከዚህ በተለየ ምግብን! ልብስንና ሌላውንም ነገር የሚረሱ ሰዎች አሉ:: የቅንጦትን ሕይወት የሚመሩ ሰዎች በአልዓዛርና በነዌ ታሪክ ውስጥ የተጠቀሰው ባለጸጋ ሰው እንደ ገጠመውና የወደደውን በምድር እንደ ተቀበለ እነርሱም ለራሳቸው መልካም ነው ያሉትን ነገር በምድር ባሉ ይቀበላሉ::

በአባቶች መነኮሳት! መናንያንና ባሕታውያን ታሪክ ውስጥ ራስ ከነ ምኞቱ የተዘነጋበትን ሕይወት እናገኛለን:: በነገሥታት ቤተ መንግስት ውስጥ በምናኔ ከኖሩት መካከል ነቢዩ ዳንኤል አንፋ ምሳሌያችን ነው:: በመጽሐፍ ቅዱስ ስለ እርሱ እንዲህ ተብሎ ተጽፎአል:- «ዳንኤልም በንጉሡ መብልና በሚጠጣው ጠጅ እንዳይረከስ አለበ . . . » ዳን 1:8:: ስለ ጾሙም ዳንኤል እንዲህ በማለት ተናገሯል:- «ማለፊ እንጀራም አልበላሁም! ሥጋና ጠጅም በእፌ አልገባም! ሦስቱም ሳምንት አስቢፈጸም ድረስ ዘይት አልተቀባሁም::» ዳን 10:3::

እዚህ ላይ እንደ ዳንኤል ያለ በንጉሥ ቤተ መንግሥት ውስጥ እየኖረ ከባቂላ በስተቀር ምንም ዓይነት የላመና የጣመ ምግብ ሳለመብላት መወሰኑን ስንመለከት ራስ ወዴት ደረሰ እንላለን:: ዳንኤል በአመራር ላይ ያለ ሰው ቢሆንም ማለፊያ እንጀራ እንኳን አልበላም:: የጸም ልምምድ ራስን ድል ለመንሣትና በድንግልና ለመኖር የሚደረግ ሙከራ ነው::

ራስን ድል መንሣት::

የሥጋ ምኞትንና ፍላጎትን አስመልክቶ ጸምና ድንግልና ራስን ድል የመንሣት መንገዶች ናቸው:: ነፍስን አስመልክቶ የሚጠቀስም ሌላ መንገድ አለ:: ራሱን የሚገዛና እርሱነቱን ወደ ዓለማዊ ደስታ ከማዘንበል የሚያገድ ሰው ብዙዕ ነው::

ማንነት ልታይ ልታይ ሊል! ጉራውን ሊገልጥና ሊተብት ይችላል:: በዚህ ሁሉ ግን ልንቃወመው ይገባናል:: ለእኛ ከእግዚአብሔር ጋር መደሰትና መልካም የሆነውን ነገር ለመጨመር ሕይወት ብናቆይ የሚሻለን መሆኑን ራሳችንን ልናሳምነው ይገባናል:: በዚህ ዓለም ደስታን ለማግኘት በሚፈልጉ ሰዎች ላይ የመድጋኔዓለም ቃል ይመሰክርባቸዋል:- « . . . እውነት እላችኋለሁ:- ዋጋቸውን ተቀብለዋል::» ማቴ 6:5::

ሰለዚህ በምድር ላይ ያሉ መብቶችህን ሁሉ ለማግኘት አትሞክር። እግዚአብሔር እያንዳንዱን ዕንባህን ከዓይኖችህ ላይ በሚጠርግበት በወዲያኛው ዓለም ቢሆንልህ ይሻልሃልና።

ማንነትህ ወይም ሥጋህ አሁን ላለህበት ዓለም ደስታ የሚያዘም ከሆነ በርትተህ ተከላክላቸው። በራስህ ወይም በሥጋህ ላይ የምትወስደው ይህ እርምጃ ጭካኔ አይደለም፤ ለእነርሱ ዘላለማዊ ሕይወትን ማረጋገጫ እንጂ!

ራሱን በዚህ ዓለም ላለ የሚንከባከባት የጠፋታል። ራስን በጥብቅ ከመቆጣጠር ችላ የሚል ሰው በእርሱ ላይ ኃይል እንዲኖረው ያደርጋል። ስለሆነም ራሱን ለጽድቅ ከሚያለማምደውና የእግዚአብሔርን መንገድ ከሚተንብረው ሰው በተለየ ሁኔታ በመንፈሳዊ ጠባቡ ላይ እንዲያምጽ ያደርገዋል።

ራስን ድል መንሣት የሚሰጠው መንፈሳዊ ደስታ ከሥጋ ደስታ ጋር እንደማይነጻጸር እርግጠኛ ሁን። ከሁሉ በጣም የሚያስደንቀው የራስ ጉራ መሉ ለሙሉ መጥፋት በሚገባው በመንፈሳዊ አገልግሎት ውስጥ ከፍ ከፍ ማለቱ ነው።

ማንነት በአገልግሎት መስክ ውስጥ።

አንድ ሰው ሥጋዊ ደስታን ሁሉ ድል አድርጎ ለራሱ በተጠንቀቅ ዘብ መቆሙን ዲያብሎስ ሲመለከት በዚህ ሰው ላይ ሌላ ዓይነት ውጊያ ሊከፍት ይሞክራል። ስለሆነም ማንነት በአገልግሎት መስክ ውስጥ ጉራውን እንዲያሳይ ሰድሱን ይከፍትለታል። ለአንድ ሰው በአገልግሎት ውስጥ ራሱን የሚያከብርበት፣ ጉራውን የሚገልጥበትና በዚህ የሚደሰትበትን ሁኔታ ለማሳየት በጣም ቀላል ነው።

ምንም እንኳን የሚናገራቸው ቃላት ለድንገት የማያገለግሉና ከሰብክቱ ርዕስ ውጪ የሚነገሩ ቢሆኑም ለአንድ ሰው በሰብክት የራሱን እውቀት በጉራ ለማሳየትና ተሰጥኦውን ለመግለጥ በጣም ቀላል ነገር ነው። እዚህ ላይ ዲያብሎስ ሰባዚውን በሚያጠፋውና ለአድማጮቹ ምንም ዓይነት ጥቅም በማይሰጠው ሰብክት በመደሰት ጥግ ላይ ቆሞ ይሰቃል። አንድ አገልጋይ የሚያገለግላቸውን ሰዎች ለእግዚአብሔር ሳይሆን ለራሱ ጥቅም መቅረቡና አንድ ችግር ውስጥ ከገባ እነርሱን በቡድን በማሰባሰብ እንዲረዱት ማስተባበር ለእርሱ ምንኛ ቀላል ነገር ነው! ይህ በመሆኑ ራስ በጣም ይደሰታል!

የዚያኑ ያህል ከእንደዚህ ዓይነቶቹ ሰዎች የተለዩ መንፈሳውያን ሰዎች አሉ። እነዚህ ሰዎች ሰብክትን የሚወስዱት እነርሱን እስከ ነፍሳቸው ጥልቀት ድረስ በመውሰድ ካነጻቸው በኋላ ከእግዚአብሔር ጋር አንድ የሚያደርጋቸው መንፈሳዊ ጥረት አድርገው ነው። እነርሱ በተገኘው መንገድ ወይም ዘዴ ሰዎችን የሚያነሣሉት ኃጢአቶቻቸውን እንዲተዉ፣ እግዚአብሔርን እንዲወዱና መልካም የሆነውን ሁሉ እንዲፈጽሙ ነው።

እነዚህን የመሰሉ መንፈሳዊ ሰዎችን የሚያሳስባቸው መንፈሳዊው ዓላማ ብቻ ነው። አድማጮችን «እገሌ አዋቂ ሰባዚ ነው!» በሚያሰኘው ሰብክትና «ንስሐ ልንገባ እንፈልጋለን . . . » በሚያሰኘው ሰብክት መካከል ክፍተኛ ልዩነት አለ። ዋናው ቁም ነገር ራሱን ሰባዚ፣ መምህር ወይም ወንጌላዊ መሆን አይደለም። ትክክለኛው ዓላማ ነፍሳትን ማዳን ነው። የተዋጣለት ሰባዚ የሚባለው ነፍሳትን ለእግዚአብሔር የሚያሰባስበው እንጂ ከአድማጮቹ ውዳሴን የሚያሰባስበው ሰባዚ አይደለም። ይህን አስመልክቶ መዝሙረኛው ዳዊት የተናገረው ቃል ምንኛ ድንቅ ነው! «ለእኛ አይደለም፣ አቤቱ ለእኛ አይደለም፣ ነገር ግን ለሰምህ፣ ስለ ምሕረትህ፣ ስለ እውነትህም ምስጋና ሰጥ።» መዝ 113:9።

ሰብክት የሚጠቅመው ራስንና በራስ ውስጥ ያሉ ውጊያዎችን ለራስ ገልጦ ለማሳየት፣ ራስን ለመውቀስ፣ ራስን ለማስተማርና ራስን ለማሸነፍ ነው። ሰብክት ማለት በፍርድ ቀን አንድ ሰው እኔ ይህን አላውቅም ብሎ ራሱን የሚወቅስበትን እውቀት ማስጨበጥ ማለት አይደለም። እያንዳንዱ ሰባዚ ሰብክቱን በሚሰጥበት ጊዜ ከራሱነቱ ርቆ ሌሎችን በማዳን ላይ ቢያተኩር ብዙዎችን ወደ እግዚአብሔር መንገድ ለማሰጠት ምክንያት በሆነ ነበር።

በአገልግሎት መስክ ውስጥ ምሳሌ የሚሆነን መጥምቁ ዮሐንስ ስለ ጌታ «እርሱ ሊልቅ እኔ ግን ላንስ ያስፈልጋል።» (ዮሐ 3:30) ብሎ የተናገረው ቃል አጅግ ታላቅ ነው። ይህን በማድረጉም ዮሐንስ የሰዎችን ፍቅር ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ በመመለስ ራሱን ሸሽጓል። ምክንያቱም እርሱ የመጣው ስለ ጌታ ሊመሰክር እንጂ ስለ ራሱ ሊመሰክር ስላልሆነ ነው። «ሁሉ በእርሱ በኩል እንዲያምኑ ይህ ስለ ብርሃን ይመሰክር ዘንድ ለምስክር መጣ።» ዮሐ 1:7።

መጥምቁ ዮሐንስ የመጣው ሕዝቡ ሁሉ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን እንዲቀበሉት ለማዘጋጀት ነው። «እርሱም የተዘጋጁትን ሕዝብ ለጌታ እንዲያሰናዳ . . . » ሉቃ 1:17። እርሱ ራሱን በመደበቅ መልእክት ውስጥ ተሳክቶለታል።

እዚህ ላይ አገልግሎት የተሳካ የሚሆንባቸውን ሁለት እውነታዎች እንጠቅሳለን።

- 1- እግዚአብሔር ዓላማ ሊሆን ይገባል።
- 2- እግዚአብሔር መንገዱ ሊሆን ይገባል። ይህ በመሆኑም ማንነት እግዚአብሔር ዓላማውም ሆነ መንገዱ ሊሆን አይገባውም።

ይህን የምንለው ብዙ ሰዎች በአገልግሎት ውስጥ አብዝተው የሚታመኑት በራሳቸው ስለሆነ ነው። የሚታመኑት ጠባያቸውንና የሚናገሯቸው ቃላቶቻቸውን ተቀባይ በሚያስገኙላቸው በእውቀታቸው፣ በግል ተጽእኖአቸው፣ በዝናቸውና በክብራቸው ነው። ታዲያ እግዚአብሔር በዚህ ውስጥ ወዴት አለ?

እግዚአብሔር በአገልግሎት ውስጥ ከሌለ ደግሞ አገልግሎቱ ይወድቅና ራስ ይገለጣል። ጸሎት እየቀነሰ ሲሄድም እግዚአብሔር አገልግሎቱን ስለማይባርከው እየደከመ ይሄዳል።

የመንፈሳዊ ሰዎችን አገልግሎት እግዚአብሔር ስለሚባርከውና ከእነርሱ ጋር ስለሚሠራ እንዲሁ ይታወቃል። ስለሆነም እግዚአብሔር እያንዳንዱን አርምጃ ይጠብቃል እንጂ ከእነሱና ከእነሱ ጋር አይሠራም።

ከዚህ በተጨማሪ በአገልግሎት መስክ ውስጥ ሰላም፣ ፍቅርና መተባበር አለ። በዚህ ውስጥ እግዚአብሔር ይታይ ዘንድ እያንዳንዱ ራሱን መደበኛ ብቻ ሳይሆን ሌሎች ከእርሱ ይልቅ እንዲታዩ ሌላውን ከፊቱ ማስቀደም አለበት። በሌላ በኩል በአገልግሎት ውስጥ የጳውሎስ ነኝ የአጽሎስ ነኝ የሚሉ ካሉ ራስ ስለሚገለጥ መለያየት ተከትሎ ይመጣል።

ጌታ ሐዋርያቱ በመካከላቸው ማን እንደሚበልጥ ለመለየት ሲፈካከሩ ስለ ተመለከተ ሁሉም እኔነትን ከአጠገባቸው ያርቁ ዘንድ እንዲህ በማለት መክርአቸው ነበር፡- «በእናንተስ እንዲህ አይደለም፤ ነገር ግን ማንም ከእናንተ ታላቅ ሊሆን የሚወድ የእናንተ አገልጋይ ይሁን . . . እንዲሁም የሰው ልጅ ሊያገለግል ነፍሱንም ለብዙዎች ቢላ ሊሰጥ እንጂ እንዲያገለግሉት አልመጣም።» ማቴ 20:26-28። ከዚህ በተጨማሪ «በወንድሞችህ መካከል በተቀመጥህ ጊዜ ሁሉ ታናሽቸውና አገልጋያቸው ሆነህ ተቀመጥ።» የሚለውን የአንድ መንፈሳዊ አባት ብሔል በጥሞና ልትመለከቱት ይገባችኋል።

የበላይነትን መውደድ አገልግሎትን ገድሎ የሚቀብር ክፉ ውጊያ ነው። ራስን ከመውደድ የሚመጡት ውድድርና ጉራም የሚያመሩት ተመሳሳይ ወደ ሆነ ፍጻሜ ነው። ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለዚህ ሁሉ መፍትሔ ይሆን ዘንድ የሰጠን መመሪያ ቃል « . . . በዝቅተኛው ስፍራ ተቀመጥ» (ሉቃ 14:10) የሚለው ነው።

ዝቅተኛው ስፍራ።

እዚህ ላይ ልንገልጽ የምንወደው ቦታውን ሳይሆን ማዕረጉን ነው። አንተ ባለሀብት ቦታ ላይ ካሉት ሁሉ ራስህን በጣም ጠቃሚ አድርገህ አትገምት። የአንተን አሳብ ወይም ውሳኔ ወይም ሥልጣን ከሁሉም የሚልቅ አድርገህ አታስብ። ከሌሎቹ ሁሉ አንተ የምትደመጥ ወይም የምትከበር አድርገህ አትቁጠር። ይህ ካልሆነልህ የምትናደድና የምትቆጣ ትሆናለህ።

ለራስህ ክብር አትስጥ። ሌሎች እንዲያከብሩህም አታስገድዳቸው። በአንተ ውስጥ ያለውን የዋህነትና ትሕትና ተመልክተው ቢያከብሩህ ግን መልካም ነው። ክብር ከሰዎች ልብ በገዛ ፈቃድ ወይም ውዴታ የሚመጣ ስለሆነ ሰዎች እንዲያከብሩህ አታስገድዳቸው። እንደ ሰው እንዲታዘዝልህ አታስገድደው ትችላለህ። እንዲያከብርህ ግን አታስገድደውም። በሁለቱም ጉዳዮች ላይ ኃይል እንደ ራስ አገዛዝ ይቆጠራል።

ከሌሎች ጋር በምታደርገው ድርድር ውስጥ የነፋስ ሽውታ ሁን እንጂ ማዕበል አትሁን። የብዙዎች መገለጫ ኃይል ስለሆነ እነርሱ የሚመስሉት በማዕበል ነው። የነፋስ ሽውታ የሚወክለው ግን ራሱን በዘደ ሰው ውስጥ ያሉትን የዋህነትና ትሕትና ነው። ከዚህ በተጨማሪ ከሌሎች ጋር በምታደርገው ድርድር ውስጥ ለራስህ አታድላ።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ « . . . እርስ በእርሳችሁ ተከባበሩ . . . » (ሮሜ 12:10) ይላል። እንዲህ ያለው መከባበር ከልብ ጥልቀት፣ ከልብ ትሕትና እና ያለ ምንም ሽንገላ መሆን አለበት።

ሌላው ከሰዎች ጋር በሚደረግ ድርድር ውስጥ ያለው ጉዳይ ኢየሱስ ክርስቶስ በተራራው ሰብከቱ ውስጥ የተናገረው ቃል ነው።

ሁለተኛው ምዕራፍ።

ጌታ እንዲህ ብሏል፡- « . . . እጅ ጠባብህንም እንዲወስድ ለሚወድ መንፍጸፊያህን ደግሞ ተውለት፤ ማንም ሰው አንድ ምዕራፍ ትሄድ ዘንድ ቢያስገድድህ ሁለተኛውን ከእርሱ ጋር ሂድ።» ማቴ 5:40-41። ከዚህ ጋር ተመሳሳይ በሆነው ትዕዛዙ ውስጥ « . . . ጻፋ ግን ቀኝ ጉንጭህን በጥፊ ለሚመታህ ሁሉ ሁለተኛውን ደግሞ አዙርለት» ብሏል። ማቴ 5:39። በእነዚህ ሁሉ ጌታ፡- «ተበደሉ እንጂ አትበድሉ፤ ተሰቀሉ እንጂ የምትሰቅሉ አትሁኑ፤ እናንተ አትበቀሉ!» የሚል ነው የሚመስለው።

በዚህች ምድር ላይ እኔነት መብቱን በተቻለ ፍጥነት በራሱ ለማስከበር ነው የሚፈልገው። ኢየሱስ ክርስቶስ ግን ራስን በመካድ ሰብከቱ ውስጥ « . . . ክፉውን አትቃወሙ» (ማቴ 5:39።) በማለት አስተምሯል። መብትህን ለማስከበር ወይም ለመበቀል ራስህን አታነሣሣ። ይህን በማስመልከት መጽሐፍ ቅዱስ « . . . ራሳችሁ አትበቀሉ፤ ለቁጣው ፈንታ ስጡ እንጂ፤ በቀል የእኔ ነው . . . » (ሮሜ 12:19) በማለት ይመክረናል። ከዚህ በተጨማሪ መጽሐፍ ቅዱስ «ፍቅር ብቻዬን ይድላኝ አያሰኝም . . . » (1ኛ ቆሮ 13:5) ብሎ ይናገራል። በቀል የእግዚአብሔር ከሆነ ይህን ከእርሱ ለማግኘት አትፈልጉ። ፍቅር ብቻዬን ይድላኝ የማይለው ለምንድር ነው? ለዚህ ምክንያቱ ከራስነት ስለ ተራቆተ ነው።

ራስህን የማታከብር ከሆንህ በተመሳሳይ መልኩ ራስህን መንቀፍ አለብህ። በአንድ ሰው ድርድር ውስጥ የችግሮች ሁሉ ችግር የሆነው ራስን መሰሉ መሰሉ ትክክል አድርጎ ማቅረብ ነው።

ራስን መንቀፍ።

ራሱን የማይንቅፍ ሰው እርሱ ትክክል እንደ ሆነና እንዳልተሳሳተ አድርጎ ስለሚያስራ ምንም ዓይነት ስህተት ቢሠራ እንኳ ይቅርታ አይጠይቅም። ከወንድሙ ጋር ሊጋጭ ከእርሱ ጋር ለመታረቅ ራሱን አያነሣሣም። እርቁ እንዲመጣ የሚፈልገው ከሌላ ወገን ነው። ግን ለምን? ይህን የሚያመጣው ማንነት ነው! ሌላው ቢቀር እኔነቱ ምንም ዓይነት ስህተት እንዳልሠራ አድርጎ ስለሚያሳምነው ስህተቱን በእግዚአብሔር ፊት እንኳ አይናዘዝም።

ራስን መንቀፍ የሚመጣው ከትሕትና ሊሆን ትሕትና ደግሞ ራስን ወደ መካድ ይመራል። ትሕት ያልሆነ ሰው ራሱን አይነቅፍም አይከንንምም። ሁልጊዜ የሚነቅፈውም ሆነ የሚከንነው ሌሎችን ነው። እንዲህ ዓይነቱን ሰው ለምን ሌሎችን እንደሚነቅፍ ብትጠይቁት ይህን በማለታችሁ ብቻ እንኳ ይገሥጻችኋል።

አንድ ራሱን ምንጊዜም በዓለማዊ ዘዴዎች የማያሳና የማያከብር ሰው ዋናውና ተቀዳሚው ዓላማው ራሱን ከስህተትና ከጥፋት ማንጸት ነው። እንዲህ ዓይነቱ ሰው ሁልጊዜ ራሱን ይወቅሳል፤ ስህተቶቹን ይመረምራል፤ ለስህተቶቹም ማስተካከያ ይወስዳል።

በአንድ ወቅት ጳጳሱ ቴዎፊሎስ መነኮሳት አባቶች የሚኖሩበትን በእት ሲጎበኙ የዚያ ቦታ አስጎብኚ ለሆኑት መነኮሴ በዚህ ሳሉ ሰለገኛቸው ቅድስናዎች ሲጠይቁቸው «አመኑኝ አባቴ! ከሁሉም ነገር በላይ ራስን ከመውቀስ የሚበልጥ ቅድስና የለም!» በማለት መልሰውላቸዋል። ይህ አንድ ሰው ራሱን ብቻ እንዲ ሌሎች ሰዎችን፣ አካባቢውንና እግዚአብሔርን የማይወቅስበት መንፈሳዊ መንገድ ነው።

ራሱን በዚህ ዓለም ሳለ የወቀሰ ሰው በወዲያቸው ዓለም ከመውቀስ ይድናል። ሰው ራሱን የሚወቅስበት ምክንያት ወደ ንስሐ ለመቅረብ ነው። ንስሐ ከገባ ደግሞ እግዚአብሔር ኃጢአቱን ይቅር ይለዋል። ራስን ከማክበር አንፃር ራሱን የማይወቅስው ሰው ግን ሳይሻሻል በኃጢአት ውስጥ በመውቀስ ይኖራል።

ቅዱስ እንጦንስ «እኛ ራሳችንን ከወቀስን ዳኛው በእኛ ይደሰታል።» ብሎ የተናገረው ቃል ምንኛ አውነት ነው! ከዚህ በመቀጠልም «እኛ ኃጢአቶቻችንን የምናስታውሳቸው ከሆነ እግዚአብሔር ይረሳልናል፤ እኛ ኃጢአቶቻችንን የምንዘነጋቸው ከሆነ ግን እግዚአብሔር ያስታውሰናል።» በማለት ተናግሯል።

ራስን መውቀስ ከሰዎች ጋር ለመታረቅ ይረዳናል። ሰውን «አንተ ትክክል ነህ። ይህን ጉዳይ አስመልክቼ የተሳሳትሁት እኔ ነኝ...» በማለት ይቅርታ መጠየቅ ትችላለህ። እነዚህ ቃላት የወንድምህን ቁጣ ስለሚገቱት ይታረቅሃል። ይህን ሳታደርግ ራስህን ነጻ ለማውጣት የምትከራከር ከሆነ ግን ጠላት ስህተትህን ለማጋለጥ ማንም አይደርስበትም።

ይህን አስመልክቶ ቅዱስ መቃርስ የተናገረው አባባል ምንኛ ድንቅ ነው! «ወንድሜ ሆይ! ሌሎች ሳይወቅሱህ በፊት አንተ ራስህን ወቅሰ!»

ምዕራፍ ሦስት።

ባዶነት

- ትርፍ ጊዜ።
- የሕሊና ባዶነት።
- መንፈሳዊ ባዶነት።
- የስብእና ባዶነት።
- ስሜትን የሚነካ ባዶነት።

በመንፈሳዊ መስክ ላይ ሰውን ብዛት ያላቸው መንፈሳዊ ውጊያዎች ሊገጥሙት ይችላሉ። ከእነዚህ መካከል አንዳንዶቹ ከውስጥ! ሌሎቹ ከውጪ! ሌሎቹ ከዲያብሎስ! ሌሎቹ ደግሞ ከአካባቢ የሚመጡ ናቸው። ባዶነት የተለያዩ ዓይነቶች አሉት።

ትርፍ ጊዜ።

ሥራ የፈታ ሰው ደካማ ነው። ሰው ትርፍ ጊዜውን በተሳሳተ መንገድ ለማጥፋት ከመረጠ ትርፍ ጊዜያት ወደተለያዩ መንፈሳዊ ስህተቶች ሊመሩት ይችላሉ።

እግዚአብሔር አምላክ አባታችን አዳምን ከፈጠረው በኋላ ያለ ምንም ሥራ እንዲሁ አልተወደውም። ይህን አስመልክቶ መጽሐፍ ቅዱስ እንዲህ ይላል፡- «እግዚአብሔር አምላክም ሰውን ወስዶ ያበጃትም ይጠብቃትም ዘንድ በዴድን ገነት አኖረው።» ዘፍ 2:15። በገነት ውስጥ ለኑሮ የሚያስፈልጉ ነገሮች በሙላት ስለ ነበሩ አዳምና ሔዋን ሥራ የሠሩት ኑሮአቸውን ለማሳካት አልነበረም። ያለ ሥራ መቀመጣቸው ችግር ባያመጣባቸውም እንኳ ያለ ሥራ እንዲቀመጡ አልተፈለገም ነበር። እነርሱ ያለ ሥራ በተቀመጡ ጊዜ ኃጢአት ሳይፈትናቸው አልቀረም። በዚያን ጊዜ በሥራ ተጠምደው ቢሆን ኖሮ ሰይጣን ሊያዋራቸውም ሆነ ሊፈትናቸው ዕድሉን አያገኝም ነበር።

ሌላው ቢቀር መነኮሳት እንኳ ሥራን የሕይወታቸው ክፍል አድርገው ሊሠሩ ይገባቸዋል። ይሁን እንጂ ይህ መንፈሳዊ ተግባራቸውን በማይሻማ መልኩ ሊሆን ያስፈልጋል። “The Paradise of Monks” በሚለው መጽሐፍ ውስጥ የእጅ ሥራ አስኪ አሁን ድረስ በመነኮሳት አባቶች የሚተገበር ቁሚ ሥራ እንደ ሆነ አናነባለን። አንድ መነኮሴ የምንክሰና ሕይወቱን ሲጀምር ሙሉ ጊዜውን በጸሎት የሚያሳልፍበት እቅም አይኖረውም። በዚህ መሠረት ትርፍ ጊዜ ሕይወቱን እንዳያጠፋው በሚኖርበት ገዳም ሥራ ይሰጠዋል። ሥራ መነኮሴው በገዳሙ አገልግሎት ውስጥ እንዲሳተፍና ለወንድሞቹ ፍቅር እንዲያሳይ ይረዳዋል። ከዚህ በተጨማሪ ከወንድሞቹ ጋር በመነጋገር ስህተቱን እንዲያውቅና እንዲያርምም ያግዝዋል።

ትርፍ ጊዜ በሰው ላይ የመለላቸትና የመታከት ስሜት ከመፍጠሩም በላይ ሰውየው ራሱን ዘና በማድረግ መደሰቻውን እንዲፈልግ ያደርገዋል። በዚህ ጊዜ የተሳሳተ መደሰቻ ሊመርጥ ይችላል። አንድ ሰው ከሌሎች ሰዎች ጋር ከንቱ

ወሬ በማውራት የራሱንና የእነርሱን ጊዜ ከማጥፋቱም በላይ ያደክማቸዋል። ከዚህ በተጨማሪ ወደ መዝናኛ ሥፍራዎች፣ ወደ ቡና ቤቶችና ወደ ካፌቲያዎች በመሄድ የተሳሳቱ ሥራዎችን ሊፈጽሙ ይችላሉ። አንዳንዶች ደግሞ ምንም ዓይነት ዓላማ ለሌለው ጉዳይ «ነፋስ እንቀበል!» በማለት ይንቀሳሉ።

ከዚህ ሌላ አንድ ሰው ትርፍ ጊዜውን ከሌሎች ጋር በማሳለፍ የእርሱንም የእነርሱንም ጊዜ በከንቱ ያሳልፋል። እንዲህ ባለው ጊዜ ማሳለፍ ውስጥ ያለ ሥራ መቀመጡ ለእርሱም ሆነ ለሌሎች ሕይወት ብዙ ጥቅም ሊያስገኝ የሚችለውን ጊዜ በከንቱ እንዲባክን ያደርጋል።

ጊዜውን የሚያባክን ሰው የሕይወቱን ዋጋ ያልተረዳ ለመሆኑ ምንም ጥርጥር የለውም። ምናልባትም ሊያሳካ የሚፈልገው ታላቅ ዓላማ የሌለው ሰው ሊሆን ይችላል። ከዚህ በተቃራኒው ታላቅ ዓላማውን ከፊት ለፊቱ በማስቀደም ይህንኑ ዓላማውን ይጨብጥ ዘንድ ሙሉ ጊዜውን በዚህ ላይ የሚያሳልፍ ሰው አለ። ይህ ሰው አሁን ካለው ጊዜ በተጨማሪ ሌላ ጊዜ አንዲያገኝ ይፈልጋል። ይሁን እንጂ አያገኝም።

ሰለሆነም የእናንተንና የልጆቻችሁን ትርፍ ጊዜ ጥቅም በሚያስገኝ ነገር ላይ ልታሳልፉት ይገባችኋል። ምናልባት አንዳንዴ በልጆች በሚፈጠር ሁካታ ስለምትናደዱ ለእነርሱ ግብረገብ በማስተማር ውስጥ እነርሱን ትወቅሳላችሁ፣ ትገሥጃላችሁ፣ በእነርሱ ላይ ትጮኻላችሁም። በመቀጠልም ትእዛዛቸችሁንና ክልከላዎቻችሁን፣ ማስፈራሪያዎቻችሁንና ቅጣቶቻችሁን ታወርዱባቸዋላችሁ። ለልጆች ዓይነተኛው ችግር ግን ትርፍ ጊዜ ነው። ሰለሆነም ትርፍ ጊዜዎቻቸውን በተክክል እንዲጠቀሙ ካደረጋችሁ እነርሱም እናንተም ችግሩን ልታቃልሉ ትችላላችሁ። ሰለዚህ ልጆቻችሁ ትርፍ ጊዜዎቻቸውን በሚጠቀሙ ጉዳይ ላይ እንዴት ማሳለፍ እንዳለባቸውና እናንተም በዚህ እንዴት ልትደላደሉ እንደምትችሉ አስቡ።

እዚህ ላይ አንድ ጥያቄ ልጠይቃችሁ . . . «ትርፍ ጊዜያችሁን የምታሳልፉት እንዴት ነው? በትክክለኛው መንገድ ነው? በሚጠቅም መንገድ ነው? እንዴት ነው?»

እንደዚህ ያለውን ጊዜ የምታሳልፉት ለመንፈሳዊና ለአዕምሮአዊ ስድገት ነው ወይስ ሌሎችን ለማገልገል ወይስ ለማይገዳ ደስታ ወይስ ለሰዎች ፍቅር ለማሳየት ወይስ እነርሱን በመጠየቅ ነው? ትርፍ ጊዜያችሁን የምታሳልፉት ሙሉ ጊዜያችሁን በሚወስደውና የተጣለባችሁን ኃላፊነት እንዳትወጡ የሚያደርጋችሁን ራዲዮ በማዳመጥና ቴሌቪዥን በመመልከት ነው? እዚህ ላይ ሌላ አንድ ጥያቄ ልጠይቃችሁ . . . የትርፍ ጊዜን ችግር ለማከም በምታደርጉት ጥረት ውስጥ መንፈሳዊ ባዶነት ውስጥ ትወድቃላችሁ?

የሕሊና ባዶነት።

አንዳንዴ ትርፍ ጊዜ ሕሊና ያለ ሥራ ወደሚቆይበት ወደ አዕምሮ ባዶነት ሊመራ ይችላል። በዚህ ጊዜ ዲያብሎስ ሕሊናን በመቆጣጠር አሳቡን

ያስገባል። እዚህ ላይ «የሰነፍ ሰው ሕሊና የዲያብሎስ ቤተ መብራ ነው» የሚለው አባባል ሊጠቀስ ይችላል።

በመሆኑም ያለ ሥራ የሚሆን ምናን ወይም ብቸኝነት አደገኛ ነው። ሕሊናን የሚቆጣጠረው መንፈሳዊ አሳብ ከሌለ ፍለጋውን ለቆ በመውጣት በኃጢአት አሳብ ይሞላል። የምናን መንፈሳዊ ትርጉም ከእግዚአብሔር ጋር ብቻ መሆን ማለት ነው እንጂ ባዶነት ማለት አይደለም። ሌላው የሕሊና ባዶነት ዓይነት የእውቀት ይኸውም የጠቃሚ እውቀት ጉድለት ነው።

ሕሊናውን በጠቃሚ መንፈሳዊና ለእርሱ በሚበጁ አጠቃላይ ባሕላዊ ጉዳዮች የማያሳድግ ሰው በሕሊና ባዶነት ውስጥ ስለሚወድቅ ለሰዎች የሚናገረውን ጠቃሚ ወይም ጥልቅ ነገር ያጣል። ሴት ልጅን ማስተማር ወድቃበት ከነበረው ከጨለማው ዘመን የአዕምሮ ባዶነት እንድትወጣ አድርጓታል። በየሀገሩ የሚኖሩ ሰዎችን ማስተማርም ከሕሊና ባዶነት አዘቅት ውስጥ አውጥቷቸዋል።

ለሰዎች የሚነገራቸው ነገር ባዶ እስካልሆነ ድረስ ቃሉን አስተምሮ እነርሱን ከሕሊና ባዶነት ማውጣት በጣም አስፈላጊ ነገር ነው። ትምህርቶቻቸውንና ስብከቶቻቸውን እዘጋጅተው ለመቅረብ የማይጠነቀቁ አገልጋዮች የሚያጋጥማቸው ባዶነት ነው። እነርሱ ለአድማሞቻቸው የሚያቀርቡት አንዳችም ጠቃሚ ነገር የላቸውም። እነዚህ ሰዎች ጥልቀት የሌለው፣ ጉጉት የገያመጣ፣ ተጽእኖ የማያሳድር፣ የተለመደና ተደጋጋሚ ትምህርት ስለሚያቀርቡ ባዶ ሰዎች ናቸው። ልክ እንደ እነርሱ በውስጣቸው መንፈስ ቅዱስ ሳይኖረ ታይታን ሊያቀርቡ የሚፈልጉ ሰዎች አሉ። ወደ ልብ የማይገባ ተራ እውነትና መረጃ መንፈስን ባዶ ያደርጋል። ይህ ደግሞ ወደሚቀጥለው ርዕስ ያስገባናል።

መንፈሳዊ ባዶነት።

እግዚአብሔር አምላክ በመጀመሪያው ሰው ውስጥ ያለቸውን ነፍስ የፈጠረው በምሳሌውና በእርዳታው ነው። ሰለሆነም ከእርሱ በስተቀር ይህቺን ነፍስ ሊያስደስታት የሚችል ማንም የለም። ከእግዚአብሔር ፍቅር ተለይታ የምትኖር ነፍስ ባዶነት ይሰማታል። ምንም ዓይነት ነገር ቢቀርብላትም ሊያስደስታት አይችልም።

ሙሉ ጊዜያቸው በተለያዩ ጉዳዮች የተያዘባቸው፣ ታላቅ እቅድ የሚያከናውኑና ብርቱ ኃላፊነቶቻቸውን የሚፈጽሙ ሰዎች ሊኖሩ ይችላሉ። እነዚህ ሰዎች በጣም ሰፊ እውቀትና ጥልቅ ጥናት ያጡ ሰዎች ቢሆኑም የሚኖሩት በመንፈሳዊ ባዶነት ውስጥ ነው። እነዚህ ሰዎች በሚያደርጉት ምንም ዓይነት ነገር በእግዚአብሔር መልክና ምሳሌ የተፈጠረች ነፍሳቸውን ማስደስት አይችሉም። እነርሱ የሕይወታቸውን ጊዜ በትግል የሚያሳልፉት ከብዙዎቹ ለቅዶቻቸው መካከል በጣም ጥቂቱን ብቻ ለማከናወን ነው።

እነርሱን በልባቸው ውስጥ ያለ ፍላጎት ነገር ግን እነርሱ ያልተገነዘቡት የመንፈሳዊ ስሜት ባዶነት ሁልጊዜ ይቆጠቁጣቸዋል። ከእግዚአብሔር ጋር

በሚኖር ጥብቅ ግንኙነትና ለእርሱ በሚሆን ፍቅር ካልሆነ በስተቀር ይህ ፍላጎት ሊረካ አይችልም። የእነዚህ ሰዎች ነፍስ ከሥጋቸውና ከበሰባቸው ሰውነታቸው ተለይታ ስትሄድ በእርግጥም በዚያን ጊዜ ምን ያህል ባዶ እንደ ነበሩ ያውቃሉ። ይህን ባዶነት በውስጡ ያለፉበት ዓለማዊ ልምድ ሊሞላው አይችልም። ስለዚህ ካሁን በኋላ በዚህ ዓለም ውስጥ ስንኖር «መንፈስ ይመላባችሁ . . .» (ኤፌ 5:18) ለሚለው ለሐዋርያው ለቅዱስ ጳውሎስ ቃል ታዛዦች ነን።

ልብህን በእግዚአብሔር ሳትሞላ ሕይወትህን ብዛት ባላቸው ነገሮች ብትሞላ እንዳትሞት የሚጠቅምህ ነገር አይኖርም። ሰው ወደ ማሽንነት ተለውጦ ሁልጊዜ ያለ መንፈስ በእንቅስቃሴና በኃይል የሚሸከረከር መሆኑ ምንኛ ቀላል ነው? ይህ ሰው ምንም የበዙ ሥራዎችን የሠራ ቢሆንና የነበረው ጊዜ በሥራ የተወጠረ ቢሆንም ይህ ሰው ባዶ መሆኑን እግዚአብሔር ቁልቁል ይመለከተዋል። ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ለሎዶቹ ቤተ ክርስቲያን አለቃ የተናገረውን ቃል ይሰማል። «ሀብታም ነኝና ባለ ጠጋ ሆኜአለሁ አንድም እያስፈልገንም የምትል በለሆንህ ጎበኝላለሁ ምስኪን! ድሀም! ዕውርም! የተተራቆትህም መሆንህን ስለማታውቅ . . .» ራዕ 3:17።

ስለሆነም በእግዚአብሔር ፍቅርና እውቀት የተሞላህ ሁን። ምክንያቱም ልብህ ከእግዚአብሔር፣ ከፍቅሩና ከእውቀቱ ከተለየች ነፍስህ ባዶነት ስለሚሰማት ነው። እግዚአብሔር መልካም መሆኑን ቀምሶ ማየት ለእንተ ስላልሆነልህ ነው እንጂ በእርሱ ትሞላ ነበር። አንተ ብትቀምስ ደግሞ ለሌሎች ሞልተህ ታፈስ ነበር። በአንተ ውስጥ ያለው ፍቅር የእነርሱንም ልብ በፍቅር ይሞላል። በአንተ ውስጥ ያለው ሰላም ሕይወታቸውን በሰላም ይሞላል። በእነርሱ ዘንድ ያለው መንፈስም በመንፈስ እንዲኖሩ ይመራቸዋል።

እግዚአብሔር ዘላለማዊ ሕይወት ይሰጣቸው ዘንድ ነፍሶቻችሁ ወደ ሰማይ ሲያርጉ መመልከቱ ምንኛ ውብና ድንቅ ነው! የሚያርጉት በፍቅር፣ በደስታ፣ በሰላም፣ በእምነትና በሌሎቹም የመንፈስ ፍሬዎች ታጅበው ነው። ገላ 5:22። ለዛፍ የሚያስፈልጉትን ውጋና ፍግ ከሰጣችሁት የምትፈልጉትን ፍሬና አበባ ሊሰጣችሁ ይችላል። እናንተም ነፍሶቻችሁ በመንፈስ ፍሬዎች ይሞሉ ዘንድ መንፈሳዊውን ምግብ ልትበሉ ይገባችኋል።

አሁን የመንፈስ ባዶነት ይሰማችኋል? ከተሰማችሁ በማንኛውም የእግዚአብሔር ጸጋ ተሞሉ። ለነፍሳችሁ ጥልቅ መንፈሳዊ መመሪያ አቅርቡላት። ከሁሉም በላይ ደግሞ ለቃል እግዚአብሔር ቅድሚያ ሰጡ። ነፍሳችሁ የምትሻውን መንፈሳዊ ተመስጦ፣ ጸሎት፣ ዜማና መዝሙር አቅርቡላት። ኤፌ 5:19። ነፍሳችሁን ከእግዚአብሔር ጸጋ በማሳጣት ባዶዎን አትተዉለት።

የመንፈስ ብርታት ሰብእናን ሲያበረታ የመንፈስ ባዶነት ግን ወደ ሰብእና አጠት ይመራል። ይህም የሰብእና ባዶነት ወደሚለው ርዕስ ያሸጋግረናል።

የሰብእና ባዶነት።

አንድ ሰው ሰብዕናው ባዶ ሲሆን፣ በማግበረሰቡ ውስጥ ዋጋ ሲያጣ፣ ፍሬ አልባ ሲሆንና ለውጥ ማምጣት ሲሳነው መመልከት ምንኛ ከባድ ነገር ነው! አንድ ሰው እንዲህ ያለው ስሜት በውስጡ እንዳለ ሲታወቀውና ሰብእናውን፣ ጥልቀቱን፣ አሳቡን፣ እውቀቱን፣ ኃይሉን ማጣቱን ሲመለከት መንፈስ ደካማ መሆኑን ይረዳል። በዚህ ጊዜ የበታችነት ስሜት ስለሚሰማው ይህን ጉድለቱን በሌላ ጉድለት ለመሸሸግ ይሞክራል። የሰብእናውን ባዶነት በመሙላት ፋንታ የመጀመሪያ ባዶነቱን ለመሸፈን በሚያደርገው ጥረት በሕይወቱ ውስጥ ሌላ ባዶነት ይደምራል። ይህም ከንቱ ነው . . . የዚህ የተሳሳተ መፍትሔ አሠራሮች ምንድር ናቸው?

አንድ ሰው ይህ ባዶነቱ እንዳይሰማው ሲፈልግ ራሱን በቁም ቅዠት ሊያስደስት ይሞክራል። በመሆኑም ይህ ሰው የሚኖረው በሕልማዊው ዓለም ላይ እንጂ በእውነተኛው ላይ አይደለም። እነዚህ ሕልሞች ግን ለእርሱ ምንም የሚጠቅሙት ነገር የለም። ምክንያቱም እርሱ ከቁም ቅዠቱ ሲነቃ ማንኛውም ዓይነት ሕልም ሊቀይረው ከማይችለው የሚያም እውነታ ጋር እንዲፋጠጥ ስለሚያደርገው ነው። ሌላው ሰው ደግሞ ማውራቱ ሰብእናውን የሚቀይርለት ይመስል የባዶነት ስሜቱን ብዙ በማውራትና በመለፍለፍ ለማከም ይሞክራል። ሰዎች የዚህ ዓይነቱን ሰው ወሬ ሥራ አስፈጥሮ አድርገው ስለሚመለከቱት በእርሱ ይሰላቻሉ።

ሰው ባዶ ሰብእናውን ለመሸሸግ ሲሞክር በሰዎች ፊት ራሱን ማወደስ ይጀምራል። እንዲህ ዓይነቱ ሰው እርሱ የሠራቸውን «ታላላቅ» ሥራዎች ወይም ሌሎች የሠሩትን ሥራ እርሱ እንደሠራው አድርጎ በሰዎች ፊት ያቀርባል። አልፎ ተርፎም የሰዎችን ሂስ ሙሉ ለሙሉ በመደፍጠጥ እነርሱን አዋርዶ እርሱ የሚልቀውን እውቀት እንደ ጨበጠና ከሂስ በላይ እንደ ሆነ ለማሳየት ይሞክራል። እርሱ ምንም አለመሥራቱን ሲመከሰት የእነርሱ እንቅስቃሴ ስለሚያናድደው የእነርሱን ሥራ ይቃወማል። ወይም በመጀነን ተቀምጦ ባዶነቱን በሀብትና በማሸብረቅ በመደበቅ በመልኩና በድምፁ ኩራቱን ሊገልጥ ይወዳል።

ከዚህ ጋር ተመሳሳይ የሆነችው ምሳሌ ሴት ደግሞ ባዶ ሰብእናዋን በማገጥ፣ በመኳኋል፣ ወርቅና ሌሎች የከበሩ ጌጣ ጌጦችን በማጥለቅ ለመሸሸግ የምትሞክረዋ ናት። ይህን አስመልክቶ ዳዊት የሚናገረው ግን ተቃራኒውን ነው። «ለሐሲቦን ንጉሥ ልጅ ግን ሁሉ ክብርዋ ነው።» መዝ 44:13። ይህች ልጅ የኖረችበት ያ ማግበረሰብ በሰብእና ባዶነት ለተጎዳው ለዚህ ማግበረሰብ ሕሊናውን ሊይዝ የሚችልና ሥራ ፊት የሆነ ችሎታውን እንዲጠቀም ያደርግ ዘንድ እመኛ ላሁ። እያንዳንዱ ሰው የግል ችሎታውን ፈልጎ በማግኘት ለበጎ ነገር እንዲጠቀምበት እመኛለሁ። የሰብእና ባዶነት የሚሰማው ማንኛውም ሰው እውነቱን ለመሸሸግ የተሳሳቱ ዘዴዎችን ከመጠቀም ይልቅ ባዶነቱን ቢሞላ ይሻላዋል።

እያንዳንዱ ሰው በየዕለቱ ዛሬ ምን የሚጠቅም ሥራ ሠራሁ ብሎ ራሱን መጠየቅ አለበት። ከዚህ በኋላ ራሱን ለማስደስት ብቻ ሳይሆን ከፍቅር በሆነ

መንግሥት ኅብረተሰቡንና መልካም የሆነውን ሁሉ ለማስደሰት መድከም አለበት። በዚህ ምክንያት መደሰትን አስባለች ሳይሆን እንዲሁ ዝም ብሎ ይደሰታል። እያንዳንዱ ሰው ባለው ኃይል ሁሉ ሊያገኘው የሚችለው ታላቅ ዓላማ እንዲኖረው እመናለሁ። ዓላማው መንፈሳዊና ጠቃሚ እስከሆነ ድረስ እርሱን ለማግኘት መሥራቱ ሰውየውን ስለ ባደነት ከማሰብ ያድነዋል።

እዚህ ላይ መልካም ምኞት ባደነት እንዳይሰማ የሚያደርግ ዓይነተኛ መፍትሔ ሊሆን ይችላል። ይህ ሊሆን የሚችለውም ተገቢና ነጻ በሆነ መንገድ ከራስ ወዳድነትና ከግብዝነት የራቀ መሆኑ ሊረጋገጥ ነው። ባደነትን አስመልክቶ የተጠቀሰው ሌላ ነጥብ የሚከተለው ነው።

ስሜትን የሚነካ ባደነት።

ይህ ሁለት ዓይነት ነው . . .

• የመጀመሪያው ዓይነት በውስጡ ሁሉን የሚችል ልብ ያለው ሰው ቢሆንም ማንም ይህንን ሊሞላለት ያልቻለ ሰው ነው።

ይህ ሰው ፍቅሩን ሊሰግስ ቢፈልግም ለማን እንደሚሰግስ ግን አያውቅም። ስለሆነም ከመስጠት አንጻር ባደነት ይሰማዋል። ይሁን እንጂ ይህን ሰው አካም መመለስ ቀላል ነው። እንዲህ ዓይነቱ ሰው በአገልግሎት መስክ ውስጥ ፍቅሩን በመሰጠት ደስታ እንደሚሰማው ምንም ጥርጥር የለውም። ሕፃናትን፣ እናትና አባት የሌላቸውን ልጆች፣ የተቸገሩትን፣ ደሆኑትን፣ አካል ጉዳተኞችን፣ የታመሙትንና ችግር ያለባቸውን ሰዎች ሁሉ ማገልገል ልቡን ያስደስተዋል። እዚህ ላይ ግን ስሜት የሚነካ ባደነት ያለባቸው ሰዎች እንዳያፈነግጡ ላስጠነቅቅ አወዳለሁ።

• ሁለተኛ ዓይነቶቹ ደግሞ ፍቅርን የሚፈልጉ ሆነው በሰዎች ሊፈቀሩ የማይችሉ ሰዎች ናቸው።

ለእነዚህ ሰዎች ምሳሌ የምትሆንን ፍቅር በጠፋበት ቤተሰብ ውስጥ የምትኖር ልጃገረድ ናት። የዚህች ልጅ አባት ቁጥጥር መጥፎ ስለሆነ ሁልጊዜ ይቆጣታል ይገሥዳታልም። እናቷም ጨካኝ ስለ ሆነች ከእርሷ ምንም ዓይነት ርኅራኄ አታገኝም። ከወላጆቻቸው ወይም ከቤተሰቦቻቸው ምንም ዓይነት ፍቅር ወይም ርኅራኄ ባለማግኘታቸው አፈንግጠው የሚወጡ ልጃገረዶች ብዙ ናቸው።

እንዲህ ባለው የስነ ልቦና ሁኔታ ውስጥ ያሰኘው ልጃገረድ የተላላተ ፍቅር የሚሰጣት ሰው ላይ ወይም ይህን የሚመስል ፍቅር ላይ ልትወድቅ ትችላለች። ቢሆንም ግን እርሷ የምትፈልገው የሚያፈቅራትን ማንኛውንም ዓይነት ልብ ስለሆነ ይህን ፍቅር ሳታመነታ ትቀበላለች። እዚህ ላይ ወላጆች ወንዶችና ሴቶች ልጆቻቸው ከእነርሱ ፍቅር በማጣት እንዳያፈነግጡ ለልጆቻቸው ፍቅር እንዲሰጡላቸው እንመክራለን። ከዚሁ ጋር ልጆችም ከወላጆቻቸው

ሊያገኙት የሚፈልጉትን ፍቅር በተገቢው መንገድ መፈለግ እንዳለባቸው እናሳስባለን።

በእርግጥም እንደዚህ ያለውን ፍቅር በእግዚአብሔርና በመንግሥቱ ውስጥ፣ በንጹሕ የየዋህነት ጓደኝነት ውስጥ፣ በአገልግሎት መስክና በመስጠት ውስጥ ያገኙታል። ለሌሎች ሰዎች የተቀደሰ ፍቅርና ርኅራኄ የሚሰጥ ሰው በተመሳሳይ ጊዜ እርሱ ከሰጠው ፍቅርና ርኅራኄ የሚበልጥ ፍቅር ለእርሱ ይኖረዋል። ዋናው ነጥብ ሲናገሩም ሆነ ሲሰጡ ልብን ጥልቅ በሆነ ስሜት መመላት ነው። መስጠት ማለት ደግሞ በሌላ መልኩ መቀበል ማለት ነው።

ነቢዩ ዳዊት በዮናታን ጓደኝነት ውስጥ ያገኘው ፍቅር ከሴት ፍቅር የሚበልጥ ፍቅር ነበር። 2ኛ ሳሙ 1:26። ጌታ የሚወደው ቅዱስ ዮሐንስ ከመድኃኒታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ያገኘው ፍቅር በዓለም ውስጥ ካለው ፍቅር እጅግ የሚበልጥ ፍቅር ነው። በምናኔና በድንገልና የኖሩ ቅዱሳን በእግዚአብሔር ፍቅር ውስጥ ያገኙት ዓለሙንና በውስጡ ያለውን ሁሉ እንዲረሱ ያደረገ ታላቅ ፍቅር ነው።

«የእግዚአብሔር ፍቅር ከሰዎች ፍቅርና ከሰው ሰውኛ ጉዳዮች ነጥሎኛ ል።» በማለት የተናገረው መንፈሳዊ አባት ብሔል ምጋኛ ድንቅ ነው።

አሁን ስለ ባደነት ሊነገር የሚገባውን ሁሉ የተናገርን ይመስላችኋል? አልተናገርንም። ከእነዚህ ሌላ ሊባሉ የሚችሉ ሌሎች ብዙ ነገሮች እንዳሉ ምንም ጥርጥር የለውም።

ምዕራፍ አራት፡፡

መርሳት፡፡

- የምንረሳቸው ነገሮች ምንድር ናቸው?
- እግዚአብሔር ያስታውሰናል፡፡
- ቤተ ክርስቲያን ታስታውሰናለች፡፡
- የማስታወስ ጥቂት ጥቅሞች፡፡
- በምድር ላይ ስላለ ቆይታህ አስታውስ፡፡
- ድካምህን አስታውስ፡፡
- ጥያቄ፡፡

የምንረሳቸው ነገሮች ምንድር ናቸው?

አንድ ቅዱስ አባት፡- «ከእያንዳንዱ ጋጢአት ፊት ምኞት፤ አለመገንዘብ ወይም መርሳት አሉ፡፡» በማለት ተናግሯል፡፡ ዛሬ መርሳት ወደ ውድቀት የሚያደርስ መንፈሳዊ ውጊያ ስለ መሆኑ ከእናንተ ጋር እነጋገራለሁ፡፡

በጋጢአት ጊዜ እግዚአብሔርን፤ ትእዛዛቱንና መንፈሳዊ ሕይወታችንን ሙሉ ለሙሉ እንረሳለን፡፡ ከዚህ በተጨማሪ ሞትንና ዘላለማዊነትን እንዘነጋለን፡፡ ጋጢአትን ስንሠራ የሚመለከቱንን መላእክትና ቅዱሳንም እንረሳቸዋለን፡፡ አንድ ሰው እነዚህን ሁሉ የሚያስታውስ ከሆነ ጋጢአትን አይፈጽምም ወይም ጊዜውን ያራዝመዋል ወይም ያፍራል ወይም ይፈራል ወይም ደግሞ ከእርሱ ይርቃል፡፡ በእርግጥም ጋጢአት ሲፈጸም እነዚህ ሁሉ ነገሮች ትዝ አይሉም፡፡

ለመርሳት አንድ ሰው በዲያብሎስ ወይም በምኞት ወይም በመሻት ሙሉ ለሙሉ መደንዘዝ አለበት፡፡ ሰው ይረሳል ወይም ለመርሳቱ ምክንያት ይፈጥራል ወይም ማንም ስለ እግዚአብሔር፤ ስለ ትእዛዛቱና ስለ ዘላለማዊነት እንዲያስታውሰው አይፈልግም፡፡ በጸምና በበዓላት ጊዜ እነዚህ ቀናት የተቀደሱ መሆናቸውን ይረሳል፡፡ የተቀደሱ መካናትንም ይረሳል፡፡ እርሱ ራሱ እግዚአብሔር የሚያድርበት የመንፈስ ቅዱስ ቤተ መቅደስ መሆኑን ይረሳል፡፡ የጌታው የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ስለ እርሱ መፍሰሱን ይረሳል፡፡ ለእግዚአብሔር የገባውን ስዕላትና ቃል ኪዳን ይረሳል፡፡

አንድ ሰባኪ በሰብከቱ ውስጥ እነዚህን ሁሉ ነገሮች ለሕዝቡ በማስታወስ በፍርሃት ወይም በእፍረት ወይም በይሱሳን ትራሻቸውን ከመውደቅ በላይ እንዲጠብቁ ካላደረገ የሰብከት ጥቅሙ ምንድር ነው?

እግዚአብሔር ያስታውሰናል፡፡

እግዚአብሔር የመርሳትን ጉዳት ስለሚያውቅ እኛን ሊያድነን ይችላል፡፡ በመሆኑም ወደ ራሳችን የምንመለስበትንና እኛነታችንን የምናውቅባቸውን ብዙ ነገሮች ሰጥቶናል፡፡ እግዚአብሔር መርሳታችንን የሚያከምባቸው እነዚህ ነገሮች ምንድር ናቸው?

የጽድቅን መንገድ እንድናስታውስ እግዚአብሔር ሕሊናን በእኛ ውስጥ ፈጥሯል፡፡ እግዚአብሔር በልባችን ሰሌዳ ላይ ሕጉን ስለ ጻፈ ሕሊና «የተፈጥሮ ሕግ» በመባል ተጠርቷል፡፡

ለምሳሌ ጻድቁ ዮሴፍ «... እንዴት ይህን ትልቅ ክፉ ነገር አደርጋለሁ? በእግዚአብሔር ፊት እንዴት ጋጢአትን አሠራለሁ?» (ዘፍ 39:9) ብሎ በተናገረ ጊዜ የተጻፈ ሕግ በሰዎች ዘንድ አልነበረም፡፡ ይሁን እንጂ በዚያን ጊዜ ያልተጻፈው ሕግ ይኸውም የተፈጥሮ ሕግ በእርሱ ውስጥ ስለ ነበረ ጉዳዩ ጋጢአት መሆኑን አስታውሳታል፡፡

ሰዎች የተፈጥሮውን ሕግ መርሳት ሲጀምሩ እግዚአብሔር የመጀመሪያውን የተጻፈ ሕግ በነቢዩ ሙሴ በኩል ሰጣቸው፡፡ እግዚአብሔር ይህን ሕግ እንዳንረሳውና ሁልጊዜ በፊታችን እንድናደርገው ትእዛዝ ሰጥቶናል፡፡ እንዲህ ነው ያለን፡- «እኔም ዛሬ አንተን የማዝዘውን ይህን ቃል በልብህ ያዝ፡፡ ለልጆችህም አስተምረው፤ በቤትህም ስትቀመጥ፤ በመንገድም ስትሄድ፤ ስትተኛም፤ ስትነሣም፤ ተጫውተው፡፡ በእጅህም ምልክት አድርገህ እሰረው፤ በግዴታችሁም መካከል እንደ ክታብ ይሁንልሁ፡፡ በቤትህም መቃኛች በደጃፍህም በሮች ላይ ጻፈው፡፡» ዘፍ 6:6-9፡፡

ይህ ሁሉ እንዲጻፍ ያስፈለገው እኛ ትእዛዛትን እንዳንረሳ ነው፡፡ ከዚህ በተጨማሪ እግዚአብሔር በትእዛዛቱ ላይ ቀንና ሌሊት በተመሰጠ እንድንቆይ አዝዘናል፡፡ ይህን በማስመልከት ነቢዩ ዳዊት እንዲህ በማለት ተናግሯል፡- «ሕግህ ተድላዩ ባይሆን ቀድሞ በጉስቁልናዩ በጠፋሁ ነበር፡፡» መዝ 118:92፡፡ ስለ ጻድቅ ሰውም በመዝሙሩ ውስጥ እንዲህ ተጻፈ፡- «ነገር ግን በእግዚአብሔር ሕግ ደስ ይለዋል፤ ሕጉንም በቀንና በሌሊት ያሰባል፡፡ እርሱም በውሃ ፈላሾች ዳር እንደ ተተከለች ... ዛፍ ይሆናል፡፡» መዝ 1:2-3፡፡

ለነጭ ልጅ ኢያሱ እግዚአብሔር የተናገረውን ቃል አድምጡ፡- «የዚህ ሕግ መጽሐፍ ከአፍህ አይለይ፤ ነገር ግን የተጻፈበትን ሁሉ ትጠብቅና ታደርግ ዘንድ በቀንም በሌሊትም አስበው ... » ኢያ 1:8፡፡ አምስቱ የሕግጋት መጻሕፍት ለሕዝቡ ስለበዘባቸው እግዚአብሔር እምላክ በኦሪት ዘፃም መጽሐፍ ውስጥ በማጠቃለል እንዲያስታውሷቸው ረድቷቸዋል፡፡ ቀደም ሲል የዚህ መጽሐፍ ቅጂ ለእያንዳንዱ ጉጉሥ ከተሰጠው በኋላ መላእክት በማንበብ በመርሳት ምክንያት ጋጢአት እንዳይሠራ ይደረግ ነበር፡፡ በቤተ መቅደስና በምኩራብ ውስጥ ትእዛዛቱ ዓመቱን ሙሉ ለሕዝቡ እየታደሱ በመነበብ እንዳይረሱ ይደረግ ነበር፡፡

እስከ ዛሬ ድረስ በእያንዳንዱ ቅዱሴና ጸሎት ውስጥ ትእዛዛቱን እንዳንረሳቸው በቤተ ክርስቲያን ሲነበቡ እንሰማለን፡፡ ሕዝቡ እንዳይረሱ እግዚአብሔር ነቢያትንና ሐዋርያትን ወደ አነርሱ ይልክ ነበር፡፡ መንፈስ ቅዱስንም በመላክ እርሱ ያስተማራቸውን ያሳስባቸው ነበር፡፡ «... አጽናኝ እርሱ ሁሉን ያስተምራችኋል፤ እኔም የነገርኋችሁን ሁሉ ያሳስባችኋል፡፡» ዮሐ 14:26፡፡

ለዚህ ተመሳሳይ ዓላማ እግዚአብሔር መምህራንን፤ ሰባኪያንንና በክህነት ማዕርግ ውስጥ ያሉትን ሁሉ ሕዝቡ የእግዚአብሔርን ቃል እንዳይረሱ

የሳባቢቸው ዘንድ ወደ እነርሱ ልኳቸዋል። እነዚህን ሰዎች እግዚአብሔር የቃሉ አንልጋቸው ብሎ ሲጠራቸው ቅዱስ ጳውሎስ ደግሞ ስለ እነርሱና ስለ ራሱ እንዲህ ብሏል፡- «እንግዲህ እግዚአብሔር በእኛ እንደሚማለድ ስለ ክርስቶስ መልእክተኞች ነን፤ እግዚአብሔር ጋር ታረቁ ብለን ስለ ክርስቶስ እንለምናለን።» 2ኛ ቆሮ 5:20።

ቅዱስ ኤፒፕራምስ የተናገራቸው ቃላትም ድንቅ ናቸው፤ «ማንኛውም አሳብ በተዋጋህ ጊዜ ከትእዛዛት መካከል አንዱን ከፊት ለፊትህ አስቀምጥ። በዚህ ጊዜ የሚወጋህ ስለሚደክም ታሸንፈዋለህ።» በዚህ ዓይነት መንገድ ከትእዛዛት ጋይል፤ እውቀትና ደስታ ስታገኝ አንተን የሚያጠቃህን አሳብ ለይተህ ስለምታውቀው ከአጠገብህ ታርቀዋለህ። እኛን ከማጽናናት አኳያ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ የሚናገረውን ቃል እድምጥ፡- «የእግዚአብሔር ቃል ሕያው ነው፤ የሚሠራም ሁለት እፍ ካለው ሰይፍ ሁሉ ይልቅ የተሳለ ነው...» ዕብ 4:12።

እግዚአብሔር ሳለመርሳት የሚጠቅሙንን ሌሎች ዘዴዎችም ሰጥቶናል። እነርሱም የተለዩ ቀናትና በዓላት ናቸው። ለምሳሌ፡- መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ እኛ የተሰቀለበትን ቀን ለማስታወስና ስቅለቱን እስመልክቶ የሚታሰቡንን የተቀደሱ አሳቦችን በሕሊናችን ለማመላለስ ይረዳን ዘንድ ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ሰሙን ህማማት ዓመታዊ በዓል ሆኖ እንዲከበር ቀናቱን ቀምራ ሰጥታናለች። ረቡዕና ዓርብን ደግሞ በየሳምንቱ እንዲታሰቡ አድርጋ ሰጥታናለች።

ስለ እኛ የፈለሰው ቅዱስ ደም ኃጢአት ስንሠራ ስለሚያሳፍረን አርሱን እንዳንረሳው ቤተ ክርስቲያን ታላሽበናለች። የማይጸም ሰው ሊረሳ ይችላል። ያለ መረዳት የሚጸም ወይም በጥልቀት የማይጸም ሰውም ይረሳል። በየሰዓታቱ የሚጸለዩ ጸሎታትን የማይጸልይ ሰውም ይረሳል። መንፈሳዊ ዘዴዎችን በማይለማመዱ ሰዎች ዘንድ መውደቅ አድግ ቀላል ነው።

ቤተ ክርስቲያን ታስታውሰናለች።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በየወርና በየዓመቱ የሚከበሩ በዓላት የእምነትን እውነታ ያስታውሱናል። ኃጢአት እንዳንሠራ የሚያግዱን መንፈሳዊ ስሜቶቻችንንም በውስጣችን ያነሣሡልናል። ስለ ጸም፤ ስለ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓት፤ ስለ ጸሎት፤ ስለ ጧፍ፤ ስለ ቅዱሳት ሥዕላትና ስለ ዕጣን ተመሳሳይ ነገር መናገር ይቻላል።

በዚህ መሠረት የጸም ቀናት ከእኛ ብዙ ውጊያዎችን የሚያርቁልን መንፈሳዊ ቀናት ናቸው። ለምግብ ብቻ ሳይሆን ለማንኛውም ነገር መንፈስ ሥጋዊ ፍላጎቶችን እንደሚያሸንፍ ያስታውሱናል። ቅዱሳት ሥዕላት የቅዱሳንን ሕይወትና ጥዑም መዓዛ ያለው የነሮአቸውን መንገድ ምሳሌ አድርገን እንድንወስድ ያስታውሱናል። መብራት የዓለም ብርሃን እንደሆነን ሲያስታውሰን (ማቴ 5:14) ጧፍ ወይም ሽማ ደግሞ ለሌሎች ብርሃን ለመስጠት እኛ ራሳችንን ሥጦታ አድርገን ማቅረብ እንዳለብን ያስታውሰናል። ብርሃን ቅዱሳን መላእክትን ያስታውሰናል።

ከዚህ በተጨማሪ ብርሃን ቅድስት ቤተ ክርስቲያንን በሰማይ እኛን ደግሞ በሰማይ እንደምናበራ ከዋክብት አድርጎ እንደሚመስለን ያስታውሰናል። የእግዚአብሔር ቃል ዓይነት የሚያበራ ብርሃን መሆኑንም ያስታውሰናል። መዝ 18፡ ነቢዩ ጻዊት እንደተናገረው የእግዚአብሔር ሕግ የመንገዳችን ብርሃን መሆኑን ያስታውሰናል። «ሕግህ ለእግራ መብራት ለመንገዴ ብርሃን ነው።» መዝ 118:105። ቅዱሴም የጌታችንና የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ሕይወት፣ ሞቱንና በዓለም ላይ ለመፍረድ ተመልሶ መምጣቱን ያስታውሰናል። ከዚህ በተጨማሪ ምጽአቱን እንድንጠባበቅና ሕይወት የሚሰጡን የመሰከታዊ ምሥጢራቱ ተካፋዮች እንሆን ዘንድ እንድንዘጋጅ ያስታውሰናል።

የማስታወስ ጥቂት ጥቅሞች።

እግዚአብሔር አምላክ ለአዳም፣ ለሐዋንና ለልጆቻቸው እንዳደረገው ማስታወስ ኃጢአት እንዳንሠራ ይረዳናል። የኃጢአት ደመወዝ ሞት ነው። ይህ ሞት ደግሞ በተከፈለልን ዋጋ ከእኛ ተወግዷል። ምንም እንኳ ለድንኳኑን ፍጹምና በቂ ዋጋ ቢከፈልም እግዚአብሔር ለአዳም በፊቱ ወዘ እንደራን እንዲበላ ሐዋን ደግሞ በጭንቅ እንድትወልድ ቅጣት ጥሰባቸዋል። ዘፍ 3:19 እና 16።

ከድንኳኑ በኋላ እንኳ እግዚአብሔር ይህን ቅጣት ጠብቆ ያቆየው የቀደመ ጥፋታችንን በማስታወስ አሁን ለምንሠራው ኃጢአት ንስሐ በመግባት ትሑታን እንድንሆን ነው። የእግዚአብሔር ፍቅር ሁሉንም ይቅር ይላል። ይሁን እንጂ ኃጢአት እርግማንና ሞት እንደሚያመጣብን እንዳንረሳ የቅጣት መኖር ለእኛ አስፈላጊ ነው። ስለሆነም በቅጣት ምክንያት ማማረራችን ለእኛ ተገቢ አይደለም። ይልቁንም በመንፈሳዊ መንገድ ከቅጣት መጠቀም እንጂ።

ኃጢአትን ማስታወስ ጠቃሚ መሆኑን ቅዱስ ጻዊት እንዲህ በማለት ተናግሯል፡- «... ኃጢአቴም ሁልጊዜ በፊቴ ነው።» መዝ 50:3። ኃጢአቶቻችንን የምናስታውሳቸው ንስሐ እንድንገባቸውና ትሑታን እንድንሆንባቸው ነው። ከንስሐ በኋላ በመንፈሳዊነት የተፈለገው ከፍተኛ ደረጃ ላይ ብንደርስም እንኳ ራሳችንን ከፍ ከፍ እንድናደርግ አልተፈቀደልንም።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ እስከ ሦስተኛው ሰማይ ድረስ ከተነጠቀ በኋላ እንኳ ቤተ ክርስቲያንን ማሳደዱን ስላልረሳ እንዲህ በማለት ተናግሯል፡- «እኔ ከሐዋርያት ሁሉ የማንከ ነኝና የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ስላሳደድሁ ሐዋርያ ተብዬ ልጠራ የማይገባኝ...» 1ኛ ቆሮ 15:9። ከዚህ ሌላ ኃጢአቶቻችንን የማንረሳቸው ለምንድር ነው?

ኃጢአቶቻችንን የማንረሳቸው ለወደቁት እንድንራራላቸውና እኛም ጻፃመኛ እንዳንወድቅ ራሳችንን እንድንጠብቅ ነው። ዕብ 13:3። ከዚህ ሌላ ኃጢአቶቻችንን የምናስታውሳቸው እግዚአብሔር እነርሱን እንዲረሳልን ወይም ይቅር እንዲልልን ነው። ይህን አስመልክቶ ቅዱስ እንጦንስ «እኛ ኃጢአቶቻችን የማንረሳቸው ከሆነ እግዚአብሔር እነርሱን ያስታውሰናል። እኛ ኃጢአቶቻችን

የምናስታውሳቸው ከሆነ ደግሞ እግዚአብሔር ይረሳልናል።» በማለት ተናግሯል። ይህ ሲባል ግን እግዚአብሔር ኃጢአቶቹን ስለረሳልን ወይም ኃጢአቶቹ ስለ ጠቀሱ እኔ ልዩላቸው ለማለት አይደለም። አንተ ከነቢዩ ጻዊትና ከቅዱስ ጳውሎስ አትበልጥም! ሁለቱም ይቅር ከተባሉ በኋላ ኃጢአቶቻቸውን አስታውሰዋልና።

ኃጢአትህን መርሳት እንደሌለብህ ሁሉ እግዚአብሔር ለአንተ ያለውን የፍቅር ቸርነትም መርሳት የለብህም። እነዚህን መርሳት ከአንተ ምስጋናህን ከማጥፋቱም በላይ ለእግዚአብሔር ያለህን ፍቅር ይቀንስብሃል። እነዚህ ሁለት ጉዳዮች ደግሞ ለመንፈሳዊ ሕይወትህ በጣም አደገኞች ናቸው።

እግዚአብሔር አምላክ ሕዝቡ የዮርዳኖስን ወንዝ መሸገራቸውን እንዳይረሱ ድንጋይ እንዲያቆሙ አዝዞአቸዋል። ሊያ 4:9። ቀይ ባሕርን በመዝሙር መሸገራችንንም አንዝነጋም ብለዋል። ያቆጠቆጠችው የእርን በትርና መናው ማስታወሻ ይሆኑ ዘንድ ከምስክሩ ታቦት ጋር ተቀምጠዋል።

የእግዚአብሔርን የፍቅር ቸርነትና ለእርሱ የገባኸውን ስዕላት አትርሳ! እነዚህ ለመንፈሳዊነትህ ጠቃሚ ናቸውና። አንተ በችግር ውስጥ ስትሆን ለእግዚአብሔር የገባኸውን ቃል ኪዳንና እርሱ ኃጢአቶችህን ማጥፋቱን አስታውስ። ንስሐ በገባህና ቅዱስ ቁርባን በተቀበልህ ቁጥር ለእርሱ የገባኸውን ቃል ኪዳን በማስታወስ ከዚህ በኋላ ልትሠራ ስላለብኸው ኃጢአት አፈር።

ቅዱሳን ሰዎች እግዚአብሔር ለእነርሱ ያደረገውን የፍቅር ቸርነት አልረሱም። አንተም የእርሱን ፍቅር ከፊትህ የምታስቀድም ከሆንህ ፍቅር በልብህ ውስጥ ይቀጣጠላል። ቅድስት ቤተ ክርስቲያን የምስጋና ጸሎትን ለሁሉም ጸሎቶች መግቢያ አድርጋ ያዘጋጃቸዋል። የእግዚአብሔርን የፍቅር ቸርነት እንድናስታውስ ነው። ከዚህ ጸሎት በማስከተል በግል ጸሎትህ ዝርዝር ውስጥ እግዚአብሔርን እንደምትወደው ጨምረህ መግለጽ ትችላለህ። ይህን በማድረግህም ስለ ፍቅር በለምታፍር ኃጢአት አትሠራም።

ከዚህ በተጨማሪ በፍርሃትና በጭንቀት ውስጥ እንዳትወድቅ እግዚአብሔር ለአንተ የገባቸው ቃል ኪዳንና የሚያደርግልህን ጥበቃ አትርሳ። ችግር በገጠመህ ጊዜ ሁሉ እግዚአብሔር አባትህ እንደሚጠብቅህና እንደሚንከባከብህ አስታውስ። ይህን አስመልክቶ እርሱ የተናገረውን ቃል አስታውስ፡- «በሕይወትህ ዕድሜ ሁሉ ማንም አይቋቋምህም . . . አልጥልህም አልተወሀምም።» (ሊያ 1:5)። «. . . እኔ ከአንተ ጋር ነኝ፤ ማንም ክፉ ሊያደርግብህ የሚነሣ የለምና አትፍራ . . .» (ሐዋ 18:10)። «በእጠገብህ ሺህ በቀኝህም አሥር ሺህ ይወድቃሉ፤ ወደ አንተ ግን አይቀርብም።» መዝ 90:7።

የሚፈራና የሚጨነቅ ሰው የእግዚአብሔርን ፍቅርና ቃል ኪዳን የረሳ ሰው ለመሆኑ ምንም ጥርጥር የለውም። ሰው ቢረሳ እንኳ ከነቢዩ ጻዊት ጋር ሆኖ ለእግዚአብሔር እንዲህ በማለት ይናገር፡- «ለባሪያህ ተስፋ ያስደረግኸው ቃልህን አስብ። . . . ይህች በመከራዬ ደስ አሰኘኝ።» መዝ 118:49 እና 50። ይህ ሁሉ በፈተና ጊዜ ከሚመጣ ከጥርጥር ውጊያ ሊታደግህ ይችላል። ስለዚህ

እግዚአብሔር ለአንተ በሠራው ሥራ ላይ መተማመንን! ተስፋንና ጥልቅ እምነትን የሚያረጋግጡ ጥቅሶችን በልብህ አጥናቸው። ከዚህ በኋላ በሕሊናህ ውስጥ አስቀምጣቸውና እንዳትረሳቸው መላልሰህ ድገማቸው። ይህን በማድረግህም በጌታ ደስ ይልሃል ትደላደላለህም።

ከዚህ በማስከተል ፈጽሞ ልትረሳው የማይገባህን ጉዳይ እንመለከታለን። በምድር ላይ ስላለ ቆይታህ አስታውስ።

ነቢዩ ጻዊት በጸሎቱ ውስጥ «እኔ በምድር እንግዳ ነኝ፤ ትእዛዛትህን ከእኔ አትሰውር።» (መዝ 118:19)። «እኔ በምድር ላይ እንግዳ ነኝ፤ እንደ አባቶቼም እንግዳ ነኝ።» (መዝ 38:12) አያለ በዚህ ጉዳይ ላይ በተመሰጠ ይቆይ ነበር።

የመለየት ስሜት ጻዊትን ስለ ሞት እንዲያስታውስ አድርጎታል። ነቢዩ ከማስታወስ ተጠቅሟል ማለት ነው። በመሆኑም እንዲህ አያለ ይጻልይ ነበር፡- «አቤቱ ፍጻሜዬን አስታውቀኝ! የዘመኔ ቁጥሮች ምን ያህል እንደ ሆኑ፤ እኔ ምን ያህል ወደ ኋላ እንደምቀር አውቅ ዘንድ።» መዝ 38:4። እንዲህ ዓይነቱ ስሜት የነበረው በነቢዩ ጻዊት ውስጥ ብቻ አልነበረም። በሁሉም ቅዱሳን አባቶች ውስጥ እንዲ። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ይህን አስመልክቶ እንዲህ ብሏል፡- «እነዚህ ሁሉ አምነው ሞቱ . . . እንግዳችና መጻተኞች እንዲሆኑ ታመኑ።»፤ «. . . አሁን ግን የሚበልጠውን እርሱም ሰማያዊ አገር ይናፍቃሉ።» ዕብ 11:13 እና 16። ዘላለማዊነትን ማስታወስ ኃጢአት ከመሥራት ስለሚጠብቅ መናንያን አባቶች ሁሉ ሞታቸውን እያሰቡ ይናራሉ። የመጨረሻው ነጥባችን ድካምን ስለ ማስታወስ ነው።

ድካምህን አስታውስ።

ድካምህን ስታስታውስ ከኃጢአትና ከሌሎች ጥቃቶች ቀለበት ትርቃለህ። ከዚህ በተጨማሪ ራስህን ስለምትጠብቅ በሕይወትህ ጥብቅ ከመሆንህም በላይ በመንፈሳዊ ተጋድሎዎችህ ስኬታማ ትሆናለህ። ጉራ የሚነኩ ሰዎች ይወድቃሉ። ስለ ኃጢአት ግን እንዲህ ተብሎ ተጽፎአል፡- «ወግታ የጣለቻቸው ብዙ ናቸውና፤ እርስዎም የገደለቻቸው እጅግ ብዙ ናቸው።» ምሳ 7:26።

ድካሙን የተገነዘበ ሰው ግን ትሑት ነው። ትሑትና ደግሞ በዲያብሎስ የሚፈራ ከባድ መሣሪያ ነው። ትሑት ሰው የእግዚአብሔርን እርዳታ ለማግኘት ይጸልያል። ሰው ውጊያውን ድል እንዲነሣ የሚያግዘው መሣሪያ ደግሞ ጸሎት ነው።

ይህን ሁሉ በማወቅ ጎጂ መርሳቶችን ተቃውሞ። መርሳትንም ለራስህ ጥቅም ተጠቀምበት። ለምሳሌ፡- የሌሎችን ጤናማ ያልሆነ እንክብካቤ፤ የሠራኸውን መልካም ሥራ፤ የዓለምን ከንቱ ጉዳዮችና የጠላት ዲያብሎስን ማስፈራሪያዎች እርሳቸው አታስታውሳቸውም።

ጥያቄ።

ማስታወስንና መርሳትን አስመልክቶ አንዳንድ ሰዎች ኃጢአቶቻቸውን ሁልጊዜ በፊታቸው አድርገው የሚያስታውሷቸው ከሆነ በሚያስታውሷቸው ኃጢአቶቻቸው ተመልሰው እንደሚወድቁ ይናገራሉ። ይህን አስመልክተውም ይጠይቃሉ። ኃጢአቶችን ማስታወስ ማለት ግን አንድ ሰው እንዲያዝንና እንዲወድቅ የሚያደርጉትን የኃጢአት ዝርዝሮችን በእርግጥ ያስታውስ ማለት አይደለም።

ምዕራፍ አምስት።

ጥርጥር።

- ❖ ጥርጥርና ጉዳቶቹ።
- ❖ የጥርጥር ዓይነቶች።
 - እግዚአብሔርን መጠራጠር።
 - ደግማን መጠራጠር።
 - ባልንጀሮችን መጠራጠር።
 - ሰዎችን መጠራጠር።
 - ቅድስናን መጠራጠር።
 - ራስን መጠራጠር።
 - አገልግሎትን መጠራጠር።
- ❖ የጥርጥር ምክንያቶች።
 - የራስ ተፈጥሮ።
 - ቀናነትና ጥልቀት።
 - ፍርሃት።
 - የዲያብሎስ ውጊያዎች።
 - እካባቢ።
 - ራስን በአንድ ጉዳይ መወሰን።
 - የተራዘመ ጊዜ።
 - በመከራ የሚመጣ ጥርጥር።
 - ስህተቶችን በአንድ መጠቅለል።
- ❖ ከከንቱ ስሜት የሚመጣ ጥርጥር።

ጥርጥርና ጉዳቶቹ።

ጥርጥር የእምነትና የጽናት ጉድለት ነው። ይህ በመሆኑም መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ ጴጥሮስን፡- «... እንተ እምነት የጎደለህ! ስለ ምን ተጠራጠርህ?» ብሎታል። ማቴ 14:31። ጥርጥር ያለ መጽናት! ግልጽ ያልሆነ ራእይና ያለማመን ደረጃ ነው።

ጥርጥር ለሕሊና እና ለልብ ሊከሰት ነው። ጥርጥር ወደ ሰው በቀላሉ ሊገባ ይችላል። ከዚያ ሰው ግን በቀላሉ አይወጣም። ከዚህ በተጨማሪ ጥርጥር በመጨረሻ ሲገለጥ ድብቅ ውጤት ትቶ ሊያልፍ ይችላል። ጥርጥር የሰውን ሰውና መደላደል ያሳጣል። ተአምር በጥርጥር ምክንያት አይገለጥም። ይሁን እንጂ እምነት ላላቸው ነገር ግን ተራ ለሚባሉ ሰዎች ይከሰታል።

ጥርጥር ዘላቂ ከሆነ ወደ በሽታነት ወይም ወደተወሳሰቡ መጥፎ ውጤቶች ሊወጥ ይችላል። ጥርጥር ነርቭን በማጥቃት ወደ ግራ መጋባትና ወደ ቦዛ አሳብ ከመምራቱም በላይ እንቅልፍ ይከሰታል። ከዚህ በተጨማሪ ውጤቱ ወደ ማመንታት፣ ወደ ይሉኝታና በነገሮች ላይ ወዳለመወሰን ያደርሳል።

የጥርጥር ዓይነቶች፡፡

ምሳሌ የሚሆኑን ጥቂት የጥርጥር ዓይነቶች አሉ፡፡ እነርሱም፡- አምነትን፣ እግዚአብሔርን፣ ደግማን፣ ሰዎችን፣ ጓደኞችን፣ ራስን፣ ቅድስናን፣ ንስሐን፣ አገልግሎትንና የሕይወትን ነገር መጠራጠር ናቸው፡፡

1- እግዚአብሔርን መጠራጠር፡፡

ጥርጥሩ በእግዚአብሔር ሕልውና ላይ ሊሆን ይችላል፡፡ ይህ በአንድ ወቅት በዲያብሎስ የተጠነሰሰ ረቂቅ ውጊያ ነው፡፡ ውጊያው በሰው ሕይወት ውስጥ ጣልቃ የሚገባ ውጊያ ነው፡፡ ይህ የሚመጣውም በዚህ ዙሪያ የተጻፉ መጻሕፍትን ከማንበብ፣ እግዚአብሔር የለም ብለው ከሚያምኑ ሰዎች ጋር ከመወዳጀትና ከሕሊና በላይ በሆኑ ጉዳዮች ላይ ከመወያየት ነው፡፡ እንዲህ ዓይነቱ ውጊያ ከተለያዩ የፍልስፍና እና የሳይንስ የምርምር መስኮች ወይም ስለ ህዋና አፈጣጠሩ ከተጻፈ ታሪክ ሊመጣ ይችላል፡፡ ወይም ደግሞ ታዋቂ ለመሆን ፈልገው ሰዎችን ከሚቃወሙ ሰዎች ይህ ውጊያ ሊመጣ ይችላል፡፡

ምናልባት ጥርጥር የእግዚአብሔርን ሕልውና ከመጠራጠር ላይነት ይችላል፡፡ ይሁን እንጂ እርዳታውንና ጥበቃውን፣ፍቅሩንና ቃል ኪዳንን ወይም የጸሎትን ጥቅም ተንተርሶ ሊነሣ ይችላል፡፡ እግዚአብሔር ያዕቆብን ለመግረክ የገባውን ቃል ኪዳን ርብቃ ስለ ተጠራጠረች ይሰሐቅን ለማታለል ሰው ሰውኛውን የማታለል ዘዴ ተጠቅማለች፡፡ ዘፍ 27፡፡

አባታችን አብርሃምም እግዚአብሔር ዘርህን እንደ ምድር አሸዋና እንደ ሰማይ ከዋክብት አበዛዋለሁ ብሎ የገባለትን ቃል ኪዳን ስለ ተጠራጠረ ሰው ሰውኛ ጠባባይ ገልጧል፡፡ ዘፍ 16፡፡

2- ደግማን መጠራጠር፡፡

የዚህ ጥርጥር ውጤት የሚመጣው በሌሎች የአምነት ድርጅቶች አማካይነት ነው፡፡ የጸና አምነት የሌለው ሰው የእነርሱን ስብሰባ በመካፈል፣ የእነርሱን መጻሕፍትና በራሪ ጽሑፎች በማንበብ የውጤቱ ተካፋይ ይሆናል፡፡ ለምሳሌ አንድ ሰው በጆሃንስ ድፍኖች መካከል ተገኝቶ ስብከት ሊያጸምጥ ይችላል ወይም እርቶዶክሳውያን ባልሆኑ ሰዎች ስብከት ተጽዕኖ ሊደርስበት ይችላል፡፡ እነዚህን በማድረግ ጥርጣራ ወደዚህ ሰው ልብና ሕሊና ዘልቆ ይገባል፡፡

ሰው በአምነቱ ጽኑ ሊሆን ይገባዋል፡፡ የሐዋርያው የቅዱስ ጴጥሮስ ቃላት ምንኛ ድንቅ እንደሆኑ ተመልከት፡- «በእናንተ ስላለ ተስፋ ምክንያት ለሚጠይቁትሁ ሁሉ መልስ ለመስጠት ዘወትር የተዘጋጃችሁ ሁኑ፡፡» 1ኛ ጴጥ 3:15፡፡ በመሆኑም አንድ ሰው ስለ አምነቱ በዓለት ላይ እንደ ተመሠረተ ቤት ጽኑ ሊሆን ይገባዋል፡፡ አንዳንድ ሰዎች የደግማ ጥናት ስለሚከብድ ከመንፈሳዊነት የተራቀቀ ነው በማለት ያሳምኑሃል፡፡ ማጥናትህን ካቆምህ በጊላ ከአንድ አስቸጋሪ ጥያቄ ጋር ስትጋፈጥ ጥርጥር ውስጥ ትገባለህ፡፡ እኛ የምንመክርህ ግን መንፈሳዊ

መጻሕፍትን፣ የደግማ መጻሕፍትንና የሥነ መለኮትን መጻሕፍትን እንድታነብ ነው፡፡

3- ባልንጀሮችን መጠራጠር፡፡

ይህ የሚመጣው በራስ ከመተማመን ወይም ከፍቅር እጠት ነው፡፡ አንድ ሰው ሌላውን ሰው በአውነት ከወደደው በእርሱ ስለሚተማመን አይጠራጠርም፡፡

የዚህ ችግር መፍትሔው ፊት ለፊት፣ በግልጽና በፍቅር መነጋገር ነው፡፡ አንድ ሰው ከሰው በሰማው ወራ ወይም ሐሜት መጎዳት ስለሌለበት የሰማውን ሁሉ ማመን የለበትም፡፡ ምክንያቱም ብዙ ጊዜ ግልጽ ከሆኑ መረጃዎች ይልቅ ሐሜት ጉዳቱ ስለሚከፋ ነው፡፡ ስለዚህ አንተ ከሰውየው ሰምተህ እስካላረጋገጥህ ድረስ ማንንም መወንጀል ወይም ማውገዝ የለብህም፡፡

4- ሰዎችን መጠራጠር፡፡

አንተ የግለሰብን ስህተት በሌሎች ሰዎች ላይ ልታመካት ትችል ይሆናል፡፡ ለምሳሌ አንዱ የአንድን ሰው ስህተት በቡድን ባሉ ሰዎች ላይ ሊያሳብብ ይችላል፡፡ ምንም እንኳን በቤተሰቡ መካከል የሚኖሩ ጥቂት ጸድቃን ቢኖሩም የቤተሰቡ አባል የሆነ የአንድ ሰው ውድቀት በጠቅላላው ቤተሰብ መካከል ጥርጥር ያመጣል፡፡ ጥርጥር ከዚህ አልፎ ተርፎ በሰዎች ሁሉ ወይም በሀገር ደረጃ ሊመጣ ይችላል፡፡

5- ቅድስናን መጠራጠር፡፡

አንድ ሰው የጸም አስፈላጊነቱ ምን ላይ ነው? የሥጋ ቅድስና ምን ዋጋ አለው? የመቆጠብ ጥቅም ምን ይፈይዳል? የድንግልና ጥቅሙስ ምንድር ነው? እግዚአብሔር ከእኛ ጸሎትን ሳይጠባበቅ የሚያድነን ከሆነ ጸሎት ማድረሱ ጥቅሙ ምን ላይ ነው? በማለት በጥርጥር ሊሞላችሁ ይችላል፡፡ እንደዚህ ዓይነቱ ሰው «የቅድስና ጥቅሞች ምንድር ናቸው? ተራ ተግባራት ወይም ሕግጋት ናቸው እኮ!! ሰው ደግሞ በሕግ አይጸድቅም!!» ብሎ እስከመናገር ሊደርስ ይችላል፡፡ ከዚህ በተጨማሪ «እስካመንህ ድረስ የወደድኸውን ማድረግ ስለምትችል ምንም ዓይነት ቅጣት አይደርስብህም! ሌላው ቢቀር ሰባት ጊዜ ብትወድቅ እንኳ ሰባት ጊዜ ልትነሣ ትችላለህ፡፡» በማለት ይናገራል፡፡

ጥርጥር የቀ ተፈቅዷል የትኛውስ ተከልክሏል እስከሚለው መሠረተ አሳብና ሞራል ድረስ ዘልቆ በመግባት ሲንሰራፋ ይችላል፡፡ ጥርጥር ዘመናዊ የፈጠራ ግኝቶችን ማለትም እንደ ቴሌቪዥን፣ ሬዲዮ፣ ሲኒማና ሙዚቃን አስመልክቶ ተፈቅደዋል ወይስ ተከልክለዋል? በማለት ሊያጠራጥር ይችላል፡፡ በነብረተሰቡ መካከል እንግዳና አዲስ የሆኑ ነገሮችን ማለትም እንደ እርግዝና መከላከያንና ክማገፃን ውጪ ተረጋዝው የሚወለዱ ልጆችን በማስመልከት ጥርጥር ሊያጠጣ ይችላል፡፡

እንዲህ ያሉት ነገሮች እንደ መንፈስ፣ እንደ መረዳትና እንደ ጥናት ጥልቀት እንጂ እንደ ፊደል ባይሆኑ መልካም ነው፡፡ ለምሳሌ ሲኒማ ሊፈቀድም ሆነ ሊከለክል የሚገባው ከሚሰጠው ጥቅምና ጉዳት እንጻር ተመዝና ነው፡፡

ቴሌቪዥንን! ሬዲዮንን! ቪዲዮንን! መብታችንና ተውኔትን አስመልክቶ ተመሳሳይ ነገር ሊነገር ይችላል። እነርሱን የምንጠቀምባቸው ለበጎ ነው ወይስ ለክፉ? ብሎ መጠየቅ ብልህነት ነው።

6- ራስን መጠራጠር።

አንዳንድ ጊዜ ሰው ራሱን ስለሚጠራጠር በራሱ አይተማመንም። ከዚህ በተጨማሪ በአቅሙና በችሎታው አይተማመንም። ለዚህ ምሳሌ የሚሆንን ጥሩ ውጤት ለማምጣት የሚጠራጠር ወይም በቂ የፈተና ሰዓት የሰኝም ብሎ የሚጠራጠር ተማሪ ነው። ትክክል ይሁን ስህተት የገዛ ጠባቤን የሚጠራጠር ሰው ራሱን ይጠረጥራል። በጎብረተሰቡ ዘንድ መወደዱን ወይም መጠላቱን የሚጠራጠርም ራሱን ይጠራጠራል።

ራስን መጠራጠር የታየው በልጆች ላይ ከሆነ ልጁን በማወደስና በማበረታታት በራሱ እንዲተማመን ማድረግ ይኖርበታል። ጭካኔና ቁጣ የተሞላበት አያያዝ ሰው ራሱን ይጠራጠር ዘንድ ይመሩታል። ሌላው ቢቀር ያደጉ ልጆችም ማበረታቻና በጎ ቃላትን ይፈልጋሉ። ሲታመሙ ወይም ሲጨነቁ ወይም ችግር ሲገጥማቸው ወይም በፈተና ተስፋ ቆርጠው እንዳይወድቁ ወይም «ምንም ዋጋ የለኝም... ጠፍቼያለሁ!!» በሚሉበት ጊዜ ሊያጽናዷቸውና ሊያስደስቷቸው የሚችሉ ቃላትን ይፈልጋሉ።

ሰው የሚጠብቀውን ዕድል ፋንታ ይጠራጠራል። በመሆኑም ለእርሱ የሚበጀውን ወይም ትክክል የሆነውን በሚያሳውቀው በኑሮ ዘዴው ላይ ይጠራጠራል። የሚበጀው ትዳር ነው ወይስ ድንገልና? የምንኩስና ሕይወት ወይስ የአገልግሎት ሕይወት? በዚህኛው መንገድ ይቆማል ወይስ አይቆምም? በምርጫው ይጸናል ወይስ ይጸጸታል? አንድ የሆነ ጥናት ወይም ሥራ ለእርሱ ይመችዋል ወይስ አይመችውም?

እነዚህ ሁሉ ተራ ጥያቄዎች ወይም ሰውን የሚያስጨንቁና ግራ የሚያጋቡ ጥርጥሮች ሆነው ይለወጣሉ። በመሆኑም ሰውየውን ወደ ጥርጥር ስለሚመሩት በራሱ የማይወስን ሰው ይሆናል። እንዲህ ዓይነቱ ሰው ምናልባት ለችግሩ ለሰዎች ቢያማክርም ብዙዎችን ሊያጠራጥር ይችላል።

ጥርጥር አንዳንድ ሰዎች ጠቃሚ የመፍትሔ ውሳኔ ሊያስተላልፉ ባለቡበት ቀን በመንገዳቸው ላይ ደንቃራ ሆኖ ይቆማል። በዚህ ጊዜ መንገዳቸው ድንገዝግዝ ስለሚሆን በጥርጥር ፊት ግራ ተጋብተው ይቆማሉ። ግብን፣ ዘዴንና መንፈሳዊ ዓላማዎችን አስመልክቶ ጽናት ሊኖር ይኖርበታል። ከዚህ በተጨማሪ የሰው አውቀት፣ ራስን በአውነት መመርመርና አመለካከቶችንና ችሎታዎችን ማመጣጠን ወሳኝ ነገሮች ናቸው። ጋይልን ከመጠራጠር በተቃራኒ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ የሚያጽናኑ ቃላትን ተናግሯል። «ጋይልን በሚሰጠኝ በክርስቶስ ሁሉን እችላለሁ።» ፊል 4:13።

7- አገልግሎትን መጠራጠር።

አንድ አገልጋይ አገልግሎቱ ስኬታማ ነው ወይስ የወደቀ? አገልግሎቱ መቀጠል ነው ያለበት ወይስ ማቋረጥ? በሚሉት ነጥቦች ዙሪያ አብዝቶ ይጠራጠራል። ይህ ሊመጣ የሚችለው ፈጥኖ የሚደርሰውን ፍሬ ለማየት ከመጓጓዣ ነው። ፍሬውን ማየት ካልቻለ ግን የአገልግሎቱን ስኬታማነት ይጠራጠራል።

ይህን አስመልክተን ከተክል አስተዳደግ ትምህርት ልንወስድ እንችላለን። አንድ ዘር ለማደግ፣ ለመጠንከርና ዛፍ ለመሆን ጊዜ ያስፈልገዋል። የቅዱስ አውግስጢን እናት ምንም ዓይነት ፍሬ ባትመለከትም ረገዣዊ ጸሎቶቿን ማቅረቧን በርትታ ተጠላች እንጂ አልተጠራጠረችም። የጥርጥር ምክንያቶች።

የጥርጥር ምክንያቶች ውስጣዊ ወይም ክራስ የሚመጡ ወይም ውጪያዊ ሊሆኑ ይችላሉ። ወደሚያጸና መፍትሔ ለመድረስ እንችል ዘንድ በእነዚህ ምክንያቶች ዙሪያ እንነጋገራለን።

1- ክራስ ጠባይ።

ለምሳሌ የአንድ ሰው ሰብእና ያልተረጋጋ ወይም ውስብስብ ሲሆን በቀላሉ በጥርጥር ውስጥ ሊወድቅ ይችላል። ወይም ሊተማመን የሚችል ባለመሆኑ የአስተሳሰብ መንገዱ ወደ ጥርጥር ይመራዋል። አስተሳሰቡ ጠባብ ስለሚሆንም ከጥርጥር ሌላ ምንም የሚታየው ነገር አይኖርም። ሰፊ ያለ አስተሳሰብ ቢኖረው ግን ጥርጥሮቹ ይጠፋሉ።

2- ገራገርነትና ጥልቀት።

አንድ ሰው ገራገርና ሁሉን የሚያምን ከሆነ የጥርጥር ማዕበል ውስጥ አይወድቅም። ከዚሁ ጋር ተመሳሳይ የሆነው ገራገር ሰው ግን የተነገረውን በሙሉ ቢተበልም ጥርጥር ውስጥ ይወድቃል። ለምሳሌ ይህ ሰው አንዱ ወደ እርሱ ቀርቦ ጓደኛው በእርሱ ላይ ስህተት እንዳገኘ አድርጎ ቢያወራለት ይህን ስለሚያምን ጓደኛውን ይጠረጥራል።

ገራገር ሰው በሰዎች ሊታሰል ይችላል። በመሆኑም ገራገርነቱ እምነትና ደግማን አስመልክቶ እንዲጠራጠር ይመራዋል። በሁለቱም ውጤቶች (በእምነትና በጥርጥር) ላይ በተመሳሳይ ጊዜ የሚደርስ አጥልቆ አሳቢ ሰው የሚገኘው ሰጣ ተመሳሳይ ነው። ይህ ሰው ግን በጥልቅ አሳብ ውስጥ የጥርጥርን ስህተቶች ስለሚያገኝ ሊያጠፋቸው ይችላል።

አንዳንድ ጊዜ ግን ጥልቅ አሳብ ወደ ምክንያታዊነት ስለሚመራ የልብን ገራገርነት ያሳጣል። ከዚህ በኋላ ይህ ሰው መለኮታዊና መንፈሳዊ ምሥጢራትን

በውሱን ሕሊናው አቅም ሊረዳቸው ስለሚችሉት ጥርጥር ውስጥ ይወድቃል።
ብዙ ጊዜ ፈላስፎች ጥርጥር ውስጥ የሚወድቁት በዚህ ምክንያት ነው።

3- ፍርሃት።

ብዙ ጊዜ ፍርሃትና ጥርጥር አይነጣጠሉም። አንዱ ለሌላው ምክንያትም ውጤትም ሊሆን ይችላል። ፍርሃት ወደ ጥርጥር ይመራል። ጥርጥር ደግሞ ፍርሃትን ያስከትላል።

ቅዱስ ጴጥሮስ በባሕር ላይ መራመድ ከጀመረ በኋላ ስለ ተጠራጠረ መጠራጠሩ ፍርሃትን አስከትሎታል። ፍርሃቱ እየጨመረ ሲመጣም መስጠም ስለ ጀመረ ድምፁን አውጥቶ ጮሏል።

4 የዲያብሎስ ውጊያዎች።

ጥርጥር ከዲያብሎስ የሚቃጣ ጥንታዊ ውጊያ ነው። እርሱ የመጀመሪያ ወላጆቻችንን ወደተተከለከለችው ዛፍ በጥርጥር መርቷቸዋል የመጠቃቸውን ውጤትም እንዲጠራጠሩ አድርጓቸዋል። ይህ ደግሞ እንደአብሔርን ያዘዛቸውን ትእዛዝ እንዲጠራጠሩ አድርጓቸዋል።

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ዲያብሎስ በጥርጥር ሊዋጋው ቢሞክርም ስላልቻለ ወድቋል። በመስቀል ላይ አያለም እንዲህ ብሎታል። «... የእንደአብሔር ልጅስ ከሆንህ ከመስቀል ውረድ...» ማቴ 27:40። ዲያብሎስ ቅዱስ እንጦስን በጥርጥር ከምንኩስና ለማራቅ ሞክሮ ነበር። ሰው በሞቱ አፋፍ ላይ አያለ እንኳ ዲያብሎስ ወደ ቅጣት ሊያስገባው ስለሚፈልግ ጥርጥርን ያቀርብለታል።

ዲያብሎስ ዓለሙን ሊያጠቃው የሚችለውን ጥርጥር ባለፉት በሺዎች በሚቆጠሩ ዓመታት ውስጥ ከማወቁም በላይ እንዴት በእነርሱ መዋጋት እንሚችልም በሚገባ ያውቃል። ስለሆነም በሁሉም ነገር ላይ ጥርጣሬን ይተክላል። እርሱ እምነትን እንኳ ያጠራጥራል። ሌላውን ለማደናገር ከሌሎች ጋር ይወዳዳል። ሌላውን ደግሞ ያሳፍራል። ጥርጥር ከዲያብሎስ ብቻ ሳይሆን ከእካባቢም ይመጣል።

5- አካባቢ።

መግደላዊት ማርያም መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ከትንሣኤው በኋላ ብትመለከተውና እርሱም ቢያነጋግራት እንኳ አይሁድ በየሥፍራው በነዙት የተሳሳተ አለባልታና ጥርጥር መካከል ራስዋን ስታገኝ ተጠራጥራ ነበር። ዮሐ 20።

ጥርጥር የተጠራጣሪ ባልንጀራ ከመሆንም ይመጣል። እምነትና መታመን ከአማኝና ከጽኑ ጓደኛ እንደሚወረስ ሁሉ ጥርጥርም ከተጠራጣሪ ባልንጀራ ይወረሳል። ስለሆነም ከእነዚህ ሰዎች ጋር ባልንጀራ ከመሆን ራቅ ይህን

ልታደርግ ባትችል እንኳ ንግግራቸውን በንቃት በማዳመጥ የሚሉትን በሙሉ አትመናቸው።

የጥርጥር ምንጮች ከሆኑትና ጥርጥርን ከሚያነሳሉት ነገሮች መካከል አንዱ ንባብ ነው። ጥርጥር ያለባቸውን መጻሕፍት ሙሉ ለሙሉ ከአንተ ዘንድ አስወግድ። ሊገነቡህ የሚችሉ መጻሕፍትን መርጠህ እንብብ እንጂ አምነትህንና ጥራልህን የሚያጠፋ መጻሕፍትን አታንብብ።

አንዳንድ ጸሐፊዎች የጸኑ ጻድቃንን በመቃወም በአንባብያን ውስጥ ጥርጥርን ያነሣሉ። ይህን ሲያደርጉ ሌሎች የማያውቁትን እነርሱ እንደሚረዱት አድርገው ያቀርባሉ። ሌላው የጥርጥር ምንጭ በአብዛኛው ሐሰት ሆኖ የሚገኘው ሐሚት ነው። ስለዚህ በዚህ ዙሪያ የሚነገሩ ወሬዎችን አትመን። አንተም እነዚህን ሐሚቶች እንደ ገደል ማሚቶ ደጋግመህ አታስተጋብ! ይህን የምታደርግ ከሆንህ በጥርጥር የተሞላህ ሰው ትሆናለህ።

6- ራስን በአንድ ጉዳይ ላይ መወሰን።

የጥርጥር ምክንያቶች ከሆኑት መካከል የሚከተሉት ይገኛሉ...

አንድ ጓደኛህ በጋበዝከው ግብዣ ላይ ላይገኝ ይችላል። ምንም እንኳ ጓደኛህ በግብዣህ ላይ ያልተገኘበት በቂ ምክንያት ሊኖረው ቢችልም አንተ አለመምጣቱን የአንተን ስሜት ሆነ ብሎ ለማዋረድ አድርገህ ከቆጠርኸው በጥርጥር ትሞላለህ።

ወደ ቤቱ አምሽቶ የሚመለስ ባል ያላት ሚስት ያልሆነውን ነገር ምክንያት አድርጋ የምታስብ ከሆነ ጥርጥር ወደ ሕሊናዋ ይገባል። እነዚህ ሴቶች ራሳቸውን በአንድ ጉዳይ ላይ መወሰናቸው የሚያስደንቅ ነው። በጣም የሚገርመው ደግሞ የሚመርጡት ምክንያት የሚያስጨንቃቸውንና አሳባቸውን ግራ የሚያጋባውን መሆኑ ነው።

ሌላዋ ምሳሌ ደግሞ አምሽታ ወደ ቤቷ የምትገባዋ ሴት ልጅ ናት። እናቷ ምናልባት እደጋ ደርሶባት ይሆናል ወይም ተጠልፋ ሊሆን ይችላል ወይም ሌላ ክፉ ነገር አጋጥሟት ሊሆን ይችላል በማለት ታስባለች። ልጇ ተመልሳ እስከምትመጣ ድረስ በጭንቀት ውስጥ ትቆያለች። ወይም ልጇ እስከነ ጭራሹ እንደማትመለስ አድርጋ ልትጠራጠር ትችላለች።

7- የተራዘመ ጊዜ።

ከዚህ አንጻር የአባታችን የአብርሃምን ጉዳይ ስንመለከት እርሱ ለረዥም ዓመታት ምንም ልጅ ሳያገኝ ቆይቷል። አንድ መከራ ወይም ችግር ንጥሞአቸው ለረዥም ጊዜ ያለ ምንም መፍትሔ የሚቆዩ ሰዎችም በዚህ ውስጥ የሚካተቱ ናቸው።

8- በመከራ የሚመጣ ጥርጥር።

ጌዴዎን በጥርጥር ውስጥ በነበረ ጊዜ የእግዚአብሔርን መልእክት የጠየቀው ጥያቄ ለዚህ ምሳሌ ይሆናል፡- «... እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ከሆነ ይህ ነገር ሁሉ ለምን ደረሰብን? አባቶቻችን እግዚአብሔር ከግብጽ አውጥቶናል ብለው ይነግሩን የነበረ ተአምራቱ ወዴት አለ?» መሳ 6:13። ሌላው የጥርጥር ምሳሌያችን ደግሞ እስራኤላውያን በምድረ በዳ በነበሩ ጊዜና በቀይ ባሕር ፊት ለፊት በቆሙ ጊዜ የተጠራጠሩት ጥርጥር ነው። ዘጸ 14።

ከፊት የተጋረጠ ታላቅ እደጋ ወይም መከራ ሰውን ጥርጥር ውስጥ እንዲወድቅ ያደርገዋል። የእስራኤል ሠራዊት በግዙፉ ጎልያድ ፊት የነበራቸው የጥርጥር ስሜት ከዚህ ጋር ተመሳሳይ ነው። ነቢዩ ዳዊት ግን ከሠራዊቱ በተለየ እቋም ምንም ዓይነት ጥርጥር ሳያድርበት በሙሉ ልብ ሆኖ ጎልያድን «እግዚአብሔር ዛሬ አንተን በእጄ አሳልፎ ይሰጣል ...» (1ኛ ሳሙ 17:46) በማለት ተናግሮ ገድሎታል።

መከራ ለረዥም ጊዜ ሲራዘምና አንድ ሰው በጥርጥር ማዕበል ውስጥ ሲወድቅ የእግዚአብሔርን ምሕረት ይጠራጠራል። ወይም ደግሞ ሰውየው በእርሱ ላይ ጥንቆላ እንደተደረገበት አድርጎ ስለሚቆጥር የሚመጣበትን ችግር ለማስቆም ወደ ጠንቆሮች ቤት ይሄዳል። መከራና ረዥም ጊዜ በአሳብና በጥርጥር ያልተሞላ ብርቱ ልብ ይፈልጋል።

9- ስህተቶችን በአንድ መጠቅለል።

ለምሳሌ በእናቷና በአባቷ ንትርክና ጭቅጭቅ በተሞላ ቤት ውስጥ የምትኖር አንዲት ልጃገረድ እርሷም ትዳር ስትይዝ እንደ ወላጆቿ እንደምትሆን አድርጋ ስለምትቆጥር ትዳርን ትፈራለች። ስለሆነም እያንዳንዱን ባል የምትመለከተው አባቷ በእናቷ ላይ እንደሚያደርሰው ያለ ተመሳሳይ ችግር በእርሷም ላይ እንደሚያደርስባት አድርጋ ነው።

ለንደኛው የነገረው ምሥጢር አደባባይ ውጥቶ ሲወራ የሚሰማው ሰው ጓደኞቹን በሙሉ ስለሚጠረጥር ታማኝነታቸውንም ይጠራጠራል። ይህ ሰው የቅርቡ የሆነውን ጨምሮ ለንደኞቹ ሁሉ ምሥጢሩን ስለማያካፍል ራሱን ወዳድ ሰው ይሆናል። የቅርብ ጓደኛውን ሲመለከትም በልቡ «ይኼም እንደ ሌሎቹ ያደርጋል» በማለት ይናገራል።

ሁሉም ሰው እንደዚህ ያደርጋል ብሎ መጠርጠር ትክክል አይደለም። ይህን የሚያደርገው ሰው ግን «የዚህ አገር ሰዎች ሁሉ ጉሩሳች ናቸው!» ወይም ደግሞ «ከዚያ አገር ሚስት አታግቡ!» በማለት ይናገራል። እንዲህ ያለው አሳብ በዚህ ሰው ሕሊና ውስጥ የተተከለው በአንድ ሰው ላይ የተመለከተውን ስህተት ለሁሉም ማጠቃለያ አድርጎ ስለሰጠ ነው።

ከከንቱ ስሜት የሚመጣ ጥርጥር።

አንድ ሰው ከአሥራ ሦስት ቁጥር በስተ ጀርባ የተሰወረ ክፋት አለ ብሎ ያምናል። ስለሆነም አሥራ ሦስት ቁጥርን ይዞ የሚመጣውን ቀንና ማንኛውንም ነገር ይጠራጠራል።

የቤቱ ቁጥር አሥራ ሦስት ቁጥርን ያካተተ ከሆነ ወይም በስልክ ቁጥሩ ውስጥ አሥራ ሦስት ቁጥር ካለ ወይም ደግሞ ሥራ ለመቀጠር የሚያስገባው ማመልከቻ ውስጥ ይህ ቁጥር ካለ አይቀናኝም ብሎ ስለሚያስብ ይጠራጠራል። ይህ የጥርጥር አሳብ በሕሊናው ውስጥ እየጎላ ሲመጣ በራሱ የማይተማመን ሰው ይሆናል። ከዚህ በኋላ እንዲህ ያለውን እምነት ከሕሊናው ውስጥ ለማውጣት አስቸጋሪ ይሆንበታል።

ምዕራፍ ስድስት፡፡

ፍርሃት፡፡

- ሁለት አጠቃላይ አሳቦች፡፡
- ቅዱስ ፍርሃት፡፡
- የተፈጥሮ ፍርሃት፡፡
- ሞትን መፍራት፡፡
- ሰዎችን መፍራት፡፡
- ዲያብሎስን መፍራት፡፡
- ያለ ምክንያት መፍራት፡፡
- መፍትሔው፡፡

ሁለት አጠቃላይ አሳቦች፡፡

ፍርሃትን በተመለከተ ሁለት ጠቃሚ አሳቦች በሕሊናችን ውስጥ ይመጣሉ፡፡ እነርሱም፡-

1- ቅዱስ ፍርሃት ስላለ ፍርሃት ሁሉ ኃጢአት ወይም ውጊያ አይደለም፡፡

2- የመጀመሪያ ወላጆቻችን ኃጢአት ከመሥራታቸው በፊት ፍርሃት በሰው ልጆች ተፈጥሮ ውስጥ አልነበረም፡፡

እግዚአብሔር ከፈጠረው በኋላ አዳም ያለ ምንም ፍርሃት ከዱር አውሬዎች ጋር ይኖር ነበር፡፡ ከእግዚአብሔር ጋር የነበረው ግንኙነትም ከፍርሃት የተለየ ነበር፡፡ ኃጢአት ከሠራ በኋላ ግን በጣም ስለ ፈራ ራሱን በዛፎች መካከል ደብቆ እግዚአብሔርን እንዲህ ነበር ያለው፡- « . . . በገነት ድምፅህን ሰማሁ፤ ዕራቁቴንም ስለ ሆንሁ ፈራሁ . . . » ዘፍ 3:10፡፡

ቃየን ወንድሙ አቤልን ከገደለው በኋላ የፍርሃት በሽታ እየጨመረ ስለ መጣ ወደ ሽብር ተለውጧል፡፡ ቃየን በእግዚአብሔር የተናገረው እንዲህ በማለት ነበር፡- «እነሆ ዛሬ ከምድር ፊት አሳደድኸኝ፤ ከፊትህም እስመራለሁ፤ በምድር ላይ ከብላይና ተቅበዝባኸ እሆናለሁ፤ የሚያገኘኝም ሁሉ ይገድለኛል፡፡ » ዘፍ 4:14፡፡

ከዚህ በኋላ ፍርሃት የሥነ ልቦና በሽታ ስለሆነ ወደ ሰው ተፈጥሮ ገባ፡፡ ከዚያም ለፍርሃት የተለያዩ ምክንያቶችና ውጤቶች ብቅ ብቅ ማለት ጀመሩ፡፡ ቀጥሎም ፍርሃት ዲያብሎስ የሰው ልጆችን የሚዋጋበት መንፈሳዊ ውጊያ ሆነ፡፡ ከዚህ በኋላም ፍርሃት፤ ስጋት፤ ድንጋጤ፤ ጭንቀትና ሽብር የሚባሉ የፍርሃት ደረጃዎች ወጡ፡፡ ሰው ከፍተኛ ፍርሃት ካደረበት ሕሊናውን መሳትና አልፎ ተርፎም ይሞት ጀመር፡፡ በፍርሃት ምክንያት ነርቮቹ መሽመድመድ ሰውነቱም ይንቀጠቀጥ ጀመር፡፡

መንፈሳዊ ውጊያዎች

ቅዱስ ፍርሃት፡፡

ይህ ፍርሃት በሚከተሉት የመጽሐፍ ቅዱስ ቃላት ተገልጦአል፡- «የጥበብ መጀመሪያ እግዚአብሔርን መፍራት ነው . . . » (መዝ 110:10፤ ምሳ 9:10፡፡) 1 « . . . በእንግድነታችሁ ዘመን በፍርሃት ኑሩ፡፡ » (1ኛ ጴጥ 1:17፡፡) መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም እንዲህ ብሏል፡- «ሥጋንም የሚገድሉትን ነፍሱን ግን መግደል የማይቻላቸውን አትፍሩ፤ ይልቅ ነፍሱንም ሥጋንም በገሃነም ሊያጠፋ የሚችለውን ፍሩ፡፡ » 1 «አዎን አላችኋለሁ አርሱን ፍሩ፡፡ » (ማቴ 10:28፤ ሉቃ 12:5፡፡)

እዚህ ላይ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሁለት የፍርሃት ዓይነቶችን በፊታችን ገልጦልናል፡፡ እነርሱም የሚያስፈልግ ፍርሃትና የተላላተ ፍርሃት ናቸው፡፡

እግዚአብሔርን መፍራት እርሱን ወደ ማክበርና ለእርሱ ወደ መታዘዝ ያደርስናል፡፡ ከዚህ በተጨማሪ ትእዛዛቱን ለመጠበቅ፤ እርሱን ለማፍቀርና በንስሐ ሕይወት ለመመራት ይጠቅመናል፡፡ ይሁን እንጂ ዛሬ የምናተኩረው መንፈሳዊ ውጊያዎች በሚለው ዐቢይ ርዕስ ላይ ስለሆነ ቅዱስ ፍርሃትን በዚህ እናጠቃልለዋለን፡፡

የተፈጥሮ ፍርሃት፡፡

አንድ የሥነ ልቦና አዋቂ ፍርሃት በሦስት ምክንያቶች ሊገለጥ ይችላል በማለት ተናግሯል፡፡ እነርሱም፡- በጨለማ፤ ባልታወቀ ነገርና በድንገተኛ እንቅስቃሴ ናቸው፡፡

እነዚህ ሦስት ምክንያቶች በአንደኛው ምክንያት ይኸውም ባልታወቀ ነገር ጥላ ሥር ሊጠቃለሉ ይችላሉ፡፡ ከጨለማ በስተጀርባ አንድ ያልታወቀ ነገር ተሸሸጎ እንዳለ ሁሉ ከድንገተኛ እንቅስቃሴ በስተጀርባም አንድ ያልታወቀ ምክንያት አለ፡፡ ይሁን እንጂ አንዳንድ ሰዎች ጨለማንም ሆነ ድንገተኛ እንቅስቃሴን አይፈሩም፡፡ መንፈሳዊነት በእነዚህ ሰዎች ዘንድ የለም፡፡

ሞትን መፍራት፡፡

ብዙ ሰዎች መጎዳትን ስለሚፈሩ ሞትንና የሞትን ምክንያቶች ይፈራሉ፡፡ ሞትን የማይፈሩ ሰዎች ጥቂት ናቸው፡፡ የሞት ፍርሃት ግን በራሱ የማይታወቅ ፍርሃት ነው፡፡ ሰው ሞትን ቀደም ሲል አይቶት የማያውቀው ነገር ነው፡፡ ከሞት በኋላ ያለው ነገርም አይታወቅም፡፡ ሰው ሞትን የሚፈራው እንዴት እንደሚሞትና ነፍሱ እንዴት ከእርሱ ተለይታ እንደምትሄድ ስለማያውቅ ነው፡፡ እነዚህ ሁሉ ነገሮች ሰውን ያስፈሩታል፡፡

ከዚህ በተቃራኒ ከሞት በኋላ ባለ መዳረሻው እርግጠኛ የሆነ ሰው ግን ሞትን ይናፍቀዋል እንጂ አይፈሩውም፡፡ በመሆኑም ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ እንዲህ በማለት ተናግሯል፡- « . . . ልሂድ ከክርስቶስም ጋር ልኖር እናፍቃለሁ፤ ከሁሉ ይልቅ እጅግ የሚሻል ነውና . . . » ፊል 1:23፡፡ ከኢየሱስ

ክርስቶስ በስተ ቀኝ የተሰቀለው ወንበዴ «... እውነት አልላለሁ፡- ዛሬ ከእኔ ጋር በገነት ትሆናለህ» (ሉቃ 23:43) የሚለውን ቃል ኪዳን ከሰማ በኋላ ሞት እንዳላስፈራው ምንም ጥርጥር የለውም፡፡ ስምዖን አረጋግጦ ሞትን ስላልፈራ ጌታ እንዲያሰናብተው እንዲህ በማለት ጥያቄ አቅርቧል፡- «ጌታ ሆይ፡- አሁን እንደ ቃልህ ባሪያህን በሰላም ታስናብተዋለህ፤ ዓይኖቼ በሰዎች ሁሉ ፊት ያዘጋጀኸውን ማዳንህን ተመልክተዋልና...» ሉቃ 2:29-30፡፡

ሞትን የሚፈራ ሰው ንስሐ ያልገባና ያልተዘጋጀ ከመሆኑም በላይ ይህን ዓለም የሚወድ ሰው ነው፡፡ ይህ ሁሉ የሚገልጠው ኃጢአትን ነው፡፡ ሞትን መፍራት ያለ ነገር ቢሆንም ወደ ፍርሃት የሚመሩት ምክንያቶች ግን ኃጢአት ናቸው፡፡ በትሕትናቸው የሚታወቁ ቅዱሳን ራሳቸውን ኃጢአተኞች አድርገው ስለሚቆጥሩ ሞትን ይፈራሉ፡፡ ሞትን መፍራት ሰውን ለዚህ ያዘጋጀዋል ወይም ከዚህ ያርቀዋል፡፡ መንፈሳዊ ሰው በንስሐና በእግዚአብሔር ፍቅር ለሞት የተዘጋጀ ይሆናል፡፡ ስለሆነም ፍርሃት ከርሱ ስለሚርቅ ሰላሙን ከእግዚአብሔር ያገኛል፡፡

ዲያብሎስ ግን ሞትን መፍራትን የሚያጠምደውን ሰው በተቃራኒው አቅጣጫ ስመጣል ይጠቀምበታል፡፡ እርሱ ሰለበውን ከሞት እንዲሸሽ ካደረገው በኋላ ስለ ሞት ምንም ዓይነት ወሬ እንዳያወራና ሞትን አስመልክተው የሚወሩ አስጨናቂ ወሬዎችን እንዳይሰማ ያደርገውና የሕይወትን አስደሳች ጎን ወደ እርሱ ያስገባል፡፡

ሁኔታቸው በእስረ ሁኔታ ላይ ያለና ለሞት የቀረቡ የአንዳንድ የታመሙ ሰዎች ዘመዶችና ሐዚሞች በእነርሱ ፊት ሞት የተባለውን አስፈሪ ነገር ማንሳት አስመልሰዋቸው ያሳዝናል፡፡ ሕመማቸውን ሙሉ ለሙሉ ይረሱ ዘንድ ይዋሹዋቸዋል፤ በሚያስደስቱ ወሬዎች ያረጋገጋቸዋል፤ ያዘናኗቸዋል፤ ያስቋቸዋልም፡፡ ይህን በማድረጋቸው የሞትን ፍርሃት ሊያቀሉላቸው ቢችሉም ሞት ግን ባልጠበቁት ሰዓት በመምጣት አንዳች ሳይዘጋጁ ይወስዳቸዋል፡፡

ዲያብሎስም «መሞትህ ካልቀረ በቀረህ ጊዜ በሚቻልህ ሁሉ ሕይወትህን አስደስታት!» በማለት ሰለባውን ይፈታተነዋል፡፡ ይህ «ነገ እንሞታለንና እንብላና እንጠጣ፡፡» (1ኛ ቆሮ 15:32) የሚሉት የእነ ሆድ አምላኩ አስተሳሰብ ነው፡፡ እዚህ ላይ ሞትን መፍራት አንድ መውጊያ ሞትን ማስወገድ ደግሞ ሌላ መውጊያ መሆኑን እንመለከታለን፡፡ ዲያብሎስ የሚዋጋው በሁለቱም መንገድ ነው፡፡ ሰውየው በመሞቱ እርግጠኛ መሆኑን ዲያብሎስ ሲያውቅ ንስሐ እንዳይገባና ራሱን እንዳያዘጋጁ ለመከላከል በሌላ ዓይነት ውጊያ ይዋጋዋል፡፡

ዲያብሎስ ሞትን መፍራት የሰውን ሕሊና የሚያሸመደምደው አድርጎ በማሳየት ሰውየው ለዘላለማዊነቱ ይዘጋጃ ዘንድ እንዳይችል እንዲህ ባለው ፍርሃት ውስጥ እንዲኖር ያደርገዋል፡፡ ይህ ሰው መሪር ሞትን እስከነ ሕማሙ ሊያየው የሚችለው ብቸኛ ሥዕል አድርጎ ያቀርብለታል፡፡ በዚህ ውስጥ ከሕይወቱ፣ ከሚወዳቸውና ከደስታዎቹ ጋር እንደሚያጣቸው ያሳየዋል፡፡ ተስፋ መቀረጥንና ሕመምን በማሳየት ዘላለማዊነትንና ለዘላለማዊ ሕይወት መዘጋጀትን እንዳያስብ ያደርገዋል፡፡

በሌላ መልኩ ዲያብሎስ ሞትን መፍራት ሰውን ወደ ከፋ ኃጢአቶች ለመወርወር የሚጠቀምባቸው አድርጎ ያቀርባቸዋል፡፡ ከእነዚህ የከፋ ኃጢአቶች መካከል እምነትን መካድ አንዱ ነው፡፡ እዚህ ላይ ለማዕታት የተሻለ ሕይወት ለመውረስና ከእግዚአብሔር፣ ከመላእክቱና ከቅዱሳኑ ጋር ለመኖር ይናፍቁ ስለ ነበር ሞትን ይቀበሉ ዘንድ በጣም ይናፍቁ ነበር፡፡

የዘላለማዊነት ፍቅር ልብ ሞትን እንዳይፈራ ከመርዳቱም በላይ የዝግጁነት መንፈስን ያድላል፡፡ ስለ ዘላለማዊነት፣ ስለ ሰማያዊቷ ኢየሩሳሌም፣ ድንቅ ስለሆነው ትንሣኤና በመንፈስ ስለ መኖር ተነጋገሩ፡፡ ከዚህ በተጨማሪ የእግዚአብሔር ልጆች ሊመሰጡባቸው በሚገባቸው የተለያዩ ድንቅ ርዕሶች ላይ ተወያዩ፡፡ የእነዚህ ርዕሶች ተጽእኖ ወደ ልባችሁ፣ አሳቦቻችሁና ሰሜቶቻችሁ በጥልቀት ይግባ፡፡

ሞትን የሚፈሩ ሰዎች ሁሉ ሞትን የሚያመጣውን በሽታ ይፈራሉ፡፡ በሽታን የሚፈራ ሰው ማመርቀዝን፣ ጥቃቅን ነፍሳትንና የሰውነትን ድካም ይፈራል፡፡ አንድ ሰው ራሱን ከእነዚህ ምክንያቶች ለመጠበቅ የሚሞክረው ሁሉን እንዲጠራጠር በሚያደርገው በበዛ ፍርሃት ተከቦ ስለሚሆን ይህ በራሱ በሽታ ይሆንበታል፡፡

ዲያብሎስ የበሽታዎችን ፍርሃት በመጠቀም ሰውን ወደ ዓለማዊ ምቹት ይወረውረዋል፡፡ ስለሆነም ሰውነቱ እንዲያገግም በሚል ሰበብ ፕሮቴንት ያላቸውን ምግቦች እንዲበላ፣ እንዲጠጣ፣ የስፖርት እንቅስቃሴ እንዲያደርግ፣ እንዲዝናና፣ ችግር እንዳያስብ፣ ጥቂት እንዲሠራ፣ ጉልበቱን እንዲቆጥብ፣ ጥረቱንም እንዳያጎላ ይመክረዋል፡፡ ይህ ደግሞ ሰውየው ሊፈጽማቸው የሚገቡትን ጠቃሚ መንፈሳዊ ጉዳዮችን እንዲዘነጋ ያደርገዋል፡፡ ከዚህ በተጨማሪ ለእንደግሎቱ ታማኝ ስለማይሆንም የታመሙትን መጠየቅ ይዘነጋል፡፡ ጤንነቱ ከማንኛውም መንፈሳዊ እንቅስቃሴ ይልቅ ለእርሱ ግብ ይሆናል፡፡

ይህ ይሁን እንጂ ለሞት ብቸኛ ምክንያት የሚሆነው በሽታ ብቻ አይደለም፡፡ ለምሳሌ ወታደሮች በድፍረትና በወኔ ይሞታሉ፡፡ የሞት ፍርሃት ወደ ሰው ልብ ዘልቆ ከገባ ግን ድፍረቱንና ወኔውን ስለሚሰልበው ፈሪ ያደርገዋል፤ መንፈሱን ያዳክመዋል፤ በጎ የሆኑ ሰብእናዎቹንም ያራቁትበታል፡፡ ይህን አስመልክቶ ቅዱስ አውግሲጢን የተናገረው አባባል አለ፡- «በውስጤ ምንም እንደማልፈራና ምንም እንደማልመኝ ሲታወቀኝ በዓለም ጫፍ ላይ እቀመጣለሁ፡፡»

ሰዎችን መፍራት፡፡

ይህ ደካማ ነፍሳትን የሚያጠቃ ሌላ መንፈሳዊ ውጊያ ነው፡፡ ሰዎችን የሚፈሩትን ያህል እግዚአብሔርን የማይፈሩ ሰዎች ስላሉ እነርሱ ጥፋታቸውን ይጎትታሉ፡፡ እነርሱ ሰዎችን በጣም ብርቱዎች አድርገው ስለሚቆጥሩ ጥቃት ያደርሱብናል፤ ሥራችንን ያሳናል፤ ሰቸግር ወይም ለመክራ ያጋልጠናል፤ ያዋርዳናል፤ ተስፋችንን ይቃወማሉ፤ በማለት ያስባሉ፡፡ ስለሆነም ለእነርሱ የሚሰጡት ግንዛቤ ከፍተኛ ነው፡፡

ዲያብሎስ ከዚህ ፍርሃት ተጠቃሚ ስለሚሆን እነዚህን ሰዎች ወደ ሽንገላ! ወደ ጥርጥርና መስሎ ወደ መታየት ያስገባቸዋል። እነዚህ ሰዎች ፍቅርና የሰዎችን ማረጋገጫ አግኝተናል ብለው ስለሚያስቡ ቢያንስ ቢያንስ ጉዳታቸውን አስቀርተናል ይላሉ። በመሆኑም ምንም ዋጋ እንደሌላቸውና እንደተናቁ ሆነው ይታያሉ። እነዚህ ሰዎች ሰዎችን ለማስደሰት ሊሉ ክፉውን በጎ! በጎውንም ክፉ ይላሉ። ከዚህ በተጨማሪ የእነርሱ ጠላቶች የእርሱ ጠላቶች፣ የእነርሱ ወዳጆችም የእርሱ ወዳጆች ይሆናሉ።

በዚህ መሠረት በፍርሃት ምክንያት መመሪያና ቁም ነገር ይጠፋሉ። ሌላው ቢቀር በዚህ ምክንያት እምነት እንኳ ይጠፋል። ሰው የሚወዳትን ልጅ ስለ ፍርሃት ሲል ይክዳል።

እንዲህ ባለው ጉዳይ ውስጥ ሰው «... ከሰው ይልቅ ለእግዚአብሔር ልንታዘዝ ይገባል።» (ሐዋ 5:29) የሚለውን ቅዱስ ቃል ይዘነጋል። ከዚህ በተጨማሪ «ግጥኡን የሚያጸድቅና በጻድቁ ላይ የሚፈርድ ሁለቱ በእግዚአብሔር ዘንድ አስጸያፊዎች ናቸው።» (ሞላ 17:15) የሚለውን የእግዚአብሔር ቃል ይረሳዋል። ይህ ሰው ምንም ዓይነት የተሳሳተ ሥራ ቢሠራ ወይም አሳቡን ሕሊናው ሊቀበለው ቢችገርም የእርሱ ብቸኛ ጉዳይ መዳኑ ላይ ብቻ ይሆናል።

ሰዎች በፍርሃትና በደካማ መንፈስ ውስጥ ሲሆኑ ስለሚያደርጉት ነገር በአረብኛ የተጻፈ ግጥም አለ።

«በምድራቸው ላይ ስላለህ አስደስታቸው!
በቤታቸው ውስጥ ስላለህ ጥፋታቸውን ሸፍንላቸው!
በሰፈራቸው ውስጥ ስላለህም እጅ ንሳቸው!»

እንዲህ ዓይነቱ ሰው ሌሎች የሚሠሩትን ይሠራል እነርሱ የሚናገሩትንም ይናገራል። በማንኛውም ጊዜ ሁኔታዎችን ተመልክቶ ሊቀየርም ይችላል። ይህን ሰው የፍርሃት ማዕበል እያላተመ ሲወስደው የሚመራው በፍርሃት እንጂ በሕሊናው አይደለም። እንዲህ ዓይነቱን ሰው ስለ መንፈሳዊ መመሪያዎች አንስተህ ብትወቅሰው [ምን ላደርግ እችላለሁ? ሕይወቴ ያለቸው በእነዚህ ሰዎች እጅ ላይ ነው!] በማለት ይመልስልሃል። አንተም ሕይወቴ ያለቸው በእግዚአብሔር እጆች ላይ ብቻ እንደ ሆነ ስትነግረው በእውነትና በተግባር ሳይሆን እንዲሁ በአንደበትህ ብቻ የምታናግረው ይመስለዋል።

በእውነትም በውጪ ካሉ ፍርሃቶቻቸው በውስጥ ያለ እምነታቸው እጅግ የቀነሰ አድርጎ በማሳየት ዲያብሎስ በፍርሃት የሚያጠፋቸው ሰዎች ብዙዎች ናቸው። ብዙዎች ሰዎች ሊጎዱን ይችላሉ በሚል ፍርሃት ብቻ ሳይሆን በዓለም ያሉ ፍላጎቶቻቸው በእነዚህ ሰዎች እጆች ውስጥ ስላሉና የሚሰጧቸውም ሆነ የሚነሳቸው እነርሱ እንደሆኑ አድርገው ስለሚያምኑ ከእግዚአብሔር ይልቅ ሰዎችን ያመልካሉ። ከምኞቶቹ ቁጥጥር በታች የወደቀ ሰው ምኞቶቹን ሳለማጣት ስለሚፈራ ማዕበሉን ተከትሎ ይጠፋል።

እንደዚህ ዓይነቶቹ ሰዎች የሚፈሩት የሥራ መመሪያዎቻቸውን ወይም የማግኘታቸውን ምንጮች ብቻ አይደለም የደስታዎቻቸውን ምንጮች ጭምር እንጂ! እዚህ ላይ የሚወድቁ ሰዎችን ብዙ ስህተቶች እንመለከታለን። ፈንጠዝያን መጡደድ የመጀመሪያው ስህተት ሲሆን ይህን ፈንጠዝያ ማጣት ደግሞ ሁለተኛው

ስህተት ነው። ይህን ደስታ ወይም ፈንጠዝያ ሊከሰክሳቸው የሚችሉትን ሰዎች መሸንገል ሦስተኛው ስህተት ሲሆን ያለማዳረግ በደስታ ውስጥ ለመኖር መመኘት ደግሞ ሌላተኛው ስህተት ነው። እንዲህ... እንዲህ እያለ ይቀጥላል።

አንዳንዶቹ ስህተቶቻቸውን የሚገልጡትን ሰዎች ይፈራሉ። ስለሆነም እነዚህን ሰዎች ስለሚፈራቸው የእነርሱን እፍ ለማዘጋት ሊሉ በማስደሰት ሊደልላቸው ይሞክራሉ። ወይም ደግሞ ዲያብሎስ በእነርሱ ላይ አንድ የሆነ ወንጀል እንዲሠሩ በማነሣሣት ወደ ጥፋት ይመራቸዋል። ለምሳሌ፡- ሊባ ሲሰርቅ የተመለከተውን ሰው ሊገድል ይችላል። አመንዝራ የሆነ ሰውም ኃጢአቱን የሚያጋልጥበትን ሰው ሊገድል ይችላል። ይህን በመሳሉ ጉዳዮች ውስጥ ጉልበተኛ ውገዳዩ አይደለም። ይልቁኑ እንዲህ ያለው ገዳይ ሰነፍና ፈሪ ገዳይ ነው።

በአጠቃላይ ሰዎች የሚፈሩት ከእነርሱ ይልቅ በእውቀት፣ ፈጥሮ በማጥቃት ችሎታ፣ በብቀላና ወጥመዶችን በማድመጥ ከእነርሱ የላቀ ጉልበት ያላቸውን ሰዎች ነው። ይሁን እንጂ ሰዎችን መፍራት የበለጠ ተጎዲዎች ያደርጋቸዋል። ሌሎች ሊቃውሟቸው እንደማይችሉ አድርገው ስለሚያስቡ ያጠቁቸዋል ያለማዳረግም ያስፈራሯቸዋል። የሚጠቁት ሰዎችም ከፍርሃት የተነሣ ፈቃዳቸውን ይበልጥ ሊፈጽሙላቸው ይጀምራሉ። ይህን በማድረጋቸውም ለበለጠ እደጋዎች ይጋለጣሉ። ይህ ድርጊትም ተመላልሶ የሚመጣ ይሆናል።

ዲያብሎስን መፍራት።

ዲያብሎስን ስትፈራ፣ እርሱን ለመዋጋት ተስፋ ስትቆርጥ ወይም እርሱን መቁደም ሲያቅትህ እጅህን ለእርሱ ትሰጣለህ። በዚህ ጊዜ ስለፈራኸው ብቻ ይደሰታል። ራስህን በሁሉም የውጊያ ዓውድ ላይ ተሸናፊ አድርገህ ስለምትቆጥርም በርትተህ አትታገለውም። ሐዋርያው ግን ዲያብሎስ የሚወጠውን ፈልጎ እንደሚያገሳ አንበሳ በሰዎች ዙሪያ እየዞረ ስለሆነ ልናደርገው የሚገዝንን ነገር የገለጸልን እንዲህ በማለት ነው፡- «... በእምነት ጸንታችሁ ተቃውሙት።» (1ኛ ጴጥ 5:9።)

ዲያብሎስ የሚያስፈሩ ገጽታዎችን ጨምሮ ብዛት ባላቸው የተለያዩ ማስፈራሪያዎች እየተገለጠ ቅዱስ አንጢኦክን ሊያስፈራራው ቢሞክርም አልተሳካለትም። አባ አንጢኦክ በቅሪተ አፅም የተሞላ መቃብር ውስጥ ለማደር አልፈራም። ታላቁ አባ መቃርስም በተገተራሰው የራስ ቅል ውስጥ ያደሩ ርኩሳን መናበፍት ሲያናገሩት ምንም አልፈራቸውም። ቅዱሳን አባቶቻችን ዲያብሎስን ስለፈሩት ድል አድርገውታል። በርኩሳን መናፍስት ላይ ለእነርሱ ጋይል የሰጠ እግዚአብሔር ለእኛም ጋይሉን ሰጥቶናል።

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተናገራቸው ቃላት በእውነት ምንኛ ድንቅ ናቸው! «... ሰይጣንን እንደ መብረት ከሰማይ ሲወድቅ አየሁ።» ሉቃ 10:18። ስለዚህ ከሚዋጋህ ጋይል የሚበልጥ መለኮታዊ ጋይል ስላለህ ርኩሳን መናፍስትን አትፍራቸው። ከዚህ በተጨማሪ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ «... ነገር ግን ከሚቻላችሁ መጠን ይልቅ ትፈተኑ ዘንድ የማይፈቅድ እግዚአብሔር የታመነ ነው...» (1ኛ ቆሮ 10:13) የሚል ቃል ስለ ተጻፈ ዲያብሎስን አትፍሩት።

በጻድቁ ኢየሱስ ታሪክ ውስጥ እንደምንመለከተው ያለ እግዚአብሔር ፈቃድ ሰይጣን ጫፍህን ሊነካ አይችልም። ዲያብሎስ እንዲፈትንህ እግዚአብሔር የሚፈቅድለት በአንተ ኃይል ድል በምታደርጋቸው ነገሮች ብቻ ነው። ስለዚህ ለዲያብሎስ ካለው የበለጠ ግምት አትስጠው። ልትፈራው በማይገባህ መጠንም አትፍራው። አንተ ራስህን ዘብ ሆነህ ጠብቅ እንጂ እርሱን አትፍራ።

ያለ በቂ ምክንያት መፍራት።

ብዙዎች የሚፈሩት ያለ ምንም በቂ ምክንያት ነው። የእነርሱ ፍርሃት ወይ የልጅ አሊያም የበሽታ ነው። ትንሽ ልጅ በቤቱ ውስጥ ምንም የሚያስፈራ ነገር ሳይኖር ሌሎች ወይም ጭራቆች እንዳሉ አድርጎ ስለሚያስብ ይፈራል። ትላልቅ ሰዎችም በምድር ላይ የሌለ ነገር እያለሙ ይፈራሉ ወይም በቅዠት በተሞላ የታመመ ሕሊናቸው የፈጠሩትን በምድር ላይ የሌለ ነገር እያሰቡ ይፈራሉ።

ይህን የመሰሉ የተወሳሰቡ የሥነ ልቦና በሽታ ዓይነቶች የታመመውን ሰው ሊያጠቁት የሚመጡ ሰዎች እንዳሉ አድርገው ያስፈራሩታል። በእርግጥ እርሱን የሚጎዱት ነገሮች ግን የሥነ ልቦና በሽታዎቹ ናቸው። ፍርሃት ርኩሳን መናፍስት በሚያመጣቸው ምክንያቶች ይነሣል። ይህም ማለት ሰውየውን በፍርሃት በመሙላት ወይም የሌሉ ጥርጥሮችን በሕሊናው በመትከል አንድ ሰው እንዳጠመደበት፤ እንደሚከታተለውና ሊያጠቃው እንደሚሞክር አድርጎ ያሳስበዋል።

መፍትሔው።

እግዚአብሔር ለሰው «አኔ ከአንተ ጋር ነኝ፤ ማንም ክፉ ሊያደርግብህ የሚነሣብህ የሰምና አትፍራ . . .» (ሐዋ 18:10) በማለት የገባውን ቃል ኪዳን ማስታወስ አስፈላጊ ነው። ከዚህ በተጨማሪ የእግዚአብሔርን ጥበቃና እርዳታም ማስታወስም ያስፈልጋል።

እምነት ፍርሃትን ያስወግዳል። የፈራን ሰው መለኮታዊው ኃይል እንደሚጠብቀውም እምነቱ ያስታውሰዋል። ይህን አስመልክቶ ነቢዩ ዳዊት የተናገራቸው ቃላት ምንኛ ድንቅ ናቸው! «በሞት ጥላ መከከል እንኳ ብሄድ አንተ ከእኔ ጋር ነህና ክፉን አልፈራም።» መዝ 22:4።

ምዕራፍ ሰባት።

የአሳቦች ውጊያ።

- የተሳሳቱ አሳቦች።
- ክፉ ትዝታን ማስወገድ።
- የአሳብ ጀማሪ።
- የኃጢአት አሳብ መገኛዎች።
- ውጊያና ውድቀት።
- ወደ ውድቀት የሚመሩ ነገሮች።
- የአሳብ የውጊያ ዓይነቶች።
- አሳብን የመያዝ ጉዳት።
- የአሳብ ባርነት።
- አሳብን እንዴት ማሸነፍ ይቻላል?
- ጥያቄና መልስ።

የተሳሳቱ አሳቦች።

ሰው በመንፈሱ፣ በሥጋው፣ በነፍሱ፣ በሕሊናው፣ በስሜቱና በሁለንተናው ገዥ ሆኖ ሊኖር ይገባዋል። አንተን የማያስደስት ማንኛውም ዓይነት አሳብ ከእኛ ይራት እንዲህ ብለን ወደ እግዚአብሔር እንጸልያለን። በጸሎታችን ውስጥም፡- «አንተ ነፍሳችንን፣ ሥጋችንን፣ መንፈሳችንንና አሳባችንን እንጸ።» እንላለን። በዚህ መሠረት አሳብ ሊነጻ ያስፈልገዋል ማለት ነው።

በሕሊና ውስጥ የሚመላለሱት የተሳሳቱ አሳቦች ቁጣ፣ ብቀት፣ ትዕቢት፣ ክራት፣ ከንቁ ውዳሴ፣ የቁም ትዝታ፣ የምቀኝነት አሳቦች፣ ቅናት፣ ዓለማዊ ምኞቶች፣ ዝመት፣ ርኩሳትና እነዚህን የመሰሉት ናቸው። ስለሆነም ለመንጸቅ ሞትን የሚያወርሰን ክፉ ትዝታ ከእኛ ይራት በማለት እንጸልያለን። ስለሆነም ክፉ አሳብ መንፈሳዊ ሞትን ስለሚያመጣብን ትዝታው በሕሊናችን ውስጥ ሊቀር አይገባውም።

ክፉ ትዝታን ማስወገድ።

የሌሎች ሰዎችን ኃጢአቶች ማስታወስ እነርሱን በመርገም ወይም በማንጽሸሽ ወይም በማዋረድ እንድንወድቅ ያደርገናል። በአንተ ላይ የመጣውን የሰዎችን ጥቃት ማስታወስህ እነርሱን እንድትጠላቸው፣ ቁጣ ውስጥ እንድትገባና በእነርሱ ላይ የብቀት እርምጃ እንድትወስድ በማድረግ ይጥልሃል። እንዲህ ያለውን የሥጋ ኃጢአት ማስታወስህ ሕሊናህን ስለሚያጎድፈው ወደ ሥጋ ምኞት መልስ ይከትላል።

ክፉ ግርን ያለማድረግ ማስታወስ የለውን ማንነትና የማያገናዝብ ሕሊናውን ይጨንቃል። እነዚህ የተሳሳቱ አሳቦች በሰው ሕሊና ውስጥ ሊያድሩ ክፉ አሳቦች፣ ክፉ ጥርጣሬዎች፣ ክፉ ማመንታቶችና ክፉ ምኞቶች ሆነው ይጸረራሉ። ከዚህ ሌላ ኃጢአቶች በሕልም መልክ ይገለጣሉ።

ስለዚህ ከክፉ አሳብ ራት! ራስህን ለመገሠጽ ስትፈልግ እንኳ ልታስታውሳቸው አትሞክር! ምን ሊመጣ እንደሚችል እንዴት ልታውቅ ትችላለህ? አሳብ በተግሣጽ ሰብብ ወደ ሕሊናህ ከገባ በኋላ ወደ ውስጣዊ ውጊያነት ይለወጣል። በዚህ ጊዜ በሕሊናህ ውስጥ የክፉ ትዕይንቶች የሚገለጡት ንኡስ እንድትገባቸው ሳይሆን ወደ ስሜትና ምኞት ተለውጠው ነው።

አንድ ሰው «እኔ ኃጢአቶችን በፊቴ በማድረግ ንኡሱ ለመግባትና ትሑት ለመሆን እችላ ዘንድ ራሴን መገሠጽ የለብኝም?» ብሎ ሊጠይቅ ይችላል? ለዚህ መልሱ «ኃጢአትህን ጠቅለል ባለ መልኩ ልታስታውስ ትችላለህ። ይሁን እንጂ አንጊ በሆኑ ዝርዝር ጉዳዮች ለመጠቃት እንዳይሆን መጠንቀቅ ያስፈልጋል። እንዲህ ያለው ጉዳይ በተለይም ሰውየው የሰሜትንና የምኞትን ኃጢአቶች መሉ ለመሉ ያሳስወገደና መሉ ንጽሕናን ያሳገኘ ከሆነ በድጋሚ እነዚህ ኃጢአቶች ሊዋጉት ይችላሉ። የእነዚህን ኃጢአቶች ዝርዝር ማስታወስ ከጀመርህ ራስህን ወደ እነርሱ ጉያ መልሰህ ትከታለህ።

በኃጢአት ምክንያት ራስን መገሠጽ በሕሊናህ ውስጥ አንድ አሳብ ለማስቀረት የሚደረግ ተራ የዲያብሉስ ማጭበርበር ነው። ዲያብሉስ ይህን የተቀደሰ ዕድል (ራስን መገሠጽ) በመጠቀም ሰውን በተቃራኒው አቅጣጫ እንዲንገዝ የሚያደርግ ዘዴው ነው።

የአሳብ ጅማራ።

የኃጢአት አሳብ በኃጢአት ላይጀምር ይችላል . . . ሲጀምርና ራሱን የሚያጋልጥ ከሆነ ንጹሕ ልብ ከእርሱ ይሸሻል ወይም ያጠፋዋል ወይም ደግሞ በዚያ እንዳያደር ባገኘው ዘዴ ሁሉ ይቃወመዋል። ስለዚህ በማታለል ሊጀምር ይችላል። ስለሆነም በተቀደሰ ቅንዓት የተቃጠለ በማስመሰል የእግዚአብሔርን መንግሥት ለመገንባት ይነሣል። በመቀጠልም ሊታደሱ የሚገባቸውን ስህተቶች ወደ ማጥናት ይሸጋገራል። ከዚያም ይህን ስህተት ወደፊጽመት ሰዎች ያልፋል። ይህን ካደረገ በኋላ እነርሱን ለማደስ ወይም ለማረም ከሚል ፍላጎት በመነሣት በእነርሱ ላይ ጭካኔ ሊያሳይ ይጀምራል። እዚህ ደረጃ ላይ ሲደርስ ሕሊናው እነርሱን በመርገም፣ በመቆጣት፣ በመጥላትና ከእነርሱ በመራቅ የተሞላ ይሆናል። አሳብ ራሱን የሚገልጠው እዚህ ደረጃ ላይ ሲደርስ ነው።

አሳብ በተለየ መንገድ ሊጀምር ይችላል። ለምሳሌ ለወደቀት ርገራቴ በማሳየትና እነርሱን ለማዳን በሚደረግ ጥረት ውስጥ አሳብ ሊገለጥ ይችላል። እዚህ ላይ አንድ ሰው ውድቀትን፣ ቆይታውን፣ ምክንያቶቹንና ታሪኮቹን ወደኋላ መለስ ብሎ ሊያጤን ይጀምራል። በዚህ ጊዜ ሰውየው በዚህ ሁሉ በመመለስ ሌላው ሰውየው በወደቀበት ተመሳሳይ አሳብ ውስጥ እርሱም ይወድቃል። ከዚህ በመነሣት ማንኛውም ሰው ሌሎችን ለማዳን ወይም በተሃድሶ ለመለወጥ ብቃት ይኖረዋል ብለን እንናገርም።

አንድ የኃጢአት አሳብ በኃጢአትነቱ ላይጀምር ይችላል። ሲጀምር በድካም ሊጀምር ይችላል። እንዲህ ያለውን አሳብ በቀላሉ እንደምታሸንፈው ትንምታለህ። አብዝተህ በውስጥህ የምትጠብቀውና የምትሟገተው ከሆነ ግን

ይበልጥ እየጠበቀ ስለሚሄድ ተጽዕኖውን ያሳድርብሃል። ይህን የሚያደርገውም በውስጥህ ባለው የተቀደሰ ቦታ ላይ እጁን እንዲጭን አንተ ኃይሉን ስለ ሰጠኸው ነው።

አሳብን በውስጥህ ጠበቅኸው ማለት ትፈልገዋለህ ማለት ነው። ትፈልገዋለህ ማለት ደግሞ ከውስጥህ ልታጠፋው አልቻልህም ማለት ነው። አሳብን ማቆየት በሰሜቶችህ ላይ ተጽዕኖውን በኃይል ያሳድራል። በዚህ ጊዜ ስለምትደክም በመጀመሪያ በአሳብ ፊት ለመቆም ያስቻለህን ኃይልህን አሁን ታጣዋለህ። አሳብም በዚህ ሰዓት የሚኖረው አቅም በመጀመሪያ ከነበረው ድካም የሚልቅ ይሆናል። አሁን ውጊያው የተመጣጠነ ስለማይሆን በዚህ ውጊያ ለማሸነፍ ታላቅ ብርታትና ጥረት ያስፈልጋል።

አሳብ በእናታችን በሔዋን ውስጥ ሲጀምር ተራ ጥያቄ ስለ ነበር ከእርስዋ ይልቅ ደካማ ነበር። በዚህ ጊዜ እርሷ ይህን አሳብ ልታፈርሰው ትችል ነበር። እግዚአብሔር ከፍሬዋ «አትብሉ» ማለቱን ብቻ ሳይሆን «አትንኩት» ማለቱን ሔዋን ለሰይጣን ነግራዋለች። ዘፍ 3። ይሁን እንጂ ሔዋን በኃጢአት ከተሞላ አሳብ ጋር ስትደራደር ላልተቋረጠ ውትወታዎቹና ለማባባሱ ስለ ተጋለጠች ልትደክም ጀመረች። በውስጧ የነበረው አሳብ ወደ ፕርፕር በመጨረሻም ወደ ምኞት ስለ ተሰወጠ እጁን ዘርግታ ፍሬውን በመቁረጥ በላች። ስለሆነም እርሷ ወድቃ ሌሎች ብዙዎችን ጣለች።

ቃየን የገጠመውም ከዚህ ጋር ተመሳሳይ ነው። እግዚአብሔር ለምላክ ለቃየን ኃጢአት በደጁ ስለምታደባ መልካም በመሥራት ሊያሸንፋት እንደሚችል ነገርት ነበር። ዘፍ 4:7። ይሁን እንጂ አሳብ ተጽዕኖ አሳድሮ ወደ ልቡ ዘልቆ ስለገባና ስለ ሞገተው በመጨረሻ እጁን ይዞ በመምራት ከወሰደው በኋላ ወንድሙን እንዲገድል አበቃው። ኃጢአት ከደካማነት ተነሥቶ በአንተ ላይ የበላይ የሚሆንበት ሌላው ምክንያት የሚከተለው ነው።

የኃጢአትን አሳብ ከአንተ ለማስወገድ ቸልተኛ ከሆንህ እግዚአብሔርን የሚቃወም አሳብ በውስጥህ ጠብቀህ በማቆየትህ እርሱን ትክደዋለህ። የኃይልህ መገኛ የሆነው ጸጋ እግዚአብሔር ከአንተ የመራቁ ነገር የዚህ ውጤት ይሆናል። ከዚህ በኋላ የመውደቅ ነገር ቀላል ነው። በውስጥህ የጠበቅኸው አሳብ ኩራት ወይም በራስ መታመን ከሆነ አሁንም የእግዚአብሔር ጸጋ ከአንተ ይርቃል። እንዲህ ያለው አካሄድ አንተ ከአሳብህ እንደምትበልጥና በፈለግኸው ጊዜ ሁሉ ከአንተ ልታጠፋው እንደምትችል አድርጎ ያሳምንሃል።

ስለሆነም ጸጋ እግዚአብሔር ከአንተ መራቁ ድካምህን ስለሚያሳውቅህ ወደፊት ከማንኛውም ዓይነት የኃጢአት አሳብ እንድትርቅ ያደርግሃል። በመሆኑም አሳብን ድል የምትነሣው በአስመሳይ ኃይል ወይም ለማጥፋት በሚደረግ የውሸት ችሎታ ሳይሆን በትሕትና ነው።

በመጨረሻም ወደ ሕሊናህ የገባው ደካማ አሳብ የሚያሸንፍህ ብቻህን ሆነህ ስለምትዋጋው ነው። እግዚአብሔር ከዚህ ውጊያ እንዲያድንህ በጸሎት

አትጠይቀውም። ከላይ ኃይል ለማግኘት ስትፈልግ ራስህን በትእምርተ መስቀል ማማተብን ስለምትዘነጋ ነው።

የኃጢአት አሳብ መገኛዎች።

1- አንድ አሳብ ከቀደመ አሳብ ሊመጣ ይችላል።

አሳቦች ራሳቸውን የሚመስሉ ሌሎች አሳቦችን ያስገኛሉ እንጂ መካን አይደሉም። ምናልባት ከጥቂት ቀናት በፊት የተጀመረ አሳብ ዛሬ ሊጠናቀቅ ይፈልግ ይሆናል። ወይም ደግሞ ተጀምሮ ያልተጠናቀቀ ትረካ ይጠናቀቅ ዘንድ ዝርዝር መግለጫዎች እንዲሰጡበት ከመጓጓዣ የሚመጣ ፍላጎት ይሆናል። አንተ ግን እነዚህን ከመሰሉ ጉዳዮች ራቅ!

2- የኃጢአት አሳብ ከሆነ አንድ ልምድ ሊመጣ ይችላል።

3- ንቁ ባልሆነው ሕሊናህ ውስጥ የሠፈሩት ጥቂት ታሪኮች፣ ስሜቶችና ፍላጎቶች ንቁ ባልሆነው ሕሊናህ ውስጥ እየተከሰቱም ሊሞግቱህ ይችላሉ።

ስለዚህ ንቁ ያልሆነው ሕሊናህን ንጹሕ እድርገህ ለመጠበቅ ተጠንቀቅ! ከዚህ በተጨማሪ የሕሊናህን ንጽሕና የሚያውኩ ነገሮችን በውስጡ አታከማች! የቆዩ ኃጢአቶችና ጥቃቶች በውስጡ ካሉም አትጠቀምባቸው። ይህን የምታደርግ ከሆነ በጊዜ ርዝመት ይወገዳሉ። አንተ ከረሳሃቸውም አዲስና ንጹሕ አሳቦች በእነርሱ ቦታ ላይ ይተካሉ።

4 ንቁ ያልሆነው ሕሊና ከተለያዩ ምንጮች ማለትም ከማንበብ፣ ከመስማት፣ ከመመልከትና ከፍላጎቶች አሳብ ሊያከማች ይችላል። ስለዚህ ስታነብ! ስታዳምጥ! ስትመለከትና ስታስብ ልብህን በንጽህና ለመጠበቅ ተጠንቀቅ! ልክ ቅዱስ ይስሐቅ እንደተናገረው ፍላጎቶችህና ስሜቶችህም ንጹህ ይሁኑ!

5 ስሜቶች የአሳብ መግቢያዎች ናቸው። «ምድርን ሁሉ ዘርሁለት በእርስዋም ተመላለስሁ . . . » (ኢዮ 1:7) የሚሉትን ስሜቶች ልትጠነቀቃቸው ይገባሃል። እነዚህ አሳቦች በየስፍራው እየተዘዋወሩ የተለያዩ አሳቦችን ከሚታዩ ክፉ እይታዎች፣ ከሚሰሙ ክፉ ነገሮችና ከማናቸውም ከሚሸተቱ ወይም ከሚዳሰሱ ነገሮች ወደ ሕሊና ይዘው ይመጣሉ።

ንጹሕ የሆኑ ስሜቶች የሚያፈልቁት ንጹሕ አሳቦችን ሲሆን የጎደፉ ስሜቶች የሚያፈልቁትም የጎደፉ አሳቦችን ነው። የተጣደፉ ስሜቶች መጨረሻም ከዚሁ ጋር ተመሳሳይ ነው። ስሜትን መቆጣጠር አሳብን ለመቆጣጠር እንደሚረዳ ምንም ጥርጥር የለውም። የሕሊና ንጽሕናን የሚያገኝ ሰው ስሜቶቹን ሊጠብቅና መንፈሳዊ ጥንቃቄ ለማድረግ ራሱ ሊያስለምድ ይገባዋል።

6- የኃጢአት አሳብ ከዲያብሎስ ወይም ከሰዎች ሊመጣ ይችላል። በምድር ላይ ታላቅ ጠቢብ የነበረው የዳዊት ልጅ ሰሎሞን ከጊዜ በኋላ በቁባቶች አሳብ ተጽዕኖ ደርሶበት ነበር።

ብዙ ባሎች በእናቶቻቸውና በእህቶቻቸው አማካይነት ሚስቶቻቸውን እስመልክተው በጆሮዎቻቸው ውስጥ በሚንቀረቁሩላቸው አሳቦች ትዳራቸው ፈርሷል። እንዲህ ዓይነቱ ሰው ከትዳር ጓደኛው ጋር በእጮንነት ሕይወት ውስጥ ወይም በመጀመሪያዎቹ የጋብቻ ወራቶች ውስጥ ሲኖሩ ፈጽሞ ያልነበሩ አዳዲስ አሳቦች ወደ ሕሊናው ሲገቡ ተጽዕኖ ያሳድሩበታል። ብዙ ሚስቶችም ቤተሰቦቻቸው ከሚሰጧቸው ምክሮች የተነሣ ይወድቃሉ።

እንግዳ አሳቦች ወደ ሰው የሚመጡት ከውጪ ቢሆንም ተፈጥሮውንና ጠባዩን ሊቀይሩ ይችላሉ። ስለዚህ በየጊዜው ጠባይህን መርምር። እንግዳ የሆኑ አሳቦችን አመለካከት ሳትመረምር በመከተል ከማንኛውም ሰው ግፊት ወይም ተጽዕኖ በታች አትሁን። እንዲህ ዓይነቱ ጉዳይ በእንዳንድ መንፈሳዊ መሪዎች ወይም አስተማሪዎች ላይ ሊገለጥ ይችላል። የእነዚህ ሰዎች አፍቃሪዎች ወይም ደቀ መዛሙርት ምንም እንኳ አመለካከቶቻቸው የተሳሳቱ ወይም በኃጢአት የተሞሉ ቢሆኑም የእነርሱን ቃላት እንደ ካርቦን ኮፒ በመድገም በእነርሱ አስተሳሰብ ውስጥ የሚኖሩ ሰዎች ናቸው።

7- አስተሳሰቦች ከዲያብሎስ ወደ አንድ ሰው ሕሊና በአሳብ መልክ ተወርውረው ሊመጡ ይችላሉ። ስለዚህ ሰው አንድ አሳብ ከእግዚአብሔር ወይም ከዲያብሎስ መምጣቱን መለየት አለበት። ሰውየው የመለየት ስጦታው ከሌለው ይህ ስጦታ ካላቸው ሰዎች ምክር መጠየቅ አለበት። ዲያብሎስ ሰዎች አሳቦቹን ይቀበሉት ዘንድ እያስገድዳቸውም። እርሱ አሳቦቹን የሚያቀርበው በማባበል ነው። ይህን ደግሞ በቀደመ አሳቶቻችን ላይ ፈጽሞታል።

ይህን አስመልክቶ ሐዋርያው «... በእምነት ጸንታችሁ ተቃውሙት።» (1ኛ እጥ 5:9) ብሎ እንደተናገረ መንፈሳዊ ሰው የእግዚአብሔርን ትእዛዛት የሚቃወመውን ማንኛውንም ዓይነት አሳብ መቃወም አለበት።

ውጊያና ውድቀት።

ወደ ሰው ሕሊና የሚመጣ ማንኛውም ዓይነት የኃጢአት አሳብ ኃጢአት አይደለም። ይህ አሳብ ውጊያ ሊሆንም ይችላል። በውጊያና በውድቀት መካከል ደግሞ ልዩነት አለ።

በመንፈሳዊ ውጊያ ውስጥ ለረዥም ጊዜ በሕሊና ላይ ከባድ ተጽዕኖ የሚያሳድሩ የኃጢአት አሳቦች ሊኖሩ ይችላሉ። አንድ ሰው እነዚህን አሳቦች አልቀበላቸውም ብሎ ባለ ኃይሉ ቢቃወማቸውም በድጋሚ እንዲቀበላቸው ይጫኑታል። በአሳብ መውደቅ ማለት ሰው አሳብን ከተቀበለ በኋላ አይቃወመውም፣ ቢቃወመውም መሸነፍንና ደስታን በሚገልጥ ድካም ውስጥ በመሆን ነው ማለት ነው።

የኃጢአትን አሳብ መቀበል እግዚአብሔርን እንደ መካድ ይቆጠራል። ምክንያቱም የልብን መዝጊያዎች ለእግዚአብሔር ጠላቶች መክፈትና በእርሱ ቦታ ላይ እነርሱን እንደመተካት ስለሚቆጠር ነው። እንዲህ ባለው ሁኔታ ሰው ቤተ

መቅደስ የተባለ ሰውነቱን በማርክስ ይህንን የመንፈስ ቅዱስ ቤተ መቅደስ ያረክሳል። 1ኛ ቆሮ 3:16። «ብርሃንም ከጨለማ ጋር ምን ጎብረት አለው?» (1ኛ ቆሮ 6:14) የሚል ቃል ስለ ተጻፈም የእግዚአብሔር መንፈስ ከልቡ ይወጣል።

በአሳብ መውደቅ ውስጥ ሰው አሳብን ይደግፈዋል፤ ያሳድገዋል፤ ያበረታዋል፤ ይጠብቀዋል ሌላም አሳብ ይጨምርላታል። ሰው ከአሳብ ጋር ሲያብር ከእርሱ ጋር አንድ መንፈስ ይሆናል። በዚህ ጊዜ እንደ ውጊያ የሚያምነው አሳብና ከሚወድቀው ከዚህ ሰው በሚወጣው አሳብ መካከል ያለውን ልዩነት መለየት ያቅተዋል። ከገዛ ልቡና ሕሊናው የሚወጣውን አሳብ መለየት ያዳግተዋል።

ውድቀትን የሚያስከትለው አሳብ የምኞት ወይም የፍላጎት ውጤት ነው። ምኞትና አሳብ ደግሞ እንደ ምክንያትና እንደ ውጤት እርስ በእርሳቸው ይደጋገፋሉ። የኃጢአት አሳብ በምኞት ይገለጣል። ምኞት ደግሞ ወደ ኃጢአት አሳብ ይመራል። አንዱ ለሌላው ምክንያት ወይም ውጤት ነው። ሁለቱም በአንድ መስመር ላይ እርስ በእርሳቸው ይረጃጃሉ። በዚህ አካሄድ በውጪ ያለ አሳብ በውስጥ ካለ አሳብ ጋር ይተባበራል።

ወደ ውድቀት የሚመሩ ነገሮች።

በአሳብ ምክንያት ሌሎች ወደ ውድቀት የሚመሩ ነገሮች አሉ። እነርሱም፡- መዝናናት፤ ዕረፍት፤ ድካም፤ መሸነፍ፤ ፍላጎትና ወግ ማውራት ናቸው።

1- አንድ ሰው በኃጢአት አሳብ እየተወጋ በዕረፍትና በመዝናናት ውስጥ ከቆየ የአሳቡ ኃይል እየበረታ ስለሚሄድ በቀላሉ ሊጥለው ይችላል። ዕረፍትን አስመልክቶ አሳብ ይህን ሰው የሚያገኘው ያለ ምንም መቋቋም ወይም መከላከያ ብቻውን ነው። እዚህ ላይ የሚጠቀስ «የሰነፍ ሰው አእምሮ የሰይጣን ቤተ መከራ ነው!» የሚል አባባል አለ። መጽሐፍ ቅዱስም ዲያብሎስ ወደዚህ ቤት እንደሚመጣ ይናገራል። «... ሲመጣም ተጠርጎም አገጣም ያገኘዋል። ከዚያ ወዲያ ይሄድና ከእርሱ የከፋትን ሌሎችን ሰባት አጋንንት ከእርሱ ጋር ይይዛል፤ ገብተውም በዚያ ይኖራሉ...» ሉቃ 11:24-25።

ስለዚህ በዕረፍት ላይ ስትሆን ወደ አንተ ከሚመጡ አሳቦች ራስህን ጠብቅ። ሕሊናህን ባዶ አለማስቀረት ግን የሚሻል ነገር ነው። የሕሊና የተፈጥሮ ጠባይ ያለ ማቋረጥ መሥራት ነው። በማንኛውም ጊዜ በሚጠቅሙ ወይም ምንም ፋይዳ በሌላቸው ነገሮች ይወጠራል። ያም ሆነ ይህ መሥራቱን አያቆምም።

2- በመዝናናት ጊዜ ሕሊና ስለ ማንኛውም ነገር ማለትም ስለ ተለያዩ ወጎች፤ ወሬዎችና አሳቦች ሊያስብ ይችላል። በዚህ ጊዜ ዲያብሎስ አጋጣሚውን በመጠቀም ወደ ሰውየው ሕሊና የኃጢአትን አሳብ ወይም ወደ ኃጢአት የሚያመራ አሳብን ያስገባል። ይህን የሚያደርገውም ምንም ሳይታወቅ ነው። እዚህ ላይ ሰውየው ይህ አሳብ በሕሊናው ውስጥ ከመደላደሉ በፊት ፈጥኖ በመንቃት ሊያስወግደው ይገባዋል። ስትዝናና ራስህን ወደ ኃጢአት በማይመሩና

በላከኑ ጉዳዮች ውስጥ ማሳለፍ ለአንተ ይበቅላል። በእርግጥም መዝናናት ማለት ነርብን ማፍታታት ማለት ነው እንጂ ራስን በአሳብ ባሕር ውስጥ መወርወር ማለት አይደለም።

3- መንፈሳዊ ድካም በአሳብ ወደሚመጣ ውድቀት ይመራል። በዚህ ጉዳይ ዙሪያ አንድ ሰው ሊቃወም ስለማይችል ለአሳብ ይሸነፋል።

ስለዚህ መንፈሳዊ የሆነ አንድ ሰው በደክመ ጊዜ ይበልጥ ሊጠነቀቅና ይበልጥ ሊነቃ ይገባዋል። ራሱን በሚገባ በትጋት ሊጠብቅ በዚያው ተመሳሳይ ጊዜ ደግሞ ራሱን ሊያበረቱና ከድካሙ ሊያላቅቁት የሚችሉ ማናቸውም ዓይነት መንፈሳዊ ምግቦች ሊወስድ ያስፈልገዋል። የድካምን ሁኔታዎች ሙሉ ለሙሉ ተቃወማቸው። በዚህ ጊዜም ከጥቃት ምክንያቶችና አሳቦች ሸሽ!

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «ነገር ግን ሽሽታችሁ በክረምት ወይም በሰገዘት እንዳይሆን ጸልዩ...» (ማቴ 24:20) በማለት የተናገረው ይህን ለመሰለው ሽሽት ነው። «በክረምት» ተብሎ የተጠቀሰው ቃል ምሳሌ የሚያመለክተን መነሣትን የሌለበትን መንፈሳዊ ቅዝቃዜ ሲሆን «በሰገዘት» የሚለው ቃል ደግሞ ዕረፍትንና ራስን ማዝናናትን ለማመልከት የተጠቀሰው ነው። ሁለቱም ሁኔታዎች እደገኞች ናቸው።

4 ምንም ቢደክምህ እንኳ እጅ አትስጥ። ነጻ የሚያወጣንንና ስለ አንተ ዲያብሎስን የሚገሥጽልህን ኃይል ከላይ እስክትቀበል ድረስ ባለጋራህን በጽናት ተዋጋው። ታላቁን ካህን ኢየሱስን ሰይጣን በእግዚአብሔር ፊት በከሰሰው ጊዜ እግዚአብሔር ስለ እርሱ የተናገረው እንዲህ በማለት ነበር፡- «... ሰይጣን ሆይ! እግዚአብሔር ይገሥጽህ... እግዚአብሔር ይገሥጽህ! በውኑ ይህ ከአሳት የተነጠቀ ትንታግ አይደለምን?» ዘካ 3:2።

ድካም ሰው ዲያብሎስን ለመቃወም እርዳታ የሚጠይቅበት ምክንያት ሆኖ ይቀርባል እንጂ ድካም የውድቀት ምክንያት ሆኖ አይቀርብም። በሚቀጥለው ርዕስ ሥር አሳብን ስለ መቃወም እንነጋገራለን።

5- የኃጢአት ወጎችን የማውራት ፍቅር አይኑርህ። እንዲህ ያለውን ነገር የምትወድ ከሆንህ መንፈሳዊነትህን የሚጎዳና በኃጢአት የተሞሉ ፍላጎቶችህን የሚያረኩ ወጎችን በመፍጠር የምትደሰት ሰው ትሆናለህ።

በዚህ ጊዜ ኃጢአቱ ውስጣዊ ወይም ከውስጥ የሚወጣ ወይም ከተሰጥኦ የሚመጣ ነው። ወጎችን መፍጠር የሚወዱ ሰዎች የወጎቹን መግቢያ ራሳቸው ይሰጣሉ ወይም ዲያብሎስ መነሻ አሳቡን ይሰጣቸውና እነርሱ መጨረሻ የሌለው ወግ አድርገው እንዲተርኩት ያደርጋቸዋል። እዚህ ላይ አሳቦች የኃጢአት ፍላጎቶችን የሚያረኩ ተግባራት ይሆናሉ። በዚህ ምሳሌ የሚሆኑን አሳቦች የብቀላ! የዝሙት ወይም የቁም ቅዠት አሳቦች ናቸው።

የአሳብ የውጊያ ዓይነቶች፡፡

- ሦስት ዓይነት ሰዎች፡፡

በአሳብ የሚጨነቁ ሰዎች ሦስት ዓይነት ናቸው፡፡ እነርሱም፡-

1- አሳብን የሚፈልጉት ሰዎች፡፡

2- ከአሳብ ጋር ተደራድረው አሳብን በውስጣቸው የሚያቆዩ ሰዎች፡፡

3- የበለጸገ አይታ ናሯቸው አሳቦችንና ወጎችን የሚፈጥሩ ሰዎች ናቸው፡፡

ሦስቱም ዓይነት ሰዎች ሕሊናዎቻቸው በአንድ በሆነ ኃጢአት ዙሪያ ስለሚያጠነጥን በአሳብ በጣም ይጨነቃሉ፡፡ ይህ የሚሆንበት ምክንያትም እነርሱ አሳብን ያለ ምንም ተቃውሞ እንኳ ደህና መጣህ ብለው በውስጣቸው ስለሚቀበሉት ነው፡፡

አሳብን የሚፈልጉት ሰዎች፡፡

እነዚህ ሰዎች አሳብ ወደ እነርሱ እንዲመጣ አይጠብቁም በአሳብም አይጨነቁም . . . እነርሱ አሳብን ያስጨንቁታል እንጂ፡፡ እነርሱ የአሳብን ምንጮች ይፈልጋሉ፡፡ የአሳብን ምክንያቶችም ይፈልጋሉ፡፡ እነርሱ ሕሊናዎቻቸውን የሚመግቡ ምክንያቶችን ለማግኘት በሚል ሰበብ ስሜቶቻቸውን በሁሉም አቅጣጫ ይልካሉ፡፡ በዚህ ይደሰታሉ ይህን ማድረጋቸውንም ይናፍቁታል፡፡

እንደነዚህ ዓይነቶቹ ሰዎች የሰዎችን ወሬና ምሥጢር ለማግኘት ይጓጓሉ፡፡ ስለ እነዚህ ጉዳዮች በማውራት ውስጥ ደስታን ከማግኘታቸውም በላይ በሚሰሟቸው ጉዳዮች ላይ የራሳቸውን አስተያየትና ድምዳሜ ጨምረው ይሰጣሉ፡፡ ይህን በማድረጋቸውም መንፈሳዊነታቸውን የሚጎዱ አሳቦችን በሕሊናቸው መጋዘን ውስጥ ያከማቻሉ፡፡

እነዚህ ሰዎች የሚወድቁት በሁለት ዓይነት ኃጢአቶች ላይ ሲሆን እነርሱም የአንደበትና የሕሊና ኃጢአቶች ናቸው፡፡ አንዱ ሌላውን ሲደግፈው ሌላው ደግሞ ለአንዱን ምክንያት ይሆናል፡፡ ከእነዚህ ሰዎች አንዱ ወዳጁን ወይም ባልንጀራውን ሲያገኘው «ምን አዲስ ዜና አለህ? በአገሌና በአገሌ ላይ ምን ደረሰ? እገሌስ ምን አደረገ? አንተ የሰማኸውና የተመለከትኸው ምንድር ነው? ለዚህ ሁሉ አንተ ምን ትላለህ? ከዚህ ሌላ ምን የምታውቀው ነገር አለህ?» በማለት ይጠይቀዋል፡፡

እንዲህ ያለው ሰው በላሚቱ ውስጥ ያለውን ወተት ምንም ሳያስቀር እንደሚያልብ አንድ ገበሬ እርሱም ባልንጀራው የሚያውቀውን ነገር ምንም ሳያስቀር አንድ በአንድ እንዲነግረው የሚፈልግ ነው፡፡ እንዲህ በማድረጉም ራሱን

ከመጉዳቱም በላይ የሌሎችን ምሥጢራት በማውጣት እነርሱንም ይጎዳል፡፡ እንዲህ ዓይነቱ ሰው የሰዎችን ወሬ ማዳመጥ ይወዳል፡፡ እግረ መንገዱንም ከሚያገኛቸው ሰዎች ሁሉ የሆነ መረጃ ለማግኘት ይሞክራል፡፡ ከሌሎች ጋር ለመመገብ በአንድ ማዕድ ላይ ከተቀመጠ ሌላው ሰው ምን እንደሚሰላና እንዴት እንደሚሰላ ለማወቅ ዐይኖቹን ያቅበዘብዛል፡፡ የሚወደውንና የማይወደውንም ይለያል፡፡ የግል ጉዳዮችን ሳይቀር እያንዳንዱን ሌላ ጉዳይ በራሱ መንገድ ይወስዳል፡፡

ይህ ሰው የሆነ አንድ መጥፎ ነገር ሲፈጸም ፈጥኖ ለመስማት የሚያሳየው መጣደፍና ከዚህ በተቃራኒው አንድ የሆነ በጎ ነገር ሲፈጸም ለመስማት ቸልተኛ መሆኑ እጅግ አስገራሚ ጠባዩ ነው፡፡ ወሬዎችን፣ ምሥጢራትንና አሳቦችን ለመሰብሰብ ሕሊናው ዕረፍት የለውም፡፡ ስለማይደክመውም « . . . በምድር ላይ ዞርሁ በእርስዋም ተመላለስሁ . . . » (ኢዮ 2:2) በማለት ይመልሳል፡፡

ይህን ሰው «ይህ ለአንተ ምን ይጠቅምሃል? ለአንተ ይህን ሁሉ ማወቅ ምን የሚያተርፍልህ ነገር አለ?» ብላችሁ ብትጠይቁት ምንም ዓይነት መልስ አታገኙም፡፡ እንዲህ ዓይነቱ ነገር ወደ ልማድ የተለወጠና ለአንዳንዶች የተፈጥሮአቸው አንድ ክፍል የሆነ በሽታ ነው፡፡ እንዲህ ያለውን ሰው አሳቦቹን ምን እንደሚያመጣቸው ልትጠይቁት ትችላላችሁ? ይህ ግን ለእርሱ ጠባዩ ነው፡፡

በዙዎች ራሳቸውንም ሆነ ሌሎችን የሚጎዱት በዚህ ጉጉታቸውና የሌሎችን ምሥጢር ለመግለጥ በሚያደርጉት ሙከራ ነው፡፡ ይህና ሌሎች ሙከራዎች ግን ትክክለኛ ሙከራዎች አይደሉም፡፡ ምናልባት ግን አንተ «አሳቦች ከእኔ ውስጥ ሳይሆን ከሌሎች ዘንድ የሚመጡብኝ ከሆነና እኔ ስለባ ከሆንሁ ማድረግ የምችለው ምንድር ነው?» ብለህ ልትጠይቅ ትችል ይሆናል፡፡ የዚህ መልስ የኃጢአትን አሳብ ልትሰማውም ሆነ ልታስበው፣ ልታነበውም ሆነ እርሱን አስመልክተህ ከሌላ ሰው ጋር ልታወራው፣ በአጠቃላይ ከእርሱ ጋር ምንም ንይነት ድርድር ልታደርግ አይገባም የሚል ነው፡፡

ከአሳብ ጋር አትደራደር፡፡

ብንም ዓይነት አሳብ ከአንተ ጋር እና በአንተ ውስጥ አይነት! ይልቁኑም ፈጥነህ ከአንተ ዘንድ አጥፋው፡፡ አሳቦችን እንኳን በልብህ በጆሮዎቻህ ውስጥ ልታሳድራቸው አይገባም፡፡ በሚቻልህ አቅም ሁሉ አሳብን ከሚያመጡበህ ጉዳዮች ራቅ! ከቁጥጥር በላይ በሆኑ ምክንያቶች እንድትሰማቸው ከተገደደህ አታዳምጣቸው፡፡ እንደነዚህ ያሉ ንግግሮች ሲደረጉ ራስህን በሌላ ነገር ጥመድ! ጥቃት የሚያደርሱ ቃላቶች ሲሰነዝሩ ብትሰማም እንኳ ከእነርሱ ጋር አትሟገት፡፡

አንድትሰማው የተገደደኸው የኃጢአት ንግግር ገቁ በሆነው አዕምሮህ ውስጥ ተተክሎ ሊቀር ስለሚችል ስለ እርሱ ድጋሚ አትሰማ፡፡ በመጀመሪያው የዳዊት መዝሙር ውስጥ የክፉዎችን ምክርና የዋዘኞችን ወንበር ከአንተ እንድታስወግድ የሚያዙህን ቃላት ዘወትር አስታውሳቸው፡፡ ስለዚህ ከአሳብ ወይም ከምክንያቶቹ ጋር አትደራደር፡፡ አሳብን ሊያስከትሉ የሚችሉ ወሬዎችን

በጀርዎችህ ውስጥ የሚያንቆረቁርልህን ሰው ወይም መልኩና ጠባዩ አሳቦችን የሚያነሣሣ ሰውን ከአጠገብህ አርቅ።

ነቢዩ ዳዊት ከአሳብ ምክንያቶች ጋር በተደራደረ ጊዜ የወደቀው በአሳብ ብቻ አልነበረም፤ ከዚህ በከበዱና-በከፋ ጉዳዮች እንጂ። በሶምሶንና በሌሎችም ብርቱ ሰዎች ላይ ይኸው ተመሳሳይ ችግር ደርሷል። ንጉሥ አክሐብ የኢደዘራኤላዊውን የናቡቴን የወይን ቦታ ለመውሰድ ታውኳል። አሳቡ እያደገ ሲሄድ የሌሎችን ድርሻ የመካፈል ምኞቱ ከፍ እያለ መጣ። በዚህ በሚነድ አሳት ላይ ሚስቱ ኤልሳቤል ነጻድ ስትከልስበት ንጉሥ አክሐብ ከተራ አሳብ ወደ ግፍ፤ ዝርፊያና ግድያ ተሸጋገረ።

ስለዚህ አሳቦችን ለማጥፋት ቸልተኛ ከሆንህ ማንኛውም አሳብ መካን ስላልሆነ ሌሎች አሳቦችን ይወልድልሃል። አሳብ ራሱን የሚመስል አሳብ ወይም ሌላ ዓይነት አሳብ ማፍለቅ ይችላል። ከዚህ በተጨማሪ አሳብ ጽኑ ፍላጎትን ወይም ምኞትን ወይም የተለያዩ መጥፎ ስሜቶችን ወይም በቀላሉ ሊጠፉ የማይችሉ ስፍር ቁጥር የሌላቸው ጋጢአቶችን ሊያፈልቅም ይችላል። በዚህ መንገድ አሳብ የአንድ ቤተሰብ ጋላቅ አባት ይሆናል።

ስለሆነም አሳብ በውስጥህ አድጎ መንሰራፋት ከመጀመሩና ፈቃድህን ከመቆጣጠሩ በፊት አስወግደው። አሳብ አድጎ ከመጠንከሩ በፊት በጀምሩ ማጥፋት ቀላል ነው። የጋጢአት አሳብ ስብቀድም የሚፈትኑልህ ልብህ ምን ያህል ንጹሕ እንደሆነና ውስጥህ ከእርሱ ጋር ለመደራደር ምን ያህል እንደተዘጋጀ በማወቅ ነው። ከእርሱ ጋር ለመደራደር የማትፈልግ መሆንህን ሲያውቅ አንተ አሳቦችን የምትወድ ቀላል ሰው አለመሆንህን ስለሚረዳ ትቶህ ይሄዳል። ከአንተ ጋር ለመቆየት ቢፈልግም እንኳ በውስጥህ ንጽሕና ደካማ ይሆናል።

መዝጊያዎችህን ዝጋ።

ለአሳብ በርህን እንዳትከፈት ተጠንቀቅ። ለአንድ አሳብ በርህን ከፈትህለት ማለት እጅህን ዘርግተህ ልትቀበለው፤ ልትታዘዘውና ጌታህን ለመካድ ዝግጁ ሆነሃል ማለት ነው። በሰሎሞን መዝሙር ውስጥ ስለተጠቀሰው ድንግል የተጻፈውን ቃል ልታስታወስ ይገባሃል። «እንቴ ሙሽራ የተቆለፈ ገነት፤ የተዘጋ ምንጭ፤ የታተመ ፈላሽ ናት።» መዝ 4:12። እርስዋ የሕሊና ደጃን ለሚያንኳኳ ማንኛውም ዓይነት ክፉ አሳብ የተዘጋች ናት። እርስዋ የልቧን ደጃች ለሚያንኳኳ ለማንኛውም ዓይነት የምኞት አሳብ የተቆለፈች ናት። እርሷ ለማንም አትከፈትም ... እርሷ ደጃቿን የምትከፍተው ለነጹና ለተቀደሱ አሳቦች ብቻ ነው።

የጋጢአትን አሳብ በተመለከተ ቅዱሳን መላእክት ለእርሷ የሚዘምሩላትን ዝማሬ ታዳምጣለች። «ኢየሩሳሌም ሆይ እግዚአብሔርን አመስግኚ፤ ጽዮንም ሆይ ለአምላክሽ አልል በይ፤ የደጃችሽን መወርወሪያ አጽንቷልና፤ ልጆችሽን በአንቺ ውስጥ ባርኮልና።» መዝ 146:12-13። የተዘጉት ደጃፎች ቅድስና ያላት ነፍስ ደጃፎች ሲሆኑ አነርሱን ለሚያንኳኳ የጠላት አሳቦች ሁሉ አይከፈቱም። እርሷ ለእግዚአብሔር የታመነች ነፍስ ስለ ሆነች እርሱ በውስጧ ያሉ ልጆቿን

ባርኮላታል። ለእርሷ የተወለዱት እነዚህ ልጆች የተገኙት ከመንፈስ ቅዱስ ይኸውም ከቅዱስ አሳብ ነው።

ደጃፎችህን በጋጢአት አሳብ ላይ ዝጋ፤ ምክንያቱም እስኪጠናቀቅ ድረስ ስለማይረጋጋ ነው። አሳብ መንገዱን ያስተካክል ዘንድ በምኞት የሚላክ የምኞት ታዛዥና ተራ ባሪያ ነው። አሳብ እንዲህ ሆኖ መቆየት አስቸጋሪ ስለሚሆንበት ይበልጥ አደገኛ ወደ ሆነ ደረጃ ያድጋል። በጠላት ውጊያዎች ውስጥ አሳብ አንድ ደረጃ ነው። በመሆኑም ይህ ደረጃ ምን ያህል አደገኛ እንደ ሆነ ወደማታውቀው ሌላ ደረጃ ስለሚያሸጋግርህ በጣም ጠንቃቃ ሰው መሆን አለብህ።

የአሳብ እድገት ከስሜቶች ወደ ሕሊና ከዚያም ወደ ልብ ከዚያም ወደ ፈቃድ ነው። አሳብን ለጥቂት ጊዜ በጀርዎችህ ውስጥ ካቆየኸው ቀስ ብሎ እየዳሽ ወደ ሕሊናህ ይገባል። በዚያም ከፈጠራ ጋር ስለሚገናኝ ብዙ ልጆችን ያፈራል። ከዚህ በመቀጠልም አሳብ በውስጥህ በማደግ ወደ ልብህ፤ ወደ ስሜቶችህ፤ ወደ ፍላጎቶችህና ወደ ምኞቶችህ ይጎለግላል። በዚህ ጊዜ ውጊያው ወደ ከፍተኛ ደረጃ ይደርሳል ማለት ነው።

በመሆኑም ከአሳብ ጋር ስትደራደር እርሱ በአንተ ላይ ጋይል ይኖረዋል። ምክንያቱም በውስጥህ ያሉትን የአንተን ምሽጎች ስብር ካሰፈ በኋላ ወደ ልብህ ከተማ ከሰዎቹ ጋር ስለሚገባ ነው። እንዲህ ያለው ደረጃ ለአንተ ምንኛ አደገኛ ነው፤ በእርግጥም እዚህ ደረጃ ላይ ስትደርስ በገዛ ልብህ ትወጋለህ ወይም ለሁለት ዓይነት ውጊያዎች ትጋለጣለህ፤ ከውስጥና ከውጪ። ውስጣዊው ውጊያ ከውጪያዊው ይጠነክራል። አሳብ አብዝቶ ተስፋ የሚያደርገው ወደ ልብህ ለመድረስ ነው። በዚያ ልጆቹን በዙሪያው ሰብስቦ በአንተ ላይ ያምፃል። የእርሱ ልጆች ደግሞ የልብ ምኞቶች ናቸው።

ልብ በአሳብ እጆች ላይ ከወደቀ ፈቃድ ፈጥኖ ይማረካል። ምክንያቱም ልብ ፈቃድን አብዝቶ ስለሚጫነው ነው። ፈቃድ ብርቱ ሆኖ ሲቆይ የሚችለው ልብ ብርቱ ሲሆንና አሳብ ውጪያዊ ሲሆን ነው። ልብ ደካማ ሆነ ማለት ግን ፈቃድም እንዲሁ ደካማ ይሆናል ማለት ነው። ጸጋ የፈቃድን ጋይል ከላይ ካልጠየቀ ያለ ምንም ችግር እጅ ስለሚሰጥ በቀላሉ በሥራ በሚገለጽ ጋጢአት ላይ ይወድቃል። ስለዚህ አደገኛ ደረጃ ላይ ከመድረስ በፊት መዝጊያዎችህን አስቀድመህ ዝጋ፤ ቅዱስ ደርቱዎስ እንዲህ ብሏል። «እንዲት አነስተኛ ችግኝ መንቀል ቀላል ነው። ትልቅ ዛፍ እስክትሆን ድረስ ችላ ካልሻት ግን ለመነቀል አስቸጋሪ ትሆንብሃለች።» ስለሆነም አሳቦች ወደ አንተ ለመራመድ ገና የመጀመሪያው ደረጃ ላይ ሳሉ ነቅለህ በመጣል ከመዝሙረኛው ጋር «ሕፃናቶችሽን ይዞ በዓለት ላይ የሚፈጠፍጣቸው የተመሰገነ ነው።» (መዝ 136:9) በማለት ዘምር፤ ይህም ማለት አሳቦች ገና ትናንሽ እያሉ ወይም ከማደጋቸው በፊት በዓለት ላይ ፈጥፍጣቸው ማለት ሲሆን ዓለቱም ክርስቶስ ነው። «... ያም ዓለት ክርስቶስ ነበረ።» 1ኛ ቆሮ 10:4።

አሳብን የመያዝ ጉዳት።

አስቀድመን እንደተናገርን አንድ ሰው ክፉ አሳብን ፈጥኖ ካላስወገደው በእርሱ ላይ ኃይል ስለሚኖረው በውስጡ ተደላድሎ ይቀመጣል። ከዚህ በተጨማሪ ወደ ልቡና ወደ ፈቃዱ ስለሚደርስ ነፍሱን በማወክ ሌሎች አሳቦችንና ኃጢአቶችን ያፈራል።

ምንም እንኳን አንድ ሰው የሞትና ሽረት ውጊያ በማድረግ አሳብን ቢያሸንፈውም ውጊያው ለረዥም ጊዜ መራዘሙ እርግጥ ነው። የተራዘመ መንፈሳዊ ውጊያ ደግሞ ሰውን ስለሚያሰላቸውና በእርሱ ፊት ደካማ የመሆን ስሜት እንዲሰማው ስለሚያደርገው ተስፋ ወደ መቁረጥና እጁን ወደ መስጠት አፋፍ ያደርስዋል።

ከዚህ በተጨማሪ ከአሳብ ጋር ለረዥም ጊዜ መዋጋት አሳብ ንቁ ባልሆነው ሕሊናችን ውስጥ እንዲተክል ምክንያት ይሆናል። አልፎ ተርፎም ሕሊና በውስጡ ሊይዛቸው የማይፈልጋቸውን አሳቦች በማስገባት በመጨረሻ ወደ ሌላ አሳቦች፣ ምኞቶች፣ ሕልሞችና ጥርጥሮች እንዲመራ ያደርጉታል። ምንም እንኳን አንድ ሰው በመጨረሻ ድል ሲነሣ ቢችልም ውጊያው ሕሊናውን ያቆሽጥታል።

አሳብ በሰው ሕሊና ውስጥ ተጽዕኖዎችን፣ ቅራኔዎችንና ስሜቶችን ለማስገባት የሚችለው እንዲህ ባለው መንገድ ነው። ከዚህ በተጨማሪ ስሜቶችን ተስፋ በማስቆረጥ በልብና በሰውነት ላይ ጠባሳ ጥሎ ያልፋል።

አሳብ ሰውነትን ያጠቃል። ለምሳሌ ጠላት ዲያብሎስ በአንድ ሰውና በሌላ አንድ ሰው መካከል ተፈጥሮ የነበረ ጠብን ያስታውሳል። ዲያብሎስ ጠቡን እንዲያስታውስ ያደረገው ሰው ይህን አሳብ ወዲያውኑ ከሕሊናው ማስወገድ ሲገባው የጠቡን ዝርዝር ሁኔታዎች ማሰላሰል ይጀምራል። በዚህ ጊዜ ሰውነቱ ይግላል፣ ደሙ በሥሮቹ ውስጥ በከፍተኛ ግፊት ይመለሳል፣ ዓይኖቹ ይቀላሉ፣ ገጽታውም ይቀፋል። እዚህ ደረጃ ላይ ሲደርስ ራሱን እንዴት እንደሚበቀል ማሰብ ይጀምራል።

ነቢዩ ዳዊት የአሳቦችን ተጽዕኖዎች የገለጸው እንዲህ በማለት ነው፡- «አቤቱ እስከ መቼ ፈጽመህ ትረሳኛለህ? እስከ መቼስ ፊትህን ከእኔ ትሰውራለህ? እስከ መቼ በነፍሴ እመካከራለሁ? ትካዜስ እስከ መቼ ሁልጊዜ ይሆናል? እስከ መቼ ጠላቴ በላዬ ላይ ይጓደዳል? . . . ጠላቴ አሸነፍሁት እንዳይል የሚያስጨንቁኝም እኔ ብናወጥ ደስ እንዳይላቸው፣ ለሞትም እንዳልተኛ ዓይኖቼን አብራ።» መዝ 12:1-4።

በዚህ መሠረት አሳብ ወዴት እንደሚመራህና ማብቂያው የቱ ዘንድ እንደሚሆን ስለማታውቅ ከአሳብ ሽሽ በውስጥህም አትያዘው። ከአሳብ የሚደረግ ሽሽት የልብን ትሕትና ይገልጻል። ትሕትና ደግሞ ሰው ዲያብሎስን የሚያሸንፍበት ታላቅ መሣሪያ ነው። ይሁን እንጂ ሰው ከአሳብ ጋር ለመዋጋት በራሱ ኃይልና እውቀት የሚታመን ከሆነ ጸጋ እግዚአብሔር ለተወሰኑ ጊዜያት

በተፋፋመው ውጊያ ውስጥ ይተወውና ብጥብጡን እንዲያውቅ ዝም ብሎ ይመለከተዋል። ምናልባት በዚህ ጊዜ በድጋሚ ኃይል እንዲሰጠው ላይጠይቅ ይችላል። ከዚህ በኋላ በገዛ ራሱ ፈቃድ ከመታመን ይልቅ በእግዚአብሔር ፈቃድ፣ ኃይልና ጽናት ይታመናል።

ብዙ ጊዜ እግዚአብሔር ሰዎች በውጊያዎች እንዲጠቁ የሚፈቅደው ትሕትናን ገንዘብ እንዲያደርጉ ነው። ዲያብሎስን አንተ ከእርሱ ጋር መከራከርህን እንደ መጥላት ያለ ምንም የሚያበሳጩው ነገር የለም። ለውድቀት የመጀመሪያ ደረጃ የነበረው የሔዋንና የአባብ ክርክር ነው። በንግግራቸው መካከል ዲያብሎስ የሔዋንን ስሜትና ሕሊና ለመምራት ስለ ቻለ እርስዋ በእጁ ቁጥጥርና ተጽዕኖ ውስጥ ያለች አሻንጉሊት ሆናለች።

ከክፉ አሳብ ጋር በምታደርገው ድርድር ድንገት በእርሱ ክልል ውስጥ ትገባለህ። በዚህ ጊዜ ቢያንስ ቢያንስ ድርድሩን ሳትቃወም ትችላለህ። ብዙ የኃጢአት ግንኙነቶች በክርክርና በመቃወም ይጀመሩና እጅ በመስጠት ይጠቃለላሉ። ስለሆነም ከአሳብ ጋር መከራከርን መቃወምና በአንተ ላይ ተጽዕኖ እንዳያሳድር ማገድ በአንተ ዘንድ በመጀመሪያ ሊደረግ የሚገባው ፈጣን እርምጃ መሆን አለበት።

አሳብን ልተቀበለው ብትችልም ልታስወጣው ግን አትችልም። ስለ ነም እርሱን አለመቀበልና ከእርሱ ጋር አለመደራደር ውይይት የማያስፈልገው መፍትሔ ነው። አሳብን መያዝ አሳብን የበላይ ሊያደርገው ይችላል። ለረጅም ጊዜ የሚቆይ ከሆነ ደግሞ ሰው የእርሱ ባሪያ ይሆናል።

የአሳብ ባርነት።

አሳብ ሰውን ሲቆጣጠረው የሚመራው ወደ ውድቀት ብቻ ሳይሆን ከዚያ በበለጠ ወደማያቋረጥ መማረክና ባርነት ነው። አሳብ ወደ ልብ መድረሱን ሲያውቅና ሰውየው ሲፈልገው ያለማቋረጥ ያንኳኳል። ባሪያ ባደረገው በሰውየ ሕሊና ውስጥ አሳብ ለቀናትና ለሳምንታት ሊቆይ ይችላል። በየጊዜው አዲስ የሆኑና ከእርሱ ጋር የሚቆዩ ነገሮችን በማስገባት መልካም የሆኑ አሳቦችን ይደመስሳል። በዚህ ጊዜ ሰውየው በሕሊናው ውስጥ አሳብ እንደ ያዘ ይተኛል ጠዋት ሲነቃም አሳብ እንደ ያዘ ይነቃል። ወደ ሥራው ሲያዘግምም ሆነ ሥራውን ሲሠራ አሳቡ ከእርሱ ጋር አብሮት ይቆያል።

ታዲያ ሰው አሳብን እንዴት ሊያሸንፈው ይችላል?

አሳብን እንዴት ማሸነፍ ይቻላል?

የመጀመሪያው ዘዴ «ከህክምና ጥንቃቄ ይሻላል» የሚለውን አባባል ያንላል። ሁልጊዜ የመከላከልን ቦታ አትያዝ። ምክንያቱም በመከላከል ውስጥ አንድ ጊዜ ታሸንፋለህ በሌላ ጊዜ ደግሞ ትሸነፋለህ። ስለዚህ ልብህን ከአሳብ በሚጠብቁ ቀና መንፈሳዊ ሥራዎች ውስጥህን ጤናማ አድርግ።

ለራስህ ብርቱና የማያቋርጥ መንፈሳዊ መርሐ ግብር ነድፈህ አውጣ። ይህ መርሐ ግብር ጸሎትን፣ መዝሙራትን፣ መንፈሳዊ ንባባትን፣ ተመስጦዎችን፣ መንፈሳዊ ስብሰባዎችን፣ መንፈሳዊ ወዳጅነትን እንዲሁም ልብህን በንጹሕ ስሜት ሊሞሉ የሚችሉና ዘላቂነት ያላቸው መንፈሳዊ ምግቦችን ያካተተ ይሁን። በዚህ ጊዜ የጌታችንና የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ቃል በእንተ ላይ ተግባራዊ ይሆናል። «መልካም ሰው ከልብ መልካም መዝገብ መልካሙን ያወጣል፤ ክፉ ሰውም ከልብ ክፉ መዝገብ ክፉውን ያወጣል።» ሉቃ 6:45።

ከዚህ በኋላ ልብህ የአሳቦች መንገድ ምንጭ ይሆናል። አሳብህ መንፈሳዊ ከሆነ መንፈሳዊ አሳቦችን ከልብህ ታመነሚለህ። ከውጪ ክፉ አሳቦች ወደ ልብህ የሚመጡ ከሆነ ግን ልብህ አይቀበላቸውም። ለልባችን ተገቢውን እንክብካቤ ብናደርግለት መልካም ነው። ሕይወታችንን ከክፉ አሳቦች ጋር በመታገል ከማሳለፍ ይልቅ ልባችንን የመንፈሳዊ ጉዳዮች መጋዘን ብናደርገው የተሻለ ይሆናል።

ዘወትር ሕሊናህን በንጹሕና በመንፈሳዊ አሳብ ባተሌ የምታደርገው ከሆነ ክፉ አሳቦች በእንተ ውስጥ ቦታ ስለማይኖራቸው ከእነርሱ ጋር ውጊያ ማድረግ እንደማያስፈልግህ እርግጠኛ ሁን።

ክፉ አሳቦች ሰውን በአብዛኛው የሚያውኩት በሚዝልበት ጊዜ መሆኑን እዚህ ላይ እንገነዘባለን። ሕሊና ከማንኛውም መንፈሳዊ ተግባር የተራቀቀ ከሆነ ዲያብሎስ ወደ እርሱ በመምጣት በውስጡ ተደላጅሎ ይቀመጣል። ነገር ግን ሕሊና በጸሎት፣ በመንፈሳዊ ንባብ ወይም በመንፈሳዊ ተመስጦ ባተሌ ከሆነ አሳቦች ሊያሸንፉት አይችሉም። እዚህ ነጥብ ላይ 'በመንፈሳዊነቱ ንቁ የሆነ ሰውን አሳቦች ሊዋጉት አይችሉም?' ብላችሁ ልትጠይቁ ትችላላችሁ። ለዚህ መልሱ 'ሊዋጉት ይችላሉ፤ ነገር ግን ሊያሸንፉትም ሆነ ሊያውኩት አይችሉም' የሚል ነው።

ቅዱሳን በአሳቦች ተወግተዋል። ይሁን እንጂ በእነርሱ አልታወኩም አልተሸነፉምም። ይልቁኑም ከቅዱስ ጳውሎስ ጋር ሆነው «... ለክርስቶስም ለመታዘዝ አእምሮን ሁሉ እንማርካለን...» (2ኛ ቆሮ 10:5) ይሉ ነበር።

ራስን በመንፈሳዊ ጉዳዮች ባተሌ ማድረግ በተለይም በጥልቅ ጉዳዮች ላይ በሥራ መወጠር ማንኛውንም ዓይነት አሳብ ሊያስወግድ ይችላል። እንዲሁ በግርድፋ የሆነ ንባብና ጸሎት ግን አሳብን ሊያስወግድ አይችልም። ጥልቅ በሆነ መንፈሳዊነት ውስጥ የምትኖር ከሆነ አሳቦች በጸጋ እንዲለብሑ ከእንተ ይወገዳሉ።

ጥያቄና መልስ።

ጥያቄ፡- ኃጢአቶቼን ባሰብሁ ቁጥር በእነርሱ ድጋሚ እወድቃለሁ። ታዲያ አሁንም የሚጠበቅብኝ እንደ ነቢዩ ዳዊት «ኃጢአቴም ሁልጊዜ በፊቴ ነውና።» (መዝ 50:3) ማለት ነውን?

መልስ፡- በእነዚህ ቃላት የሚያውኩህን የጥቃት ዝርዝሮች ታስታውስ ዘንድ ሆነ ተብሎ የተደረገ ነገር የለም። ስለሆነም በእነዚህ ቃላት ልታስታውስ የሚያስፈልግህ የኃጢአቶችህን ዝርዝር ሁኔታዎች ሳይሆን አጠቃላይ አሳቡን ነው። ከዚህ በተጨማሪ የምኞት ኃጢአቶች ብቻቸውን ሰውን በቀደሙ ኃጢአቶቹ እንደሚዋጉት ቅዱሳን አባቶች ተናግረዋል።

ለምሳሌ እንተ አንድ የሆነ ሥልጣን ለማግኘት ትናፍቅ ይሆናል ወይም የወደድኸውን ነገር ለማግኘት ትመኝ ይሆናል ወይም ደግሞ በሥጋ ምኞት ትወድቅ ይሆናል። በዚህ ጊዜ የእነዚህን ኃጢአቶች ዝርዝር ማስታወስ ሊያውክህ ይችላል። ልክ እንደዚሁ በስሜት ኃጢአት ማለትም በቁጣ ወይም በቅናት ወይም ለመበቀል በመመኘት ኃጢአት ልትወድቅ ትችላለህ። የእነዚህ ኃጢአቶች ዝርዝር ማስታወስም ሊያውክህ ይችላል።

እነዚህን ኃጢአቶች አስመልክተን ስንጸልይ ሞትን የሚያስከትልብን የኃጢአት ትዝታ ከእኛ ይራቅ! እንላለን። ስለሆነም ኃጢአቶችህን በትሕትና ልታስታውሳቸው የምትችለው ንስሐ ልትገባባቸውና ትሑት ልትሆንባቸው ነው።

ይሁን እንጂ የኃጢአት ትዝታ ሕሊናህን የሚያረክሰው ከሆነ፣ በድጋሚ ወደ ልብህ መጥፎ ምኞት የሚያስገባ ከሆነ፣ ቁጣን - ቅናትንና ለመበቀል መመኘት ህን የሚያነሣሣብህ ከሆነ ወይም ደግሞ የዓለምን ፍቅር የሚያቀርብልህ ከሆነ ኃጢአትን ከማስታወስ ሽሽ! የኃጢአት ትዝታ የግብህ መንገድ ነውና። ማንኛውንም መንፈሳዊ ልምምድ በብልሃት አከናውን እንጂ ቅድስናን የሚመለከት ፊደልን አትከተል።

ምዕራፍ ስምንት

ውጪያዊ ገጽታዎች

- በብሉይ ኪዳንና በአዲስ ኪዳን ተወግዟል።
- ውስጣዊ እንዲ ውጪያዊ ገጽታና አያስፈልግም።
- ውጪውንም መርሳት የለብንም።
- ቅድስናን አስመልክተው የሚደረጉ ልምዶች።
- ስለ እግዚአብሔር እንዲ ስለ ሰው አይደለም።

በብሉይ ኪዳንና በአዲስ ኪዳን ተወግዟል።

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የውጪያዊ ገጽታን ፍቅር በማውገዝ ለግብዞቹ ለጻፎችና ለፈረሳውያን በተግሣጽ ቃል እንዲህ ብሎአቸዋል፡- «እናንተ ግብዞች ጻፎችና ፈረሳውያን በውስጡ ቅሚያና ስስት ሞልቶ ለገጽታው የወጭቱን ውጭ ስለምታጠሩ ወዮላችሁ። . . . ስሜን ጻፎችና ፈረሳውያን በውጭ አምረው የሚታዩ በውስጥ ግን የሙታን አጥንት ርኩሳትም ሁሉ የተሞሉ በኖራ የተሰሰኑ መቃብሮችን ስለምትመስሉ ወዮላችሁ።» ማቴ 23:25/27።

በብሉይ ኪዳንም የእግዚአብሔር አመለካከት ተመሳሳይ ነበር። እግዚአብሔር አምላክ የአይሁድን የሃይማኖት መግለጫዎች አይቀበላቸውም። በመሆኑም በጉባኤ መሰብሰባቸውን፣ በዓላቶቻቸውን፣ ጸማቸውን፣ ጸሎታቸውን፣ ዕጣናቸውንና መሥዋዕታቸውን በንጹሕ ልባቸው ስለማያቀርቡት ሙሉ ለሙሉ አይቀበላቸውም ነበር።

በትንቢተ ኢሳይያስ ውስጥ እግዚአብሔር አይሁድን እንዲህ ብሏቸዋል፡- «የመሥዋዕታችሁ ብዛት ለእኔ ምን ይጠቅመኛል? . . . የሚቃጠለውን የአውራ በግ መሥዋዕትንና የፍራግን ስብ ጠግቤያለሁ . . . በጉባኤም መሰብሰባችሁን አልወድድም . . . ዕጣን በእኔ ዘንድ አጸያፊ ነው፤ መባዎቻችሁንና በዓላቶችሁን ነፍሴ ጠልታለች፤ ሽክም ሆነውብኛል፤ ልታገሣቸውም ደክሜያለሁ። እጃችሁንም ወደ እኔ ብትዘረጉ ዓይኔን ከእናንተ አስውራለሁ፤ ልመናንም ብታበዙ አልሰማችሁም፤ እጃችሁ ደም ተሞልተዋል።» ኢሳ 1:11-15።

እግዚአብሔር አምላክ ከምንም ነገር አስቀድሞ የሚመለከተው የውጪ ገጽታን ሳይሆን ልብን ነው። ይህን አስመልክቶ እንዲህ ብሎናል፡- «አጥብቀህ ልብህን ጠብቅ፤ የሕይወት መውጫ ከእርሱ ነውና።» «ልጄ ሆይ ልብህን ስጠኝ፤ ዓይኖችህም መንገዴን ይወደዱ።» ምሳ 4:23/23:26።

መልካም ሥራ ከልብና በፍቅር ካልሆነ በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት የለውም። እግዚአብሔር የሚወደው ውጪያዊ ገጽታዎችን ሳይሆን ውስጣዊ ስብእናን ነው። እርሱ የሚወደው የሰውን በጎና ጥልቅ ስሜት እንዲሁም ፍቅርን እንዲ ምንም ፋይዳ የሌላቸውን ውጪያዊ ድርጊቶችን አይደለም።

ከንጹሕ ወይም ከትሑት ልብ የሚቀርብ ጸሎት ተቀባይነት አለው። የክፉ ሰው ጸሎት ግን በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት የለውም። በዚህ መሠረት

እግዚአብሔር የተቀበለው የቀራጩን ጸሎት ነው። የፈረሳዊው ጸሎት በኩራት፣ በጉራና ሌሎችን በመርገም የተሞላ ስለ ነበር እግዚአብሔር አልተቀበለውም። ከዚህ በተጨማሪ እግዚአብሔር «እጃችሁ ደም ተሞልተዋልና።» (ኢሳ 1:15) ያላቸውን ሰዎች ጸሎት አልተቀበለም።

ይህን በተመለከተ መጽሐፍ ቅዱስ እንዲህ ይለናል፡- «የኃጥአን መሥዋዕት በእግዚአብሔር ዘንድ አስጸያፊ ነው።» (ምሳ 15:8)፤ «የኃጥአን መሥዋዕት አስጸያፊ ነው፤ ይልቁንም በክፉ አሳብ ሊያቀርቡት አስጸያፊ ነው።» (ምሳ 21:27)፤ «ትግን ከመስማት ጀርድን የሚመልስ ጸሎት አስጸያፊ ነው።» ምሳ 28:9። በዚህ መሠረት ትኩረታችን ሊሆን የሚገባው የማንኛውም ውጪያዊ ገጽታና መገኛ በሆነው በውስጣዊው ገጽታና ላይ ነው።

ውስጣዊ እንዲ ውጪያዊ ገጽታና አያስፈልግም።

እንዳንድ ጊዜ እንዳንድ ሰባኤያን፣ አለቆችና መምህራን ሁሉንም ነገር ለውጪያዊው ገጽታና በመስጠት በዚያ ላይ ሲያተኩሩ ይስተዋላሉ። ይህን በእንዲት ልጃንረድ ላይ ምሳሌ አድርገን ብንወስድ ሰዎች ውጪያዊ ገጽታዋን በመመልከት ቀሚሷ ያምራል ወይስ እያምርም፤ ያደረገቻቸው ጌጣጌጦች ውድ ናቸው ወይስ ርካሽ በማለት ያነጻጽራሉ። በስብከታቸው ውስጥ እነዚህን በመሰሉ ተራና ኃላፊ ጉዳዮች ላይ ሲያተኩሩ ይታያሉ።

እነዚህ ሰዎች በልብ ውስጥ ያለውን ውስጣዊ መነሣሣት በመርሳት ትሕትና ወደጎደለው ሕይወት ይገባሉ። ትኩረት የሚያስፈልገው ለውስጣዊው ጉዳይ ነው። ይህም እግዚአብሔርን በመውደድ፣ ቅድስናን በመውደድና የልብ ገጽታናን በመውደድ ላይ ሊሆን ይገባል። ልብ ገጽታ ሲሆን ልጃንረዲቷ ውድ በሆኑ ጌጣጌጦቿ እንድታጌጥ የሚመሯትን መነሣሣቶች ያጠፋላታል። በዚህ ጊዜ እርሷ ራሷ እነዚህን ገጽታዎቿን ሙሉ ለሙሉ ትረላቸዋለች።

ተግሣጽ፣ ብጥብጥና ጫና ጸባይን ለመለወጥ የሚረዱ ምክንያቶች አይደሉም። የሚለውጡት ውጪያዊ ገጽታዎችን ብቻ ነው። ልብ ግን ተመሳሳይ ፍላጎቶቹንና ምኞቶቹን እንደ ያዘ ያለ ምንም ለውጥ ይቆያል። እንዲያውም በፊት ከነበሩት ጸባዮቹ ሌላ ማጉረምረም፤ የሰውን ስሜት መጫንና ጥርጥር ተጨማሪ ሆነው ይመጣሉ። ከዚህ በተቃራኒ ልብ ገጽታ ከሆነ ማንኛውንም ዓይነት ጠቃሚ ምክር ይቀበላል፤ ያመሰግናል ከዚህም በሚበልጡ መንፈሳዊ መንገዶችም ያከናውናቸዋል።

ሌላው ምሳሌያችን ፀጉሩን የሚያሳድግና አርጌ ልብሶችን የሚለብስ ወጣት ነው። እንዲህ ያለው ነገር ከእንድ ሃይማኖተኛ ወጣት የሚጠበቅ ምግባር አይደለም። እንዲህ ዓይነቱ ሰው ወንድነት ማለት ምን ማለት እንደሆነና የብርቱ ስብእና መገለጫዎች ምን እንደሆኑ የማያውቅ ሰው ስለሆነ ከሰዎች ዘንድ ክብር ሊያገኝ አይችልም። ከዚህ ሁሉ በላይ የልብ ገጽታናን እንዴት ሊያገኝ ይችላል? አይችልም። አንተ ግን እነዚህ ሁሉ ትክክል አለመሆናቸውን ሙሉ ለሙሉ ስትረዳ እነዚህን ስህተቶች ያለ ምንም ተግሣጽና ኃይል ከአንተ ዘንድ ልታስወግዳቸው ትችላለህ።

የወጪቱ ውስጥ በቆሻሻ ተሞልቶ ውጪውን ማጥራት ምንም ጥቅም የለውም። ውስጥን ማጥራት ይበልጥ ጽኑና ጥበቅ ሊሆን ያስፈልጋል። ይህ በሚሆንበት ጊዜም በውስጡና በውጪው መካከል ምንም ዓይነት ቅራኔ ሳይፈጠር ስለሚሆን ለውጡ እርግጠኛ ለውጥ ነው። በዚህ ጊዜ አንድ ሰው ከውጪያዊ ግፊት ለማምለጥ ሲል ምንም ዓይነት ጫና አይደርስበትም።

በውጪ ለሚገለጡ ስህተቶች የሚመራትን ውስጣዊ ምክንያቶች ለማከም የሚያስችለንን መንገድ እንፈልግ። ውሸትን እንደ ምሳሌ አድርገን እንውሰድ። የሚዋሸን ሰው ስለ ውሸት በመስበክ ወይም ስለ ውሸቱ በመገሠጽ መሰወጥ ይቻላል? ለእርሱም ሆነ ለሚያመጣው ለውጥ ውጤታማነት የዋሸባቸውን ምክንያቶች ፈልጎ ማወቅ ይበልጥ ጠቃሚ አይደለም? ይህ ሰው የዋሸው ከፍርሃት ወይም ከጉራ ወይም ከስንፍና ወይም አንድ የሆነ ጥቅም ለማግኘት ከሚደረጉ ምክንያቶች ሊሆን ይችላል። እንዲህ ዓይነቱ ነገር ከቸልተኝነት ወይም ከልማድ የሚመጣ ከሆነም ያለ ምንም ምክንያት ይዋሸል። በሰዎች ላይ መቀላድ የሚያስደስተው ከሆነም ሰፊዝና ሰህልት ሲል ይዋሸል።

ስለሆነም የመዋሸትን ምክንያቶች ፈልገን በማግኘት ልናከማቸው ያስፈልጋል። መዋሸት መልካም አለመሆኑንም ለሚዋሸው ሰው ማሳመን አለብን። ከውሸት እንዲላቀቅም ተግባራዊ የሆኑ ምክንያቶችን ልንሰጠው ወይም ውሸትን የሚተኩ ትክክለኛ አማራጮችን ልናቀርብለት ይገባናል። ለምሳሌ ለተጠየቀው ጥያቄ መልስ ከመስጠት ወይም ሌላ ጥያቄ ከማቅረብ ራሱን በመቆጠብ ዝም ማለት ይችላል። ስህተትን በውሸት ከመሸፋፈን ይልቅ ለተሠራው ስህተት ይቅርታ መጠየቅ ይበልጣል። ጉራና በሌሎች ሰዎች ላይ ማፈዝ ትክክል አለመሆኑን እመን። ከዚህ በተጨማሪ እውነተኛ ሰው በመሆን ውስጥ ከሰዎች እምነትና ክብር ለማግኘት እርግጠኛ ሁን።

በዚህ ዓይነት መንገድ የውስጡንና የውጪውን ስህተት ማስወገድ እንችላለን። በዚህ መሠረት የውጪውን ሙሉ ለሙሉ መዘንጋት የለብንም። ግን እንዴትና ለምን?

ውጪውንም መርሳት የለብንም።

ስለ ውስጠኛው መጨነቅ አለብን ማለት ውጪያዊ ድርጊቶቻችንን መዘንጋት አለብን ማለት አይደለም። እኛ ለሌሎች ምሳሌዎች መሆን እንጂ በተሳሳቱ ሥራዎቻችን ልናጠፋቸው አይገባንም። ይህን አስመልክቶ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንዲህ ብሎናል፡- «መልካሙን ሥራችሁን አይተው በሰማያት ያለውን አባታችሁን እንዲያከብሩ ብርሃናችሁ እንዲሁ በሰው ፊት ይብራ።» ማቴ 5:16። የዚህ ቃል ዋና ዓላማ ልናከብር የሚገባን እግዚአብሔርን እንጂ እኛን እንዳልሆነ ለማስተማር ነው።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም እንዲህ ብሎናል፡- «... በሰው ሁሉ ፊት መልካም የሆነውን አስቡ።» ሮሜ 12:17። የእግዚአብሔር ልጆች ሊሆኑ የሚገባቸው እንደዚህ ነው። ይህን አስመልክቶም ወንጌላዊው ቅዱስ ዮሐንስ

«ከእግዚአብሔር የተወለደ ሁሉ ኃጢአትን አያደርግም... የእግዚአብሔር ልጆች... በዚህ የተገለጡ ናቸው...» (1ኛ ዮሐ 3:9-10) ብሎ ነግሮናል።

መሰናክልን አስመልክቶ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «... ማሰናከያ ሳይመጣ አይቀርምና ነገር ግን በእርሱ ጠንቅ ማሰናከያ ለሚመጣበት ሰው ወዋለት።» (ማቴ 18:7) ብሏል።

ከሚከተሉት ሁለት ነጥቦች አንጻር አንድ ሰው በውጪው መልካም ጠባይ ሊኖረው ያስፈልጋል፡-

1- ይህ ሊሆን የሚችለውም እግዚአብሔርን ከማክበር የተነሣ እንጂ ራሱን ከማክበር አንጻር አይደለም።

2- ከውስጣዊ የልብ ገጽሕና የተነሣ ውጪያዊ ጠባይ ተፈጥሮአዊ ሊሆን ይችላል።

ውስጣዊ የልብ ገጽሕና ከውስጥ ካላገኘ ይህን ለማግኘት ራሱን አበርታ። ሰው በልቡ ሞልቶ ካለው አፋ ይናገራል የሚለው ቃል ምንኛ እውነት ነው! አንዳንድ ሰዎችን ከማክበር አንጻር ውስጣዊ ስሜቶችህ ገና ያልነጹ ከሆኑ በአንደበትህ በእነርሱ ላይ ኃጢአት ለመሥራትህ ምክንያት አይሆንም። ይህን የምታደርግ ከሆነ ልብህና አንደበትህ በአንድ ይፈረሻሉ። በዚህ ጊዜ አንደበትህን ከጥፋት ታድን ዘንድ ልትጠነቀቅ ይገባሃል። ቀስ በቀስም ልብህን እንደ አንደበትህ ልትገራው ትችላለህ።

አንድ ሰው መልካም እንዲሠራ መጫንና የሰዎችን ክብርና ፍቅር እንዲያገኝ ማድረግ የውጪያዊ መልካም ጠባይ እስፈላጊ ክፍሎች ናቸው። ይህን ማድረግ ደግሞ ራሱን አጥብቆ መቆጣጠር እንጂ ግብዝነት አይደለም። ራሱን በውጪ መቆጣጠር ጠቃሚም እስፈላጊም ነው። ሰው የገጽሕና ሕይወትን እንዲያገኝ ከወደደ ይህ ሊረዳው የሚችል አንዱ የልምምድ መንገድ ነው። የውጪያዊው ተገቢ ገጽታ ከውስጣዊው ጋር የተስማማ ይሆን ዘንድ ውስጣዊውን አጽዳ። ይህ ነገር ከውስጠኛው ጋር ተነጻጽሮ መልካም ካልሆነ ግን እንዳትወድቅ ይሁን። እንተ ከውስጥም ሆነ ከውጪ ገጽሕ ልትሆን ያስፈልግሃል። ስለዚህ ሁለቱንም ለማግኘት ሞክር። ከአንዱ ጫፍ ከደመርህ ከሁለተኛውም ጫፍ ጀምር።

በውጪ የራስህ ዘብ መሆን የሚደገፍ ነገር ቢሆንም በዚህ ባቻ የምትደሰት አትሁን! ውስጣዊውን ገጽሕናም ጨምረህ ያዝ። ከሁሉም የጥድቅ ሥራዎች መካከል ይህ ቀዳሚ ልምምድህ ይሁን።

ቅድስናን አስመልክተው የሚደረጉ ልምምዶች።

ለምሳሌ ጾምን ውጪያዊ ጠባይና ውስጣዊ ድርጊት አድርገን በምሳሌ ልንወስደው እንችላለን። ጾም ሥጋ ከሚፈልገው ምኞት የሚከለክልበትና ለተወሰኑ ሰዓታት ከምግብ የሚታቀብበት ተራ ውጪያዊ ጽድቅ አይደለም። ሰው ስህተት ከመሥራት የሚከለክልበትም እንጂ። በመሆኑም ሥጋን መቆጣጠር ራሱን ከመቆጣጠር ጋር አቻ ለአቻ ሊጓዝ ይችላል። ሰው በውስጥ ካለው መንፈሳዊ

ደረጃ ላይ ካልደረሰ ግን ጽሑፉን ቢያፈርስ ወይም ያገኘውን ቢበላ ይሻለዋል ማለት አይደለም። ይህን የሚያደርግ ከሆነ ሰውየው የሚወድቀው በሥጋም በነፍስም ነው። ስለሆነም ሰው በውስጡ ያለ ልቡን በውጪ ከሚጸመው ሥጋው ጋር አንድ ለማድረግ ሊያለማምደው ያስፈልገዋል። ይህ ደግሞ ትግል፣ ጊዜና ልምምድ የሚጠይቅ ቢሆንም ሰውየው ይህን በእግዚአብሔር ጸጋ ሊያገኘው ይችላል።

እዚህ ላይ ውጪያዊውንና ውስጣዊውን ደረጃ የምናነጻጽርበት ሚዛን ማስቀመጥ ያስፈልጋል። የዚህ ሚዛን መመሪያም የሚዛኑ አንድ ወገን ከሌላኛው አንድ ወገን ከፍ የሚል ከሆነ ዝቅ ያለውን ወገን ከፍ ወዳለው ወገን ከፍ ማድረግ ነው በሚለው የሚወሰን ነው።

እግዚአብሔር ልብን ስለሚመለከት ተገቢ በሆነ ውጪያዊ ጠባይ ብቻ አትደሰት። ምንጊዜም ልብህን ለማግኘት ታገል፤ በውጪ ያለ መልካም ጠባይህን ውስጣዊውን መልካም ድርጊትህን ለማግኘት የምታለማምድበት ወይም የምታዘጋጅበት ቀላል መንገድ አድርገህ ውሰደው።

ብዙ ጊዜ ውጪያዊው ገጽሕና ሰውስጣዊው ገጽሕና ምክንያት ነው። ለምሳሌ፡- አንድ ወጣት ከውስጣዊ ሥጋ ምኞትና ለገጽሕና ከማይሰማው ተራ ስሜቶች ጋር ትግል ሲገጥም ውጊያው የሚያስጨንቁና የረከሱ ሕልሞች ሊያሳየው ይችላል። ታዲያ እንዲህ ያለው ሰው በውጪ ሊያሳይ የሚገባው ጠባይ ውስጡ ከውጪው ጋር ያለውን መስማማት የሚያረጋግጥ መሆን አለበት ማለት ነው? ይህ ሊሆን አይችልም። ይህ ካልሆነልኝ የሚል ከሆነ ግን ራሱን ሊያጠፋ ይችላል። ከዚህ በተጨማሪ የሕሊናንና የልብን ጋጢአቶች ከመጨመር ሌላ የድርጊት፣ የስሜትና የሥጋ ጋጢአቶችን ይጨምራል።

እንዲህ ዓይነቱ ሰው በውጪ ለራሱ ዘብ ሆኖ በንቃት መጠበቁ ውስጣዊውን ገጽሕና እንዲያገኝ ይረዳዋል። በመሆኑም ከውጪ ብቻ ራሱን በመጠበቁ አይደሰትም። ስለሆነም ተስፋ በመቁረጥ ውስጥ ሆነህ «ውስጤ ገጽሕ እስካልሆነ ድረስ ውጪዬ ቢነጻ ምን ጥቅም አለው? አሳቤ ዘማዊ እስከሆነ ድረስ የሰውነቴ ድንገልና ጥቅም ምኑ ላይ ነው?» አትበል። እንዲህ እንድትል የሚያደርግህ ተስፋ በመቁረጥና በጋጢአት ውስጥ እንድትወድቅ የሚጋብዝህ የዲያብሎስ ውጊያ ነው። ውጪያዊ መቋቋምህን ጋጢአትን መካድህን ያመለክታል። በዚሁ ላይ ታዲያ አሳብን መቋቋምህን ጨምረህ ያዝ። በመጨረሻም እግዚአብሔር እንተን ለመርዳት ጸጋውን እንደሚልክልህ እርግጠኛ ሁን!

በውጪ ስላለ መታመንህ በእርሱ እስከተጠለልህና የእርሱን እርዳታ እስከጠየቅህ ድረስ እግዚአብሔር ይረዳል። ጥቂት በተባለው ውጪያዊው ገጽሕና ታማኝ ከሆንህ እግዚአብሔር ብዙ የተባለውን ውስጣዊ ገጽሕና ለአንተ ያድልሃል። ታዲያ በዚሁ ተመሳሳይ ጊዜ እግዚአብሔር ልብን እንደሚፈልግ አትዘንጋ። በውስጥህም መታገልን አታቋርጥ። የውስጥ አሳቦችን በመቃወም ወደ ውጊያው ዓውድ ግብ ይህን ካደረግህ የሥጋንና የስሜትን ውጊያ ድል እንደነሣህ የውስጥ አሳቦችንም ድል ትነሣለህ።

እነዚህ ሁለት ነገሮች እርስ በእርስ ይደጋገፋሉ። በውጪ ያለ ግንዛቤህ በውስጥህ ካሉ ብዛት ያላቸው ውጊያዎች ይጠብቅሃል። ሌላው ቢቀር በተመሳሳይ ጊዜ በሁለት የውጊያ ዓውዶች ላይ አትሳተፍም። ውጪያዊው ግንዛቤህ በሕይወትህ ዘመን ሁሉ ለራስህ ዘብ እንድትቆም ከማድረጉም በላይ ውስጣዊው ግንዛቤ እንድትለማመድ ይረዳሃል። በዚህ ሁሉ ላይ እግዚአብሔር ስለ ታማኝነት ሞጋ አድርጎ ከላይ የሚልክልህ ጸጋ ይደመርልሃል።

ጀማሪ ሰዎች ውጪያዊ ውጊያን በማሸነፋቸው ሊደሰቱ ይችላሉ። ጥቂት ቆይተውም ወደ ልብና ወደ ሕሊና ገጽሕና ወደሚመሩትና ይበልጥ ከባድና ጥልቅ ወደ ሆነት ውስጣዊ ውጊያዎች ይሸጋገራሉ። በዚህም ልብ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ይሆናል። የልብ ገጽሕና ማለት ጋጢአትን መቃወምና መጥላት ማለት ነው። የልብ ገጽሕናን ያገኘ ሰው ውጪያዊ ውጊያዎችን ድል ለመገኘት ይህ ይረዳዋል። ስለሆነም እንደነዚህ ዓይነቶቹ ውጊያዎች በእርሱ ላይ ምንም ዓይነት ጋይል አይኖሩቸውም ማለት ነው።

ጋጢአት ወደ ሰው የሚመጣው እርሱ በማይገነዘበው በሕልም ከሆነ ግን ያልሆነው ሕሊናው ሙሉ ለሙሉ ስለሚነቃ ይቃወመዋል። ስለሆነም ልብን ሕሊናው ጋጢአትን ስለሚቃወሙት በሕልሙ እንኳ ቢሆን ጋጢአት አይሠራም። ምናልባት ጋጢአት ይፈጸም ዘንድ ሰውየውን የገድ የሚጫነው ከሆነ ልቡ ጋጢአትን ለመሥራት ስለ ተቃወመው ሙሉ ለሙሉ ይነቃል። በዚህ ጊዜ «... ጋጢአትን ሊያደርግ አይችልም።» (1ኛ ዮሐ 3:9) የሚለውና ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ የተናገረው የእግዚአብሔር ቃል በእርሱ ተግባራዊ ይሆናል።

የዚህን ቃል ማብራሪያ ሐዋርያው ሲናገር «... ዘሩ በእርሱ ይኖራልና ...» ብሏል። ከዚህም በተጨማሪ «... ነገር ግን ከእግዚአብሔር የተወለደው ራሱን እንዲጠብቅ ከቀም እንዳይነካው እናውቃለን።» (1ኛ ዮሐ 5:18) በማለት ተናግሯል።

ልብ ገጽሕ ሊሆን ሁሉም የጽድቅ ሥራዎቹ መንሣሣት ይኖራቸዋል። ከዚህ ሁሉ በላይ ሁሉም የሚከናወኑት ስለ እግዚአብሔር ብቻ ተብለው ይሆናል።

ስለ እግዚአብሔር እንጂ ስለ ሰው አይደለም።

አንድ ሰው መልካም የሚሠራው በሌላው ወይም በሌሎች ዓይን ፊት ከፍ ብሎ እንዲታይ መሆን የለበትም። በሰውም ሆነ በሰዎች ፊት ቢያደርገውም ሁሉም ድርጊት የሚጠቃለሉት ወደ ግብዝነት በሚመሩት በከንቱ ውዳሴ ጋጢአት ውስጥ ነው። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ጻፎችና ስለ ፈሪሳውያን የተናገረው ቃል እውነት ነው... «ለሰውም እንዲታይ ሥራቸውን ሁሉ ያደርጋሉ...» ማቴ 23:5።

በመሆኑም እነርሱ የውጪ ገጽታዎችን በመውደድ ጋጢአት ይወድቃሉ። ማንኛውንም ዓይነት መልካም ሥራ ቢያደርጉም እንኳ ሥራው እውነተኛ መልካም ሥራ አይደለም። ምክንያቱም መልካም ሥራ የተባለው ሥራ ራስን

ከመውደድና ከንቱ ውዳሴን ከመውደድ ጋር የተዋሀደ ስለሆነ ዓላማው ንጹሐ አይደለም። ዓላማው የእግዚአብሔር ፍቅር አይደለም። መልካም የሆነውን መውደድ ለራሱ ብቻ እንጂ ለሌላው ስላልሆነ ይህ ጤናማነት አይደለም። እዚህ ላይ አንድ ሰው፡ «ሰዎች እንዳያዩን ወይም ላይረገግው ነገር እንዳያመስግኑን ሲባል በሰዎች ፊት መልካም ማድረግ የለብንም ማለት ነው?» ብሎ ሊጠይቅ ይችላል። መጽሐፍ ቅዱስ «በሰው ሁሉ ፊት መልካም የሆነውን አስቡ. . .» (ዮሴፍ 12:17) ብሎ ስለሚናገር በእርግጥ መልካም የሆነውን ነገር ሁሉ ማድረግ አለብን።

በሰ ምስጋና ስንጋገር ሐዋርያትና ቅዱሳን አባቶች በሰዎች መመስገናቸውን እናነሳለን። እነርሱ ከሞቱ በኋላ እንኳ በሰዎች እየተመሰገኑ ነው። ይህ ግን ኃጢአት አይደለም። ጸድቅ ሰው ስለ ሰዎች ውዳሴ ሲል መልካም ማድረጉን መተወ ምክንያታዊ አያደርገውም። ታዲያ እነዚህን ሁሉና በትእዛዛት ውስጥ መልካም ማድረግን በምሥጢር ሱ መፈጸም የተጠቀሱትን ቃላት ንን ለንን ማስኬድ የምንችለው እንዴት ነው?

ይህን አስመልክቶ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንዲህ ይለናል፡- «እንተ ግን ስትጸልይ ወደ እልፍኝህ ግብ፤ መዘጋጀትህን ዘግተህ በሰው ላለው አባትህ ጸልይ፤ በሰው ላይ የሚያይ አባትህም በግልጽ ያስረክብሃል።» (ማቴ 6:6)፤ «እንተ ግን ምጽዋት ስታደርግ ምጽዋትህ በሰው ላይ እንዲሆን ቀኝህ የምትሠራውን ገራህ አትወቅ. . .» (ማቴ 6:3)፤ «እንተ ግን ስትጠም በሰው ላለው አባትህ እንጂ እንደ ጠመኛ ለሰዎች እንዳትታይ ራስህን ተቀባ ፊትህንም ታጠብ. . .» ማቴ 6:18።

እነዚህን ቃላት ከሕይወታችን ጋር የምናስማማቸው እንዴት ነው?

1- የምትችለውን ያህል መልካም ሥራህን በሰው ላይ እድርግ። ብዙ ጊዜ ይህን ለማድረግ ሊያዳግትህ ይችላል። ምክንያቱም ወደ ቤተ ክርስቲያን የምትሄደው፣ የምትጸልየው፣ ጉባኤ የምትከፈለው፣ የምትቆርበው፣ አጽዋማትን የምትጸመው፣ በሰዎች ሁሉ ፊት ስለሆነ ነው። ምናልባትም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለህ አገልግሎት በሰዎች ፊት የሚታወቅ ሊሆን ይችላል። አንዳንድ ጊዜ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለው ነጻዮንን የመመገብ ምጽዋት በሰዎች ፊት የሚታወቅ ይሆናል። እነዚህን ጉዳዮች መፈጸም የምትችለው እንዴት ነው?

2- አንተ የሠራሽውን መልካም ሥራ ሰዎች ቢያውቁ ኃጢአት አይደለም። ኃጢአት የሚሆነው የመልካም ሥራን ዓላማ ሰዎች እንዲመለከቱትና አንተን በዚህ ምክንያት እንዲያወድሱህ ማድረግ ነው። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «እንግዲህ ምጽዋት ስታደርግ ግብዝች በሰው ዘንድ ሊከብሩ በምክራብ በመንገድም እንደሚያደርጉ በፊትህ መለከት አታስነፋ. . .» (ማቴ 6:2) ብሎ የተናገረው ይህን ለማስረዳት ስለወደደ ነው። ከዚህ በተጨማሪ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንዲህ ብሏል፡- «. . . ለሰው ይታዩ ዘንድ በምክራብና በመንገድ ማዕዘን ቆመው መጸለይን ይወዳሉ. . .» ማቴ 6:5። ከዚህ ጋር በተዛመደም «. . . ለሰዎች እንደ ጠመኛ ሊታዩ ፊታቸውን ያጠፋሉና. . .» (ማቴ 6:16)።

ከዚህ በግልጽ የምንረዳው ዓላማው በሰዎች እንዲታይና ምስጋናም ከእነርሱ እንዲቀርብበት በማሰብ የተደረገ መሆኑን ነው። እንዲህ ያለው ነገር ልታይ ልታይ ባይነት ወይም ውጪያዊ ገጽታን መውደድ ይባላል። ስለሆነም መልካም ሥራን ልታይ ልታይ ባይነትን በማስወገድ ከልብህ ልትሠራ ይገባሃል። ዓላማህን ለራሽ እንጂ ከሰዎች ምስጋና ለማግኘት ለታይታ አታቅርበው። እንዲህ ካለው ነገር ራቅ። ከዚህ በኋላ ሰዎች የሠራሽውን መልካም ሥራ ቢያውቁትም እንኳ ብዙ አትጨነቅ።

3- ከሰዎች እይታ ተከለል። ካወቁ ግን ይህ ልብህን አያውከው። ድርጊቱን ለመርሳት ሞክር እንጂ ትኩረት አትስጠው። ከዚህ እንጻር ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ስለ ራሱና ስለ ወንድሞቹ አገልግሎት እንዲህ በማለት ተናግሯል፡- «. . . በከፉ ወሬና በመልካም ወሬ ራሳችንን እናማጥናለን. . .» 2ኛ ቆሮ 6:8። የሐዋርያው ልብ በመልካምም ሆነ በከፉ ወሬ አልታወከም። ታላቁ አባት ቅዱስ መቃርስ እንዲህ ብሏል፡- «ለከብርም ሆነ ለውርደት ምንም ዓይነት ጥንቃቄ እንደማያደርግ አንደ ሞተ ሰው ሁን!»

4 ምስጋና ወደ ጀሮህ ደርሶ በአንተ ከተደመጠ ወደ ልብህ እንዲገባ አትፍቀድለት። ይልቁኑም ይህን ስለምታሸንፍበት ስለ ድካምህና ስለ ኃጢአትህ አስታውስ።

5- ግልጽ በሆኑ ድርጊቶችህ ውስጥ እንኳ አንዳንድ ነገሮችን ልትሰውር ትችላለህ። ለምሳሌ ሰዎች መጸምህን ሊያውቁ ይችላሉ። ይሁን እንጂ በቀን ውስጥ ለምን ያህል ሰዓት እንደምትጸምና ምን ዓይነት ምግብ እንደምትመግብ መሰወር ትችላለህ። ጥቂቶች ይህንን ቢያውቁም ብዙዎች ግን ይህን እንዲያውቁ አትፍቀድላቸው። ምጽዋትን አስመልክቶም ይህ ሊደረግ ይችላል። ይህም ማለት ሰዎች መስጠትህን እንጂ ምን እንደሰጠህ አይወቁ ማለት ነው። ሰዎች መጸለይህን ያውቃሉ እንጂ በምትጸልይበት ጊዜ ልብህ ያለበትን ሁኔታ ሊያውቁ አይችሉም።

አንዳንዶች በጉባኤ በሚደረጉ ጸሎቶች ላይ ለምሳሌ በቅዱሴ ውስጥ ካህናት የሚጸልዩትን ጸሎት ሊያውቁ ይችላሉ። ይህን በማስመልከት እኔ ካህኑን የምመክረው በዙሪያው የሚያደምጡት ሰዎች መኖራቸውን መሰሉ ለመሰሉ እንዲረሳና በእግዚአብሔር ፊት በመቆሙ ላይ ብቻ ትኩረት እንዲያደርግ ነው። ይህን በሚያደርግበት ጊዜም ሰዎች ቢሰሙትም ባይሰሙትም እርሱ ከጌታው ጋር መነጋገሩን ብቻ ያስባል።

ካህኑ የሚያዳምጡትን ሰዎች ለማስደሰት በማሰብ የሚጸልይ ከሆነ ግን በታይታ ኃጢአት ይወድቃል። በዚህ ጊዜ ጸሎቱን የሚያደርሰው ለእግዚአብሔር ሳይሆን ለሰዎችና ለራሱ ነው። ብዙ አገልግሎቶችን የሚሰጥ ከሆነና በልቡ በእነዚህ አገልግሎቶች ሰዎችን ለማስደሰት የሚጥር ከሆነ ለውድቀት የተጋለጠ ሰው ነው። መግግሥተ ሰማያትን ለማገልገል የማይጥር ካህንም መጨረሻው ውድቀት ነው። ይህ ካህን ውድቀቱ በታይታ ይሆናል። እነዚህ ሁሉ ድርጊቶች ተራ እንቅስቃሴዎች ከሆኑ መንፈሳዊነት የጎደላቸው ፕሮጀክቶች ይሆናሉ።

ይህን ርዕስ አስመልክቶ ብዙ መናገር ቢቻልም በዚህ እንደመድመዋለን። ጸጋ እግዚአብሔር ጥቂት እንድንኖር የሚፈቅድልን ከሆነ በሌላ ጊዜ እንደምንመለስበት ተስፋ እናደርጋለን።

ምዕራፍ ዘጠኝ።

የአንደበት ኃጢአቶች።

- የአንደበት አደጋዎች።
- የአንደበት ጥፋቶች።
- ጠቃሚ አስተያየት።
- ክልብ የሚወጡ ኃጢአቶች።
- ሁለተኛው ወይም ሦስተኛው ኃጢአት።
- ከሰው ቁጥጥር የሚገኙ ውጤቶች።
- በንግግር ውስጥ ያሉ ጥንቃቄዎች።

የአንደበት አደጋዎች።

አንደበት መልካሙንም ሆነ ክፉውን የሚያደርግ በሁለት ወገን የተሳለ ሰይፍ ነው። አንደበትን አስመልክቶ መጽሐፍ ቅዱስ እንዲህ ይላል፡- «... ከቃልህ የተነሣ ትጸድቃለህና ከቃልህም የተነሣ ትከነናለህና።» ማቴ 12:37።

ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለክፉው ባሪያ እንዲህ ነው ያለው፡- «... አፍህ በተናገረው አፈርድብሃለሁ።» ሉቃ 19:22። ነቢዩ ጻዊትም የንጉሥ ሳኦልን ሞት ለነገረው ብላቴና እንዲህ ብሎት ነበር፡- «እግዚአብሔር የቀባውን እኔ ገድቶለሁ ብሎ አፍህ በላይህ መስክሮአልና ደምህ በራስህ ላይ ይሁን...» 2ኛ ሳሙ 1:16። ቅዱስ ጴጥሮስ ጌታውን አላውቀውም ብሎ ሲናገር በዚያ ቆመው የነበሩ «... እነጋገርህ ይገልጥሃል...» (ማቴ 26:73) ብለውት ነበር።

ጌታ ስለ ከንቱ ንግግር እንዲህ ብሎ ተናግሯል፡- «... ሰዎች ስለሚናገሩት ስለ ከንቱ ነገር ሁሉ በፍርድ ቀን መልስ ይሰጡበታል።» ማቴ 12:36። ከንቱ ቃል ክፉ ብቻ አይደለም፤ ምንም ጥቅም የሌለው ቃል እንጂ። እግዚአብሔር አምላክ አንደበትን የፈጠረው ለሥራ እንጂ ለከንቱ አይደለም። የአንደበት ተግባር ስህተት መሥራት ብቻ አይደለም። ቀና የሆነውን የመሥራት ዐቢይ ተግባርም በእርሱ ዘንድ አለ። ይህ ባይሆን አንድ ማሽን ጉዳት ከማድረስ በስተቀር ሌላ ምንም የለውም ብሎ እንደመናገር ይቆጠራል። ወይም ደግሞ ቀና የሆነውን ብቻ ይሠራል እንደ ማለት ይሆናል። አንደበትም እንዲሁ ነው።

ከአንደበት ኃጢአቶች መካከል ከንቱ ንግግር አንዱ ነው። ከንቱ ንግግር ማለት አንደበትን ለተሳሳተ ጥቅም ማዋል ማለት ነው። ይህም ንደት ባለበት ሁኔታ ውስጥ ይገለጣል። ከዚህ በተጨማሪ ከንቱ ንግግር የአድማጩንም ሆነ የተናጋሪውን ጊዜ ያለ ምንም ጥቅም ያባከናል። ሐዋርያው ቅዱስ ያዕቆብም ስለ አንደበት በተናገረበት ምዕራፍ ውስጥ አንደበት ሊጠቅምም ሊገጸም እንደሚችል ለመግለጽ እንዲህ ብሏል፡- «ምንጭስ ከአንድ አፍ የሚጣፍጥንና የሚመርን ውኃ ያመነጫል?» ያዕ 3:11። ይኸው ሐዋርያ ስለ አንደበት አደጋ በዝርዝር ሲገልጽ «... በቃል የማይሰናከል ማንም ቢኖር እርሱ ሥጋውን ሁሉ ደግሞ ሊገታ የሚችል ፍጹም ሰው ነው።» ያዕ 3:2። ከዚህ አስከትሎም እንዲህ ይላል፡- «አንደበትም አላት ነው። አንደበት በብልቶችን መካከል ዓመፀኛ ሆኖአል፤ ሥጋን